

YÖRÜK VE VOYNUKLARA DAİR ÖNEMLİ BİR KAYNAK: YÖRÜK VE
VOYNUK AHKÂM DEFTERİ (16 ZİLKA'DE 1116/12 MART 1705-3
CEMÂZİYELEVVEL 1147/1 EKİM 1734)

MEHMET AK*

Osmanlı Devleti kuruluşundan itibaren her alanda olduğu gibi gelir kaynaklarını da kontrol altında tutabilmek için düzenli bir kayıt ve arşiv sistemi oluşturmuştur. Bu çerçevede Payitahttan çıkarılan resmi belgeler yanında merkezde veya taşrada tutulan defterler dikkatli bir şekilde muhafaza edilmiştir. Devlet için önemli olan bu belge ve defterlerin muhafazası için zaman zaman ilgili görevlilere emirler çıkarılmış, ondokuzuncu yüzyıla gelindiğinde modern anlamda arşiv sistemine geçilmiştir¹.

Bu çalışma Başbakanlık Osmanlı Arşivinde, Kamil Kepeci Tasnifi içerisinde 5061/1135 dosya ve gömlek numarasında kayıtlı bulunan Başmukataa Kaleminden Yörük Mukataalarıyla Rumelideki Voynuklara ve kısmen çeşitli hususlara dair yazılan ahkâm tezkire kayıtlarını içeren Ahkâm defterinin kısa bir tanıtımı ve transkripsiyonu niteliğindedir.

Defter şekil bakımından; 46x16 ebadında ve ciltlidir. 37 sayfadan oluşmakla birlikte baştan 3. sayfa numarasız ve boş iken son sayfa olan 37. sayfa ise numaralı olup boş bırakılmıştır. Defterin 31. sayfasında Trabzon'a gelen ticaret mallarından Trabzon Gümrük Kanunnamesi gereği alınması gereken vergi miktarı ile ilgili bir hüküm yer almaktadır. Yine aynı sayfada İstanbul'da Yenikapı ve Silivri Kapı bölgesinde yer alan barut mahzenlerini koruyan Ermeni ve Rum taifesinden olan bekçilere verilen berat ve bunların muafiyet şartları yazılmıştır. Defterin 32. ve 33. sayfalarında ise timar ve zeamet tasarruf edenlerden tahsil edilerek Asitâne darbhânesine teslim edilmesi gereken cebelü bedeliyesi hakkındaki hüküm yer almakla birlikte 33. sayfada konar-göçer Tekeli cemâ'atinin muafiyet şartlarından bahsedilmektedir. Defterin 34. sayfasında ise "Hulâsa-i Cebelü" başlığı altında cebelü bedeliyesi tahsili ve "Hulâsa-i Yörükân" başlığı altında da yörükân taifelerinin vergilerini voyvodalarna verdikten sonra başka vergi talep edilmemesi için kısa bir sonuç yazılmıştır. Aynı zamanda bu sayfanın sonunda Sadrazama yapılan bayram ziyareti ile ilgili bir divan tezkeresi sureti yer almaktadır. Defterin girişinde sağ üst köşesinde Yörük Mukataası içerisinde bulunan Yörük oymaklarının muafiyet şartları yazılıdır. Diğer taraftan defterin başlangıç ve bitiş tarihi kayıtlı olmamakla birlikte içerisindeki hükümler, 16 Zilka'de

* Tarih Öğretmeni. Akdeniz Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümü Doktora Öğrencisi, mehmetak_07@hotmail.com

¹ *Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi*, haz. Hacı Osman Yıldırım-Nazım Yılmaz-Yusuf İhsan Genç, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2000, 2. bs., s. 35-40.

1116/12 Mart 1705 tarihinden 3 Cemâziyelevvel 1147/1 Ekim 1734 tarihine kadar belirli bir kronoljik sıra takip edilmeksizin yazılmıştır.

Defterdeki hükümler, Osmanlı padişahlarından III. Ahmet (1703-1730) döneminin tamamını, I. Mahmut (1730-1754) döneminin ise ilk dört yılını kapsamaktadır.

Defterin ilk 25 sayfası Yörüklerle, kalan diğer sayfaların çoğu voynuklarla ilgili olmakla birlikte kısmen çeşitli konulardaki hükümleri ihtiva eden sayfalar da bulunmaktadır. Defter içerisinde okunuşundan şüphe edilen kelimelerin yanına (?) işareti, okunamayan kelimelerin yerine ise (...?) işareti konulmuştur. Diğer taraftan tasnifin kodu, dosya ve gömlek numrası yanında defterin sayfa numarası (BOA., KK.d., 5061/1135, s.) verilmekle birlikte her sayfada yer alan hükümler birden başlamak üzere tarafımızdan numaralandırılmıştır.

Defter içerisindeki hükümler genellikle divani yazı ile yazılmış olmakla birlikte 35. sayfada HazineDarbaşı ve Bostancıbaşının Sadrazama yaptıkları bayram ziyareti sırasında Sadrazam tarafından bedeli hazineden karşılanmak üzere verilmesi beklenen atlas ve çukanın miktar ve içeriğiyle tutarını belirten ihsan kaydı siyakat yazı ile yazılmıştır.

Defterin önemli bir kısmı Yörük Mukataaları ile ilgilidir. Osmanlı Devleti'nin kuruluşunda önemli roller üstlenen Yörüklere bakıldığı zaman çeşitli kaynaklarda ve belgelerde göçerevli, konar-göçer, göçerler, göçebe, aşiret, tir, bölük, cemaat gibi adlarla zikredildiklerini görmek mümkündür². Genellikle hayvancılıkla uğraşan yaylak ve kışlak arasında gidip gelen Yörükler, Osmanlı Devleti'nin kuruluş aşamasında asker kaynağını teşkil ettikleri gibi sistemli bir şekilde ilk fethedilen yerlere iskan edilerek oraların Türkleştirilmesinde önemli roller oynamışlar hatta uclarda üstlendikleri görevlerle sınırların güvenliğini dahi sağlamışlardır³. Kimi zaman vergi muafiyeti getirilen Yörükler, yolların tamiri ve emniyeti, suyuolları yapılması, köprü inşasıyla tamiri ve muhafazası, menzillere zahire toplanması ve bunların korunması, stratejik önemi olan madenler yanında ordunun gıda ve mühimmatının taşınması gibi önemli işleri yerine getirmişlerdir⁴.

Yaylak, kışlak, adeti ağnam, ağıl ve yapağı resmi başta olmak üzere devlete önemli ölçüde mali kaynak sağlayan Yörükler, hayat tarzlarından dolayı idari ve mali olarak özel bir statüye sahip olmakla birlikte adli olarak buldukları bölgedeki kadılara, idari olarak beratla başlarına tayin edilen beylerine veya⁵ kethüdalarına bağlıydılar⁶. Bunun yanında Yörükler gerek has gerekse bir sancağın vergi dairesine alındığı zaman mukataaya verilmek suretiyle başlarına bir voyvoda tayin edilirdi ki bu voyvodalar,

² İlhan Şahin, *Osmanlı Döneminde Konar-Göçerler*, Eren Yayınları, İstanbul 2006, 1. bs., s. 173-174.

³ Mehmet Ak, "Antalya'da Yörükler ve Yörük Kültürü", *Dünden Bugüne Antalya*, c. 2, Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Antalya 2010, s. 332-33, 342.

⁴ Salahâddin Çetintürk, "Osmanlı İmparatorluğunda Yörük Sınıfı ve Hukuki Statüleri", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, c. II/ sy. 1, (1943), s. 111-112.

⁵ Yusuf Halaçoğlu, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, TTK Yayınları, Ankara 2006, 4. bs., s. 21-23.

⁶ Şahin, *a.g.e.*, s. 178.

Yörüklerin elindeki hayvanların sayımını yaparak vergileri düzenli bir şekilde toplayıp merkeze göndermekle yükümlüydüler⁷.

Defterde kayıtlı olup Yörük Mukataaları içerisinde yer alan Yörük gruplarına bakıldığı zaman Kocaca, Beritanlu ve Hadimli yörükân tâifesi cemâ'ati, Cemâ'at-i Kocaca tâife-i Yörükân-ı Bozdoğan, Yörükân tâifesinden Karakapaklu cemâ'ati, Yağcıbedir Cemâ'ati veya Yağcı cemâ'ati yörükânı, Karakeçili cemâ'ati, Sarıkeçilü, Tavşanlı, Sıracı, Eğriceli, 'İcaz, Horzum ve İnehanlı cemâ'atleri yanında Horzum cemâ'atinin mahalleleri, Karakoyunlu cemâ'ati, Batılı ve Türkman 'aşâiri Karkin, Cemikânlu ve Merdanlu cemâ'atleri, Gebizli cemâ'ati, Gübcü veya Bozdoğan cemâ'ati, Bozlar cemâ'ati, Tuzkırı cemâ'ati, Karabük cemâ'ati, Acurlu cemâ'ati, 'Aşiret-i Merdisi, Yeni Osman cemâ'ati, Yörükân tâifesinden Karabağcı cemâ'ati, Güleklü, Tatar, Sindel, Kara Hacılı ve Firkatlı cemâ'atleri, Tırtar cemâ'ati, Kesirli cemâ'ati, Tortum ve Üzümlü tâifesi, Yörükân-ı Şeyhlü cemâ'ati, Saçkaralı cemâ'ati, Kaçar cemâ'ati, Honalar, Esedullah, Şeyhoğlu ve Şehirlü cemâ'atleri, Kerimoğlu cemâ'ati, İshak Paşa Yörük cemâ'ati, Şeyhlü cemâ'ati, Piranlu 'Aşiretinden Şeyh Koşanlı cemâ'ati, Kiseli ve Tırtarlı cemâ'atleri, Karadirekli ve Kabasakal perâkendeleri re'âyası, Tekeli cemâ'ati defterde kayıtlı Yörük Mukataası dahilinde bulunan aşiret, yörük veya cemaatlerdir.

Defter içerisinde 25. sayfadan sonra yer alan hükümlerin çoğu voynuk taifeleriyle ilgilidir. Voynuk, Slavca bir kelime olup asker anlamına gelmekle birlikte⁸ Voynuklar, Osmanlı Devleti'nin Rumeli'deki topraklarında özellikle bugünkü Bulgaristan'da devlete ait ahırların ve bu ahırlardaki miri at ve beygirlerin hizmet ve bakım işleri için çoğunlukla Bulgarlar'dan teşkil edilmiş görevliler topluluğudur⁹. Türk fethinden önce Balkanlarda yaşayan toplumlar içinde küçük asilzade sınıfını oluşturan Voynuklar, fetihden sonra Türk yönetiminde genellikle voynuk teşkilatı içinde başına denilen topraklarını tasarruf etmek üzere toplandıkları gibi ilk kez I. Murat döneminde Rumeli Beylerbeyi Timurtaş Paşa'nın çalışmaları ile teşkilatlandırılmışlardır. Bundan sonra sistemli bir şekilde düzenlenerek geliştirilen teşkilatla ilgili olarak Fatih'ten itibaren özel voynuk yasaları dahi yapılmıştır. Böylece uzun süre devlete hizmet veren voynuk teşkilatı, II. Süleyman döneminde 1691 yılında kaldırılmış ancak iki yıl sonra 1693'te II. Ahmet döneminde yeniden teşkilatın devam etmesine karar verilmiştir. Alınan bu karardan sonra varlığını XIX. yüzyılın son çeyreğine kadar sürdüren voynuk teşkilatı dönem içerisinde Bulgaristan'da hız kazanan ayrılıkçı hareketler sonrasında 1878 yılında fiilen sona ermiştir¹⁰.

Netice itibarıyla burada tanıtılan defter, XVIII. yüzyılın ilk yarısında Yörükler ve Voynuklarla ilgili hükümleri içerdiği için bu alanda araştırma yapanlar açısından önemli bir kaynak niteliğindedir.

⁷ Halaçoğlu, *a.g.e.*, s. 21; A. Latif Armağan, "XVI. Yüzyılda Teke Sancağı'ndaki Konar-Göçerlerin Demografik Durumu Üzerine Bir Araştırma", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, c. XIX/ sy. 30, (1997), s. 4.

⁸ Yavuz Ercan, *Osmanlı İmparatorluğunda Bulgarlar ve Voynuklar*, TTK Yayınları, Ankara 1989, s. 1.

⁹ Enver M. Şerifgil, "Rumeli'de İstabl-ı Âmire Voynukları", *Türk Dünyası Araştırmaları*, sy. 14, (1981), s. 137.

¹⁰ Ayrıntılı bilgi için bkz. Ercan, *a.g.e.*, s. 7-8, 93-95.

KAYNAKÇA

BOA., KK.d., 5061/1135.

Ak, Mehmet, "Antalya'da Yörükler ve Yörük Kültürü", *Dünden Bugüne Antalya*, c. 2, Antalya Valiliği İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü Yayınları, Antalya 2010, s. 332-351.

Armağan, A. Latif, "XVI. Yüzyılda Teke Sancağı'ndaki Konar-Göçerlerin Demografik Durumu Üzerine Bir Araştırma", *Tarih Araştırmaları Dergisi*, c. XIX/ sy. 30, (1997), s. 1-35.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi Rehberi, haz. Hacı Osman Yıldırım-Nazım Yılmaz-Yusuf İhsan Genç, Osmanlı Arşivi Daire Başkanlığı Yayınları, İstanbul 2000.

Çetintürk, Salahâddin, "Osmanlı İmparatorluğunda Yürük Sınıfı ve Hukuki Statüleri", *Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Dergisi*, c. II/ sy. 1, (1943), s. 107-116.

Ercan, Yavuz, *Osmanlı İmparatorluğunda Bulgarlar ve Voynuklar*, TTK Yayınları, Ankara 1989.

Halaçoğlu, Yusuf, *XVIII. Yüzyılda Osmanlı İmparatorluğu'nun İskan Siyaseti ve Aşiretlerin Yerleştirilmesi*, TTK Yayınları, Ankara 2006.

Şahin, İlhan, *Osmanlı Döneminde Konar-Göçerler*, Eren Yayınları, İstanbul 2006.

Şerifgil, Enver M., "Rumeli'de İstabl-ı Âmire Voynukları", *Türk Dünyası Araştırmaları*, sy. 14, (1981), s. 137-147.

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 1

Şürût-ı Mu'âfiyet-i Yörükân

Yörükân mukataası cemâ'atlerinin ağnâm ve şütürân ve bennâk ve mücerredlerine filcümle mal ta'yin olunmağla 'avâriz nüzl ve sürsât ve 'âdet-i ağnâm ve imdâd-ı seferiyye ve hazariyye ve tekâlif-i örfiyye ve şakkadan mu'âf ve müsellemler olmak üzere nizâm-ı cedid defterinde mukayyedi vardır

Tahsildârlar ziyâde taleb eylememek üzere emr-i şerif virilmiştir

Hüküm 1

İçil Mutasarrıfı Paşaya ve Kadısına Hükümki

Liva-i mezbûrde sâkin yörükân cemâ'atinden Abdullah ve Mehmed divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb liva-i mezbûrde vaki' Kocaca ve Beritanlu ve Hadimli ve kârîye-i dün(?) yörükân tâifesi cemâ'atinden olub bin yüz otuz senesinde yörük muharriri olan dergâh-ı muallâm kapucu başlarından Ali Beyin tahrir ve defteri mucebince cemâ'at-i mezkûreleri üzerlerine edâsı lâzım gelen ağnâm ve şütür ve bennâk ve mücerredlerinden icâb iden mal-ı mîrîlerinin edâsına razılar iken tahsildâr olanlar lâzım gelen ağnâm ziyâde talebiyle rencide itmeleriyle fi-mâba'd ziyâde mutâlebesiyle taaddî olunmamak bâbında emr-i şerifim ricâ itmeleriyle İçil Sancağında Sinanlı kasabası sâkinlerinden Cemâ'at-i Kocaca tâife-i Yörükân-ı Bozdoğan otuz üç nefer bennâk ve on iki nefer mücerred ve iki bin altı yüz elli ağnâm ve kırk üç şütürânki her yüz ağnâmlarından beş guruş ve beher mehâr develerinden otuz koyun hesabı ve beher nefer bennâkıdan dörder guruş ve beher nefer mücerredlerinden birer sülüs mîrî ile Yeniil voyvodası Ali Beyin yüz otuz üç senesinden tahrir ve defterhâne-i 'âmireme gönderüb hıfz-ı defter olduğu derkenâr olundukda derkenârı mucebince emr-i şerifim virilmek bâbında fermân-ı 'âlişân sadır olmağla emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fi 6 Muharrem sene 135

Hüküm 2

Gülekli oğlu uhdesinden meblağ-ı mezbûr bir an evvel tahsil için virilen emr-i şerifdir

Karaman ve Adana ve İçil Sancakları Mutasarrıflarına ve Yörükân Voyvodası Osmanın taksiti tahsiline me'mur Ali Zide Mecdühûye Hükümki

Bin yüz oyuz dört senesine mahsub olmak üzere Adana ve Tarsus ve İçil ve tevâbi'i Sancaklarında tahrir olunan yörükân mukataasının senevi elli bin guruş mal ile Güleklioğlu Osmanın uhdesinde olub kapum kulları mevâcib ve sâir masârif-ı mühime için otuz bin guruş tahsilini henüz irsâl ve teslim-i hazine-i 'âmirem olmayub ve mezbûr Osmanın mal-ı mukataa zikr olunan yörükândan tahsil ve ahz ü kabz eylediği vukuf-ı tâmm olmağla bir an evvel tahsil ve getirüb teslim-i hazine itdirmeye ikdam-ı tâmm eylemek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fi 4 Cemâziyelevvel sene 135

Hüküm 3

Yörük tâifesinin rüsum-ı ra'iiyetlerini virmeğe razıların tahsiline me'mur olanlar ziyâde taleb eylememek üzere bir defa' dahi virilen emr-i şerifdir

Adana Beylerbeyisine ve Tarsusun Kadısına Hükümki

Yörükân tâifesinden Karakapaklu cemâ'ati ahalileri divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb üzerlerine edâsı lâzım gelen rüsum-ı ra'iyetlerin kanun ve defter mucebince edâya razılar iken cem' ve tahsiline me'mur olanlar kanaat eylemeyüb hilâf-ı kanun ve defter ziyâde alub gadr eylediklerin bildirüb üzerlerine lâzım gelen rüsumların kanun ve defter mucebince müceddeden tahrir olunan yörükân mukataası re'âyâlarının yedlerinde mevcut ve beher yüz ganemlerinden beşer gurus ve beher develeri otuz koyun hesabı ve beher bennâklarından dörder ve her üç nefer mücerredlerinden bir gurus rüsum-ı mîrîleri tahsil olunmak üzere mukayyed olunduğu derkenâr olundukda mucebince 'amel olunmak fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın emr-i şerif telhis için tezkire virildi Fi 7 Muharrem sene 135

Hüküm 4

Merkum Güleklî oğlu Osmandan elli bin gurus tahsil olunmağla kendüsü ve karındaşı Ahmed ve diğeri Mustafa kal'a-bend olunmak için virilen emr-i şerifdir

Adana Beylerbeyisi Ali dâme ikbâlehûye ve Adana ve Tarsus ve İçil ve Alâiye Sancaklarında vaki' Kadılara Hükümki

Adana ve Tarsus ve İçil ve Alâiye Sancaklarında sâkin tahrir olunan yörükân tâifesi mukataasının zaman zabtı mart ibtidâsından olmağla senevi elli bin gurus mal ile yüz otuz dört senesi Güleklî oğlu Osmanın uhdesinde olduğu mukayyed olmağla senki mîrîmirân mûmâ ileyhsin mezkûr Osman her ne mahâlde bulunur ise ahz ü habs ve zimmeti olan elli bin gurus kendüsünden tamamen taleb ve tahsil ve ahz ü kabz ve Asitâne-i saadet hazinesine irsâl ve teslim-i hazine-i 'âmirem

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 2

itdirmeye dikkat-i tâmm idüb kendüye ve karındaşı Ahmed ve diğeri karındaşı Mustafa ahz ve sâir müteallikâtı ile Adana kal'asına muhkem kal'a-bend idüb mezbûrı kal'ada habsde alıkoyub tekrar emr-i şerif sadır olmadıkça habsden itlâk itdirmekden bu bâbda mugayir emr-i 'âlîşân vaz' ve hareket ve müsâdemizden begayet ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuştur emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fi 29 Cemâziyelevvel sene 135

Hüküm 1

Yörükân tâifesi 'avâızları mukabili cebehâne-i 'âmireye seksener kabza-i kemân virürüz deyü 'adem-i itaat itmeleriyle tekrar tahrir için emr-i şerif virilmiştir

Anadolu Valisine ve Hüdavendigâr Sancağı Mutasarrıfına ve Karesi Sancağı Mütessellimine ve Yağcıbedir Cemâ'ati cevânibinde vaki'olan Kazaların Kadılarına ve Kethüdâyeri ve Yeniçeri Serdarlarına Hükümki

Seyyid Osman divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Yörükân tahririne me'mur olub hâlâ Adana valisi Ali dâme ikbâlehû tarafından Yağcı cemâ'ati yörükânını tahrire gidüb tahrir ve mal-ı mîrîlerin tahsil murad eyledikte cemâ'at-i mezbûre re'âyâsı 'adem-i

itaatden naşı bizler beher sene 'avârizımız mukabili cebehâne-i 'âmireye seksener kabza-i kemân virirüz deyü tahrirden âyâ ve fesâd ve şekâvete âdet-i müstemirreleri olduğundan mezbûr Seyyid Osmana hoşnude ile cevab ve şekâvetleri izhâr ve cemâ'at-i mezbûrenin kethüdâsı Hoca oğlu Mehmed ve Karakeçili cemâ'ati kethüdâsı Resûl oğlu Ahmed ve Mehmed oğlu ve karındaşı kürd Mehmet ve kürd Ahmed nâm kimesneler ile cemâ'at-i mezbûreler merkûm Osmanı sağ omuzundan kurşun ile urub mecrûh idüb bu misillü fesâda bâdî olanların cezaları tertib olunmak için Adana valisi Ali Paşa î'lâm ve emr-i şerif virilmek için istid'â itmeğin Yağcı cemâ'ati yörükânı mukaddemâ hîn-i tahrirde sene 'avârizları mukabili cebehâne-i 'âmireye seksener 'aded kabza-i kemân virmek üzere kayd ve icâb iden mal-ı mîrîleri Yeniil Voyvodası ma'rifetiyle tahrir ve defter olunub 'arz ve î'lâm olunmak üzere yüz otuz senesinde emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda senki vezîr müşâr ileyhsin ma'rifetin ile ve ma'rifet-i şer'le görülüb mezbûr Seyyid Osmanın deyni haric tahsil oldukdan sonra cemâ'at-i mezbûre ahâlîlerinin mâlik oldukları deve ve koyun ve bennâk ve mücerredleri müceddeden tahrir ve bir ferdi haric kalmamak üzere müfredatu ile irsâl olunmak üzere mîrîmirân mûmâ ileyhin î'lâmı mucebince emr-i şerif tahriri bâbında telhis olundukda telhis mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fî 4 Şa'ban sene 135

Hüküm 2

Bir defa' dahi Yörük tâifesinden yüz otuz dört senesinden Gülekli oğlu Osmandan elli bin guruş tahsil için Adana kal'asında kal'a-bend olunmak üzere emr-i şerif

Adana Beylerbeyi Ali Paşaya Hükümki

Adana ve Tarsus ve İçil ve Alâiye Sancaklarında sâkin tahrir olunan yörükân tâifesi mukataasının senevi yedi bin guruş mal ile otuz senesi Gülekli oğlu Osmanın uhdesinde olub gün bu âna gelinceye mukataa-i mezbûre malından merkum Osmanın bir akçe teslimi olmamağla bundan akdem birkaç defa' evâmir-i şerif-i 'âlîşânım ile mübaşir ta'yin ve irsâl ve ve mal-ı mukataa kendülerden talep olundukda bir türlü gadr irâdıyla mübaşirleri tehî-dest ve mezkûr Osman her ne mahâlde bulunur ise ahz ü habs ve zimmeti olan elli bin guruşu tamamen talep ve tahsil ve taallül ider ise kendüsü ve karındaşı Ahmedî ve diğer karındaşı Mustafayı dahi ahz ve sâir taallûkatı her ne ise cümlesini Adana kal'asına muhkem kal'a-bend idüb meblâğ-ı mezbûr elli bin guruşu tamamen tahsil ve sen dahi güne gün vakt eyleyüb meblâğ-ı mezbûru kendisinden ve karındaşları ve taallûkatından ve divânım için virdiği mahâllerden ve mâlik olduğu hane ve çiflik ve at ve deve ve katır ve sâir ism-i mal itlâk olunur emvâl ve eşyası bahasından tamamen ve kâmilan tahsil ve mezbûrunu kal'ada habs ve alıkoyub tekrar emr-i şerif sadır olmadıkça habsden itlâk itdirmekte begâyet ihtirâz ve ictinâb eylemek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fî 26 Ramazan sene 135

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 3**Hüküm 1**

Sâbık Yörük Voyvodası Osmanın istihlâk eylediği mîrîden (...?) cemâ'atleri 'aliyyülesâmi tahrir ve defter için virilen emr-i şerifdir

Anadolu cânibinde Yörükân tâifesi bulunduğu mahâllerin Sancak Mutasarrıflarına ve Kadılarına ve hâlâ Yörük Voyvodası olan Zîde Mecdühûye Hükümki

Anadolu cânibinde vaki' yörükân tâifesinin bin yüz otuz dört senesine mahsub olmak üzere mal-ı mîrîlerin tahsil ve Gülekli oğlu Osmanın uhdesinde olub tâife-i mezbûreden cem' ve tahsil eylediği emvâl-i mîrîyi sarf ve istihlâk itmekle senki voyvoda-i mûmâ ileyhsin sâir yörükân mukataası voyvodası olan mûmâ ileyh Osmanın henüz mal-ı mîrîleri tahsiline mübaşeret eylediği Yörük cemâ'atinden her ne mikdar cemâ'at var ise ma'rifet-i şer'le defter itdirüb ve otuz dört senesi mal-ı mîrîlerinden zimmetlerinde kalan akçeleri cem' ve tahsiline mübaşeret ve mûmâ ileyh Osmana vaz'-ı yed ve müdahale itdirilmeyüb müfredât üzere defter itdirilüb mûmzâ ve mahtûm defteri ile Der-saâdetime irsâl ve bir gün mukaddem irsâl ve teslim-i hazine-i 'âmirem itdirmekde fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fî 9 Zilka'de sene 135

Hüküm 2

Fehmi Mustafa Efendinin ze'âmeti re'âyası Ali Bey Yörük olmak üzere tahrir olmağla Gülekli oğlu Osmandan gerü redd-i ze'âmet tarafına redd için emr-i şerifdir

Anadolu Valisi Vezîr Paşaya Hükümki

Fehmi Mustafa divân-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb İçil ve Adana ve Aydın Sancaklarında berât-ı 'âlîşân ile mutasarrıf olduğu ze'âmetin defter-i hâkânide mukayyed olan re'âyasından Beritanlu cemâ'ati re'âyası otuz seneden berü ze'âmet re'âyası olub müstakil re'âyâ değiller iken Yörük tahririne me'mur olan Ali Bey Yörük olmak üzere tahrir ve hukuk ve rüsumların tahsil ve gadr eylediğın bundan akdem tahrir ve defterden terkin ve ze'âmet-i mezbûre tarafından zabt olunub Yörük zabitleri tarafından müdahâle olunmamak üzere emr-i şerif virilmişiken varan kimesne hin-i hesabda nim iltizamından aşağı kaldırılmadı deyü redd ile cevab idüb gadr-ı külli eyledüğün bildirüb mahâllinde şer'le görülüb Gülekli oğlu Osmandan gerü ze'âmet tarafına redd ve teslim itdirilmek için bin yüz otuz beş senesi cemâziyelevvelinde emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda otuz dört senesinde re'âyâdan olduğu ma'rifet-i şer'le redd ve ze'âmet tarafına teslim itdirilmek üzere Adana ve İçil ve Aydın Sancakları Mutasarrıfları ve Kadılarına hitâben emr-i şerif hilâf-ı fermân muhâlefet etmekle senki vezîr müşâr ileyhsin sizlere hitâben emr-i şerifim tahrir olunmak fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virildi Fî 18 Zilka'de sene 135

Hüküm 3

Yörük Voyvodası ma'rifetiyle bir ferdi haric kalmamak üzere müceddeden tahriri için emr-i şerifdir

Vilayet-i Anadolu'da vaki' Yörük bulunan yerlerin Kadılarına ve Sancak Mutasarrıflarına ve Voyvoda ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarları ve Âyân-ı Vilâyetin ve İş Erlerine ve Yörük tahririne me'mur Zide Kadrihûme Hükümki

Vilayet-i Anadolu'da vaki' Yörük mukataası bin yüz otuz beş senesi martundan zabt olunmak üzere bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve vezîr-i 'âzamım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve hemşirem Hadice Sultan dâmet ismetihânın kethüdâsı Mehmed zîde ilmühûye iştirâken bervech-i mâlikâne virmeyüb mukataa-i mezbûre cemâ'atinden Sarıkeçilü ve Tavşanlı ve Sırac ve Eğriceli ve 'İcaz ve Horzum ve İnehanlı cemâ'atleri filâsl Yörük oğlu Yörükler iken birer tarikle arz alub fermân itdirdiklerinden mâ'ada ba'zı ze'âmet ve tûmâr sahibleri dahi müdahale itmeleriyle senki Yörük Voyvodası mûmâ ileyhsin ma'rifetinle bir ferdi haric kalmamak ve himaye tarikiyle mîriye zarar tertib itdirilmemek üzere müceddeden tahrir şütürân ve ağnâm ve bennâk ve mücerredleri defter olunub mahâlline kayd olunmak üzere icâb iden mal-ı mîrilerin cem' ve tahsil ve bir ferdi taallül ve muhâlefet itdirilmeyüb iktizâ iden mal-ı mîrileri tahsil itdirilmek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fi 28 Zilka'de sene 135

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 4

Hüküm 1

Bir defa' dahi müceddeden olan tahrir ba'zıları dâhil olmağla müceddeden tahrir ve irsâl eylesiz deyü emr-i şerifdir

Anadolu Valisine Hükümki

Vilâyet-i Anadoluda vaki' Yörük mukataası otuz beş martundan mâlikâne virilüb tâife-i mezbûrenin ba'zıları mukaddemâ himaye ve ba'zıları sehven müceddeden olan tahrir idhâl olunmayub bu defa' tahrirden haric vilâyet-i Anadoluda kalan Yörük re'âyâsı müceddeden tahrir ve mallarıyla asıl mukataaya zamm ve ilhak olunmak üzere emr-i şerif sadır olmağla sizki valiler ve kadıarsız ve 'âyân-ı vilâyetsiz işbu emr-i şerifim vusûlünde her kangınızın taht-ı kazasında mukaddem tahrir olunan yörükden mâ'adâ tahrir olmayan Yörük bulunur ise bir takrib ile mektûm kalmamak üzere tahrir me'mur Yörük zabıtine tahrir itdirüb ve tahrir hususunda iktizâsına göre tarafınızdan iânet idüb müceddeden tahrir ve defter itdirüb defteri tahrir geldikten sonra ne vechle fermânım olur ise âna göre 'amel eylemeniz bâbında fermânım olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virildi Fi 3 Muharrem sene 136

Hüküm 2

Yörük cemâ'ati mukataasına voyvoda nasb olunan Yusuf ve Çelebizâde Hüseyin mal-ı mukataayı tahsile me'mur olmağla Karahisar Kadısı ve Ali Çavuş ve sâirleri tahsile mani' olmamaları için kal'a-bend olunmak üzere emr-i şerif virilmiştir

Anadolu Valisine ve Teke ve Hamid Mütesellimlerine ve Hamid Kadılarına ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarlarına ve Eğirdir kal'ası Dizdarına Hükümki

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörükân mukataası otuzbeş senesinden mâlikâne virilüb ashâb-ı mâlikâne tarafından yörükân cemâ'ati mukataasına voyvoda ta'yin olunan Hamid Mütesellimi Yusuf ve Çelebizade Hüseyin yedlerinde olan evâmîr-i şerîfe ve suret-i defter mucebince mukataa-i mezbûr cemâ'atinden Teke sancağında sâkin Karakoyunlu cemâ'ati re'âyâları yaylaklarında mevcut iken malların talep eylediklerinde edâsıçün temessük virmeleriyle kışlakları Teregül ovasında temessükleri mucebince üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîlerin talep ve tahsil murad eyledikde Karahisar Kadısı ve Ali Çavuş nâm kimesneler kendü hayr ve nefleriçün re'âyâyı tahrik ve üçyüz kadar tüfenk endaz sekbân ile voyvoda-i mûmâ ileyhimânın üzerlerine hamle ve hücum itmeleriyle sâir yörükân tâifesinin dahi mallarının tahsili müteassir olmağın mezbûr Ali Çavuş ve hevâsına tabi' Bali kethüdâ ve Kestel Dağı ve Hamid ve Hoca Ali ve Kömürçü nâm şakiler bir vechle itaat-i fermân itmeyüb isyan üzere oldukları Isparta ve Elmalı kadıları ve Kızılkaya nâibi 'arz eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda yörükân cemâ'ati mukataası senevi kırk üç bin yüz elli gurus ve on para mal ile bervechi mâlikâne hâlâ şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve Mustafa ve Mehmedin aleliştirâk bervechi mâlikâne uhdelinde olduğu derkenâr olundukda mezbûrlar ıslah-ı nefis idinceye Eğirdir kal'asında kal'a-bend olunmaları için emri şerif-i 'âlîşânım rica eyledikleri ecilden mezbûr Ali Çavuş ve merkûmlar bilâ tevkif ahz ve ıslah-ı nefis için Eğirdir kal'asına kal'a-bend olunub ve kadı-i mezbûre dahi muhkem tenbih olunub bundan sonra dahi mütenebbih olmayub mal-ı mîrînin tahsiline muhâlefet eylemek ihtimâli olur ise azl ve nefy ile tedib olunmak için 'arz ve i'lâm olunmak üzere emri şerif virilmek telhis olundukda telhis mucebince mahâlline kayd ve hüküm-i hümayûn virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadr olmağın emri şerif virildi Fî 28 Safer sene 136

Hüküm 3

Yörükân cemâ'ati mukataasına voyvoda ta'yin olunan Hamid Mütesellimi Yusuf ve Çelebizâde Hüseyin Teregül ovasında mal-ı mîrîleri talep eyledikde virmeyüb tahrirden haric kalanları tahrir eylesiz deyü emri şerifdir

Anadolu Valisine ve Teke ve Hamid Mütesellimlerine ve Kadılarına ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarlarına ve Âyân-ı Vilâyete Hükümki

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörükân mukataası otuz senesinden mâlikâne virilüb ashâb-ı mâlikâne tarafından yörükân cemâ'ati mukataasına voyvoda ta'yin olunan Hamid Mütesellimi Yusuf Çelebizâde Hüseyinin yedlerinde olan emri şerifim ve suret-i defter mucebince mukataa-i mezbûre cemâ'atinden Teke Sancağında sâkin Karakoyunlu cemâ'ati re'âyâlarıyla yaylaklarında mevcut iken mallarının edâsıçün temessük virmeleriyle kışlakları olan Teregül ovasında temessükleri mucebince üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîlerin talep ve tahrirden haric kalanları dahi sadır olan fermân-ı 'âlîşânım mucebince tahrir murad eylediklerinden

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 5

bervechi itaat-i fermân itmeyüb isyan üzere oldukları Isparta ve Elmalı kazaları ve Kızılkaya nâibi 'arz eyledikleri ecilden cemâ'ati mezbûre re'âyâsından mukaddemâ himaye tarikiyle haric ezdefter kalanları alâ-eyyi-hâl zuhûra getürüb voyvodalar ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le müceddeden tahrir ve sene-i mezbûre için tahrir mucebince icâb iden mal-ı mîrîleri bilâkusur cem' ve tahsil olunub mahâlline kayd ve kal'anları dahi mukataa malına zamm olunmak için 'aliyyülesâmi defter irsâl olunmak için mahâlline kayd ve emr-i şerif yazılmak telhis olundukda mucebince mahâlline kayd olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın emr-i şerif yazılmışdır Fî 28 Safer sene 136

Hüküm 1

Yörük tâifesinden mal-ı mîrîlerin virmede muhâlefet itmeleriyle kal'a-bend ve ism ve resmleriyle 'arz ve ilâm olunmak üzere emr-i şerif virilmiştir

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük cemâ'atleri re'âyâsı bulunan yerlerin Kadılarına ve Valilerine Hükümki

Vilâyet-i Anadolu'da olan yörükân cemâ'atleri otuz beş senesinden bervechi mâlikâne ve baş defterdar Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû ve vezîr-i'âzamım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve hemşirem Hadice Sultan kethüdâsı Mehmed zîde mecdühûm uhdelinde olub tâife-i mezbûre tahrir olundukları mahâllerde bir karar durmayub ve ubûr üzere olmalarıyla voyvodalar kânun-ı defter mucebince lâzım gelen rüsum-ı mîrîleri cem' ve tahsil itdirmeyüb bizler tahrir olduğumuz sancak bu mahâl değildir deyü aher bahane ile yerimizde bir türlü muhâlefet itdirilmeyüb bunlar böyle muhâlefet iderler ise olmakuleler kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleri 'arz ve ilâm itdirilmek fermân olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 3 Muharrem sene 136

Hüküm 2

Bayram oğlu nâm kimesneler ehl-i Yörük nim ze'âmetim re'âyâsıdır deyü tüfenk endaz ile muharririn üzerine gelüb tahrire mani' olmağla ma'rifetinle ahz ü habs olub nevechle fermânım olur ise 'amel eylesiz deyü emr-i şerifdir

Anadolu Valisine ve Yörük re'âyâsı bulunan yerlerin Valilerine ve Sancak Mutasarrıflarına ve Kadılarına ve Âyân-ı Vilâyetine Hükümki

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük re'âyâsı mukataası otuz beş martundan mâlikâne virilüb ve mukaddem olan tahrire dahil olmayan Yörük cemâ'atlerinden Sarıkeçilü ve Tavşanlı ve Sıraclı ve Eğriceli ve 'İcaz ve Horzum ve İnehanlı cemâ'atleri re'âyâları müceddeden tahrir ve kalanları mukataaya zamm olunmak üzere fermân olunmuşiken Uşak sâkinlerinden Bayramoğlu Sıraclı Yörük ze'âmetim re'âyâsıdır deyü bunun mikdarı tüfenk endaz ile muharririn üzerine gelüb tahrire mani' ve bundan mâ'adâ Kütahya sâkinlerinden müderris zümresinden Çelebizâde dimekle ma'ruf kimesne bundan sonra dahi gerek Bayramoğlu ve gerek Çelebizâde ve sâir âyân-ı vilâyetden her kim olur ise olsun senki Yörük muharriri mûmâ ileyhsin ma'rifetinle ahz ü habs

eyleyüb ne vechle fermânım olur ise olsun muharrir mûmâ ileyh ma'rifetiyle ahz ü habs eyleyüb Der-saâdetime 'arz ve i'lâm ve ba'de nevehle fermânım olur ise âna göre 'amel eylesiz deyü emr-i şerif virilmiştir Fi 3 Muharrem sene 136

Hüküm 3

Yörük Voyvodası ma'rifeti ile bir ferdi haric kalmamak üzere emr-i şerifdir

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük bulunan yerlerin Valilerine ve Sancak Mutasarrıflarına ve Kadılarına ve Voyvoda ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarları ve Âyân-ı Vilâyetin ve İş Erlerine ve Yörük tahririne me'mur Zîde Kadrihûme Hükümki

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük mukataası bin yüz otuz beş senesi martından zabt olunmak üzere bi-l-fi'l defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve vezîr-i 'âzamım kapucular Kethüdâsı Elhâc Mustafa ve hemşirem Hadice Sultan dâmet ismetihânın kethüdâsı Mehmed zîde mecdühûma iştirâken bervech-i mâlikâne virilüb mukataa-i mezbûre cemâ'atinden Sarkeçilü ve Tavşanlı ve Sırac ve Eğriceli ve 'İcaz ve Horzum ve İnehanlı cemâ'atleri filâsl Yörük oğlu Yörük iken birer tarikle 'arz alub fermân itdirdiklerinden mâ'adâ ba'zı ze'âmet ve tîmâr sahibleri dahi müdahale itmeleriyle sehven ve himayeten mukaddemâ olan tahrir dahil olmayanları müceddeden tahrir itdirilmek mühim ve muktezî olmağla mukataa-i mezbûre mülhakatından olan Horzum cemâ'ati re'âyâsına kat'a taarruz ve müdahale olunmayub yine mâlikâne mutasarrıfı olan Aydın Muhassılı Abdullah Paşa ile tersâne-i 'âmirem emini Mehmed zîde mecdühû taraflarından zabt olunmak şartıyla bundan mâ'adâ başka Horzum cemâ'ati var ise taarruz olunmayub tahrir dahil

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 6

olmayan Tavşanlı cemâ'ati re'âyâlarından divân-ı hümâyûnum kâtiblerinden Şükrü Ali Bey Kütahya Sancağında Karib Mustafa çifliği nâm karye ve gayriden yirmi bin akçe berât-ı 'alışânım ile mutasarrıf olduğu ze'âmet dahil yörükânın ze'âmet ve ze'âmeti oğullarına müdahale ve tahrir ve defter olunmayub cemâ'at-i mezbûreden ze'âmetine dahil olmayan re'âyâları Sırac ve Eğriceli ve 'İcaz ve İnehanlı cemâ'atleri re'âyâları senki Yörük voyvodası mûmâ ileyh sin ma'rifetinle müceddeden tahrir ve şütürân ve ağnâm ve bennâk ve mücerredleri defter olunub mahâlline kayd olunmak için 'alesâmi defterleri irsâl ve bin yüz otuz beş senesi için tahrir olunduğu üzere icâb iden mal-ı mîrîleri cem' ve tahsil ve bir ferde muhâlefet itdirilmeyüb ve Sarkeçilü cemâ'ati filâsl defter-i tahrir dahil olmağla haricden bir ferde taarruz ve müdahale itdirilmeyüb iktizâ iden mal-ı mîrîleri dahi tahsil itdirilmek bâbında fermân-ı 'alışânım sadır olmağla emr-i şerif virilmiştir fi 28 Zilhicce sene 135

Hüküm 1

Batılı perâkendesı mukataası tevâbi'inden Cemikânlu ve Merdanlu ve gayri re'âyâlarından olan Murtaza ve İbrahim ve Dedeci oğlu Mustafanın İnöz kal'asına kal'a-bend olunmaları için virilen emr-i şerifdir

Rumilinde vaki' Batulu ve Türkman 'aşâiri Karkın ve aşiret-i Merdanlu re'âyâlarının buldukları mahâllerin Kadılarına Hükümki

Matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû 'arzuhâl idüb Batulu perâkendesini mukataası tevâbi'inden Cemikânlu ve Merdanlu cemâ'atleri re'âyâlarından Rumili cânibinde olan re'âyâ kendü hallerinde olmayub daima ibâdullaha zarar kasdında olduklarından mâ'adâ tâife-i mezbûreden Murtaza ve İbrahim ve Dedeci oğlu Mustafa hevâlarına tabi' ba'zı şakileri dahi cem' ve rüsum-ı mîrîleri dahi edâda taallül ile mîriye gadr eylemeleriyle olmakule şekavete cesaret eyledikleri için mezbûr İnöz kal'asına kal'a-bend ve fimâb'ad rüsum-ı mîrîlerin edâda taallül itmemek için ma'rifet-i şer'le ve zabitleri ma'rifetiyle kendülere tenbih olunub bundan sonra yine ihfâ itmeyub ibâdullaha zarar kasd-ı fâsîdinden olurlar ise fimâb'ad Rumilinde ikâmet eyleyüb vilâyet-i Anadoluya nakl ve iskân itdirilmek üzere i'lâm olunmak için emr-i şerif virilmek istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden mucebince emr-i şerif yazılmak fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 25 Zilhicce sene 136

Hüküm 2

Yörük mukataası tevâbi'inden Gebizli cemâ'atinin on bin guruş nezr hüccedinin kaydı terkin olduğuna virilen emr-i şerifdir

Anadolu Valisine ve Eğirdir ve Teke ve Hamid Mütesellimine ve Karahisar ve Karaağaç Kadılarına ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarları ve Âyân-ı Vilâyet ve İşlerine Hükümki

Matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhâl idüb vilâyet-i Anadolu'da yörükân mukataası tevâbi'inden Gebizli cemâ'ati re'âyâları kadimden ve Serpe yaylağında yaylayugeldikleri tahrir defterinde mukayyed iken Eğirdir kazası ahalisinden ba'zıları mücerred yaylak-ı mezbûru ve diledikleri gibi aher kimesnelere fûruht itmek için bizlere zararları vardır deyü sâbık Anadolu Valisi Ali Paşa itmâ' ve tâife-i mezbûre yaylaka çıkmamak üzere nezre kat' ve hüccet-i şer'iyye ve baş muhasebeye kayd itdirüb lâkin cemâ'at-i mezbûre ahali Serpe yaylağında yaylamak üzere defter-i tahrirde mukayyed yaylaka çıkmadıkları suretde mukayyed olan mal-ı mîrîlerin bir vechle edâya iktidarları olmayub mal-ı mukataanın dahi kesr ve noksanına bâis olmağla baş muhasebeye kayd itdirdikleri nezr hüccedinin kaydı terkin ve yaylak-ı mezbûrdan men' olunmaları için emr-i şerif ricâ eylediği mukaddemâ kayd olunan on bin guruş nezrleri tahsil olunduktan sonra ba'de-l-i'lâm bizler karye-i mezbûrede sâkin olub ahali-i kaza rencide eylememek üzere matbah-ı 'âmireme on iki bin beş yüz guruş nezri kabul eyledik deyü taahhüdleri müş'ir taraf-ı şer'den virilen hüccet-i şer'iyye baş muhasebeye kayd ve zikr olunan Gebizli cemâ'ati re'âyâları Teke Sancağında Karahisar Kazasında kışlayub Eğirdir Kazasında Serpe nâm mahâlde yaylarlar deyü defter-i tahrirde mukayyed olmağla cemâ'at-i mezbûre re'âyâları tahrir-i defterde mukayyed olduğu üzere Teke Sancağında Karahisar Kazasında kışlayub ve Eğirdir Kazasında Serpe nâm mahâlde yaylaka çıkanlarına bir ferde taarruz ve müdahale eylememek üzere mukaddem kayd olunan hüccedinin mahâlli terkin ve mucebince emr-i şerif tahriri telhis mucebince hüccedin kaydı terkin ve mucebince

emr-i şerif tahriri fermân-ı 'âlişân sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 27 Zilhicce sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 7

Hüküm 1

Bali Kethüdâ ve Kestel Dağı ve Hoca oğlu nam kimesneler zimmetlerinden mezbûrun aldığı yediyüz guruş cemâ'at-i mezbûreden ve kendülerden tahsil ve haklarından gelinmek üzere Der-saâdetime 'arz ve i'lâm eylemek için emr-i şerifdir

Teke ve Hamid ve Alâiye Sancaklarının Yörük Voyvodası olan Yusuf Zîde Kadrihû bin yüz otuz beş senesine mahsub olmak üzere tâife-i mezbûrenin mal-ı mîrîleri tahsil için üzerlerine varid takayyüdden Karakoyunlu cemâ'ati ahalileri Karahisar-ı Teke Kazasının Kadısı ve cemâ'at-i mezbûreden Kestel Dağı mal-ı mîrîleri tahsil için üzerlerine varid takayyüde Karakoyunlu cemâ'ati ahalileri Karahisar-ı Teke Kadısının ve Kömürcü Hoca oğlu Ali ve Bali Kethüdâ oğlu çavuş nâm kimesneler ile yekdil olub re'âyâyı tahrik ve mal-ı mîrînin ta'tiline bâis olmalarıyla mûmâ ileyhin men' ve tenbih olunmasını müş'ir emr-i şerifim mucebince mezbûrlardan Ali Çavuş ve Kömürcü nâm kimesne ahz ve kal'a-bend olunub dahi nasihat-pezir olmayub biz sizin tahririnizi ref' itdirmek için 'arz eyledik deyü cemâ'at-i mezbûre ahalilerinin yedi yüz guruş akçelerin alub re'âyâyı tahrik(?) ve ihtilâl eylemeleriyle haklarından gelinmek üzere iktizâ eyledüğün voyvoda-i mûmâ ileyh ve Isparta Kadısı arz eyledikleri ecilden mâru'z-zikr üç nefer kimesneler dahi alâ-eyyi-hâl ahz ve kal'a-bend olundukdan sonra kadı-i mezbûrun cemâ'at-i mezbûre ahalisinden aldığı yüz guruş bilâkusûr kendülerden tahsil ve re'âyâya redd ve teslim itdirilüb fi-mâba'd bu makule harekete tasaddî eylememek üzere muhkem tenbih olmazlar ise haklarından gelinmek için Der-saâdetime 'arz ve i'lâm olunmak için emr-i şerifim tahriri bâbında telhis olundukda telhis mucebince hüküm virilmek fermân-ı 'âlişân sadır olmağın Teke Sancağı Beyi İbrahim ve Kadılarına ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarı ve Eğirdir kal'ası Dizdarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 29 Cemâziyelâhir Sene 136

Hüküm 2

Çelebi oğlu Hüseyin ve karındaşı Mehmed ve mütesellim kethüdâsı Elhâc Mehmede dahi Bölükbaşılık ve Başbuğluk teklif ve sâir bahane ile rencide ve taaddî eylememek için bâ telhis ve fermân-ı 'âlişân emr-i şerif virilmiştir

Yusuf Kethüdâ hâlâ Hamid Mütesellimi olub ve yörükân mukataası zabtına memur olduğundan gayri Yeniçeri serdarı olan Salihin bölükbaşılık ile kat'â münasebeti olmayub zabt u rabtına memleket için yerlerinde müstakarr olmayanların lüzumu olmağla haricden hizmet-i memuresi olmayanlardan münasib görülen kimesneler bölükbaşı nasb ve ta'yin olunub mezbûr mütesellim Yusuf ve Serdar Salih ve hâlâ yörükân mukataası zabt ve tahsile me'mur Çelebi oğlu Hüseyin ve karındaşı Mehmed ve mütesellim kethüdâsı Elhâc Mehmede dahi bölükbaşılık ve başbuğluk teklif ve sâir bahane ile rencide ve taaddî eylememek için emr-i şerif virilmek telhis olundukda telhis mucebince hüküm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır

olmağın yörükân mukataası mülhakatından Hamid ve Teke ve Alâiye Sancaklarında olan yörükânın yüz otuz beş ve otuz altı seneleri mal-ı mîrîlerinin tahsiline memur Hamid ve Karaağaç Kadılarına ve levend tahririne me'mur Burhaneddin Zîde Kadrihûme hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 22 Cemâziyelâhir Sene 136

Hüküm 3

Mestûr-ül-esâmi olan şakiler ıslah-ı nefis eylemek için Kıbrıs ceziresine nefy ve kal'a-bend ve cemâ'atleri tefrik için voyvodaları ma'rifetiyle alâ-eyyi-hâl tahrir ve mal-ı mîrîleri tahsil olunmak için emr-i şerifdir

İçil Mutasarrıfına ve Kadısına hitâben Hükümki

Silifke Sancağında vaki' yörükân cemâ'atlerinden iki isimler tesmiye olunan Gübcü ve Bozdoğan cemâ'ati mukaddemâ tahrire dahil olmadıklarından sadır olan emr-i 'âlişân mucebince tahrirlerine mâni' şürû' olundukda Silifke sâkinlerinden Güleklî oğlu Osman Bozdoğan cemâ'ati nim re'âyâsıdır deyü re'âyâyı tahrik ve cem'iyet idüb tahrirlerine mâni' olduğundan mâ'adâ Bozlar cemâ'atinden Güleklî oğlu Osman ve İzzeddin oğlu Ali ve Mustafa Bey nâm kimesneler Belen ve taraflarından bir mikdar sekban ile yörüğe teâvün idüb olvechle mal-ı mîrîlerinin adem-i tahsiline sebep olub Güleklî oğlunun zimmetinde olan mal-ı mîrînin tahsil ve İzzeddin oğlu Abidin diyar-ı ahire nefy ve iclâsıçün emr-i 'âlişân sadır olmuşiken niye icra olunmadığından başka mezbûrlar Kösrevarın nâm iskelede korsan sefinelerine zabt ve sâir hububatı fûruht idüb şekavet üzere olmalarıyla mezbûrlar ıslah-ı nefis için kal'a-bend olunmaları için emr-i şerif virilmek mestûr-ül-esâmi olan şakiler ıslah-ı nefis eylemek için Kıbrıs ceziresine nefy

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 8

ve kal'a-bend ve cem'iyetleri tefrik olunub voyvodaları ma'rifetiyle alâ-eyyi-hâl tahrir ve mal-ı mîrîleri tahsil itdirilmek için emr-i şerif virilmek telhis olundukda telhis mucebince mezbûrlar kal'a-bend ve mal-ı mîrîleri tahsil oluna deyü hükm virilmek fermân-ı 'âlişân sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 22 Şa'bân sene 136

Hüküm 1

Hacı Ahmed ve Kasab oğlu ve İshak Efendi ve Mehmed Efendi ve sâirleri Kıbrıs ceziresine nefy ve kal'a-bend için emr-i şerifdir

Silifke Sancağında vaki' yörükân cemâ'atlerinden her-bâr cumhûr ve cem'iyet 'âdet-i müstemirreleri olan Tuzkırı cemâ'atinin bin yüz otuz altı senesinde üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîlerinin tahsiline mübaşeret olundukda cemâ'at-i mezbûre ahalisinden Hacı Ahmed ve Kasab oğlu ve İshak Efendi ve Mehmed Efendi ve Deli Mustafa ve Molla İsmail ve Karabük cemâ'atlerinden Kiçi oğlu Ahmed ve karındaşı Hacı Mehmed ve Tur cemâ'atinden Çakış oğlu Hamza ve Mustafa Efendi nâm kimesnelerin tahrik ve a'vânlarıyla tecemmu' ve mezbûrlar cümleye reis-i cem'iyet olub olvechle mal-ı mîrîlerinin 'adem-i tahsilinde ikdâm ve isrâr eylediklerinden mâ'adâ sâir cemâ'atlerin tahsiline varanların dahi üzerlerine varub emvâl ve erzakların

garet ve kendülerin kal'a-bend itdirüb bu vechle şekavetleri bî-hadd ve bî-nihâye olmağla eşkıya-i mezkûreyi ıslâh-ı nefis eylemek için Kıbrıs ceziresine nefy ve kal'a-bend olunduktan sonra cem'iyetleri tefrik ve mal-ı mîrîleri 'alâ-eyyi-hâl tahsil itdirilmek için emr-i şerif virilmek ricâsına senki voyvoda-i mûmâ ileyhsin 'arz eylediğin ecilden mestûr-ül-esâmi olan şakiler ıslâh-ı nefis eylemek için Kıbrıs ceziresine nefy ve kal'a-bend ve cem'iyetleri tefrik olunub voyvodalar ma'rifetleriyle 'alâ-eyyi-hâl mal-ı mîrîleri tahsil itdirilmek için emr-i şerifim virilmek telhis olundukda telhis mucebince mezbûrlar kal'a-bend ve mal-ı mîrîleri tahsil itdirile deyü hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın İçil Mutasarrıfı Paşaya ve Kadısına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 22 Şa'bân sene 136

Hüküm 2

Bu dahi Yörük re'âyaları ba'zı zuamâ ve erbab-ı tûmâr ve voyvodalar ve sâir tekâlîf-i örfiyye ve şakka ve 'âdet-i ağnâm tahsildarları tarafından ağnâm şûrutuyla rencide olunmayub serbestiyet üzere voyvodaları tarafından zabt olunmak için hüküm virilmiştir

Anadolu Valisine ve Yörükân Voyvodasına ve Yörükân tâifesinin buldukları Kazaların Kadılarına Hükümki

Anadolu cânibinde vâki' Yörükân mukataasına bervech-i iştirâk mâlikâne mutasarrıf olan baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû ve Hadice Sultan dâmet ismetihâ kethüdâsı Mehmed zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal itmeleriyle mukataa-i mezbûrun re'âyâsı konar ve göçer gezici tâifesi olub ve rûsum-ı mîrîleri için ağnâm ve şütürândan hâsil olub zikr olunan ağnâm ve şütürân dahi gezdikleri yerlerde otlak ve yaylak ve kışlak tasrîh olunmayub beher hâl muhtaclar iken tâife-i mezbûrenin mürûr ü ubûr eyledikleri yerlerde ba'zı zuamâ ve erbab-ı tûmâr ve voyvodalar ve sâir ashab-ı arazi taraflarından otlak ve yaylak ve kışlak rûsum talebiyle rencide olunmalarıyla mukataa-i mezbûre re'âyâsı tahrir-i cedit olub ve mîrîleri dahi ancak ağnâm ve şütürândan hâsil ve tahsil olunmak üzere nizam virilüb ve tâife-i mezbûre eyyâm-ı sayfda bir yerde müstakır olmalarıyla mezbûrlara olvechle tasaddî ve remîde idilmemek için bundan akdem emr-i şerif virilmişken 'adem-i itaatlerinden nâşi tâife-i mezbûreleri otlak ve yaylak ve kışlak ve rûsum mütâlebesiyle ekseri perâkende ve perişân ve nizamları muhtel ve mevaşi ve mal-ı mîrîlerinin kesr ve noksanına bâis ve bâdî olmalarıyla fi-mâba'd ehl-i örf tâifesinin mugayir emr-i 'âlîşân olvechle taaddîleri men' ve def olunmak için emr-i şerifim virilmek ricâsına istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Anadolu cânibinde vâki' Yörükân mukataası senevi kırk üç bin yüz yedi buçuk guruş mal ile bin yüz otuz beş senesini martı ibtidâsından zabt eylemek üzere Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 9

ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve Hadice Sultan dâmet ismetihâ kethüdâsı Mehmed zîde mecdühûmaya bervech-i iştirâk mâlikâne virilüb tâife-i mezbûre sipâh ve mîrîmiran ve mirliva ve valiler ve voyvoda ve mütesellim taraflarından kaftan baha ve zahire baha nâm ve otlak ve yaylak ve kışlak ve sâir tekâlif-i örfiyye ve şâkka ve 'âdet-i ağnâm tahsildarları tarafından dahi ağnâm rüsumu talebiyle rencide olunmayub serbestiyet üzere voyvodaları tarafından zabt olunub ehl-i örf tâîfesinin olvechle cevri taaddileri men' ve def' olunub ve re'âyâ-yı mezbûrenin üzerlerine edâsı lâzım gelen rüsum-ı mîrîleri voyvodalarına edâ ve teslim eylediklerinden sonra serbestiyet üzere voyvodalar tarafından zabt u rabt itdirilüb mîrîmirân ve mirliva ve voyvoda ve mütesellim ve sâir ashâb-ı arazi ve ehl-i örf taraflarından kaftan baha ve zahire baha ve otlak ve yaylak ve kışlak ve sâir ashâb-ı arazi ve ehl-i örf taraflarından kaftan baha rüsumu nâmıyla bir akçe ve bir habbe mütâlebesiyle rencide ve remide olunmamak için emri şerifim virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümayûnum virilmek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere emri şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 8 Şa'bân sene 138

Hüküm 1

Rakka perâkendesesi Batılı ve Türkmanan 'aşâir-i Karkın ve 'aşiret-i Merdisi tevâbi'i mukataasının malı tahsil için Rakka tarafından bir türlü taarruz olunmamak için yerlerin Kadılarına hitaben emri şerif virilmiştir

Rakka perâkendesesi mukataasına tâbi' olan yerlerin Kadılarına Hükümki

Şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu ve Rumilinde vâki' Rakka perâkendesesi mukataası bervech-i iştirâk mûmâ ileyhimânın uhdelerinde olub mukataa-i mezbûrdan Acurlu cemâ'ati re'âyâlarının mîrîlerin tahsil ve edâ olundukda biz malımızı Rakka tarafına virdik deyü muhâlefet itmeleriyle cemâ'at-i merkûme Rakka perâkendesesi olub ve mukataa-i mezbûr dahi Rakka perâkendesesi olmağla cemâ'at-i mezbûre mûmâ ileyhimânın taraflarından zabt ve mal-ı mîrîleri tahsil itdirilüb mugayir-i emri 'âlîşân Rakka perâkendesesi cemâ'atlerine Rakka tarafından bir türlü taarruz olunmamak bâbında emri 'âlîşânım ricâ eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda parâkende re'âyâsı Batılı ve Türkmanan 'aşâir-i Karkın ve 'aşiret-i Merdisi ve tevâbi'i mukataasının senevi bin elli guruş malın Asitâne-i saâdet hazinesine edâ ve kalemiyesin virüb hesabın görmek üzere mûmâ ileyhânın bervech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda derkenârı mucebince emri şerif virildi Fî 15 Şa'bân sene 136

Hüküm 2

Yeni Osman cemâ'ati re'âyâlarının Kızılkaya Kazasında Yudumlu nâm mahâlde kışlayub Yörükân cemâ'atleriyle olan nizâ'm emridir

Teke ve Hamid Sancaklarında vâki' olan kadılara ve liva-i mezbûre mutasarrıflarına hükümki

Kıdvet-ül-emâcid velekârim bi-l-fi'l şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal itmeleriyle bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelerinde olan Yörükân mukataası mülhakatından Yeni Osman cemâ'ati re'âyâları Kızılkaya Kazasında Yudumlu nâm mahâlde kışlayub lâkin Yörükân tâifesi konar ve göçer makûlesinden olub kışlak ve yaylaka muhtac olmalarıyla cemâ'at-i mezbûre hâlî olub yaylak olan Teke ve Hamid Sancakları beyninde Boz Dağ nam mahâlde yaylaklarına kimesne hilâf-ı şer'i şerif taaddileri olmadıkça taarruz olunmamak üzere iken bî-vech ba'zıları tâife-i mezbûre yaylaka muhtacız ve sizi yaylaka komam deyü akçe taleb ve bu vechle ta'ciz

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 10

itmelerine tâife-i mezbûre yaylaka muhtac olub ve kimesneye bir türlü hilâf-ı şer'i şerif taaddileri olmadıkça mahâl-i mezbûrda cemâ'at-i mezbûrenin yaylaklarına ehl-i örf tarafından taarruz ve müdahale olunmamak bâbında emr-i şerif virilmek bâbında istid'âyı 'inâyet eylediği ecilden derkenârı mucebince şer'le hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 24 Ramazan sene 136

Hüküm 1

Yörük mukataası malının tahsiline muâriz olan Sunullah Paşa oğlu Mustafa ve Gülekli oğlu Abidin Kıbrıs ceziresine nefy olunmaları için virilen divân kâimesidir

Kıdvet-ün-nüvvab vel-müteşerri'in Gülnar Kadısı Mevlâna Ali Zide İlmühû südde-i saâdetime mektub gönderüb hâlâ Yörükân muhassılı olan Seyyid Ahmed Zide Kadrihû meclis-i şer'e varub Gülnar Kazasında vâki' Yörükân tâifesinden Tuzkırı cemâ'ati üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîlerin fermân-ı 'âlişân mucebince tahsil olunmak için muhassıl-ı merkum tarafından mübaşir ta'yin olundukda tâife-i mezbûre cumhûr ve cem'iyet idüb bi-gayr-i hakkın adamların kal'a-bend idüb üzerlerinde olan eşya ve nükudların ahz ve mal-ı mîrîleri dahi virmedikleri ecilden tâife-i mezbûreden cumhûr ve cem'iyet iden şâkiler ism ve resmleriyle der-i devlete i'lâm olundukda haklarında cem'iyetleri tefrik ve mal-ı mîrîleri tahsil ve kendüler Kıbrıs ceziresinde kal'a-bend oluna deyü emr-i şerif vârid olub icra olunmak üzere iken kaza-i mezbûrede vâki' 'ulemâ ve sulehâ ve âyân ve eşrâf mâ-beynlerinde tavassut idüb mal-ı mîrîleri tahsil ve teslim olunmak için on nefer mikdarı adamları rehin ve men' olub tahsil üzere iken yine cemâ'at-i mezbûreden cumhûr ve cem'iyet ve fesâd ve şekâvete 'âdet-i müstemirreleri olan Deli Mustafa ve karındaşı Muhammed ve Resul oğlu Mehmed ve karındaşı Hasan ve Dizli oğlu Hüseyin ve Demirci usta Benli ve Molla Veli ve oğlu ve karındaşı oğlu Ahmed ve Kara Halil oğlu Küçük ve Kasab oğlu ve Kundurluş ve Nasuh oğlu Ahmed nâm şâkiler hevâlarına tâbî' elli altmış tüfenk endaz ile nisf-ül-leylde muhassıl-ı merkumun haymesin basub rehin olunan kimesneleri ahz eylediklerinden mâ'adâ ba'zı eşya ve nükud ve emtiaların yağma ve gâret idüb külli hak(?) ve taaddî ve zulm eyledikleri der-i devlet medâra 'arz ve i'lâm ve isti'lâm ve eşkıya-i merkûmenin cezâ-yı sezâları tertib olunmasın iltimas itmekle vâki'-i hâlî hükm-i hümâyûnum virilmek ricâsına Mevlâna-yı mûmâ ileyh ve İçil Sancağı Mütesellimi Abdullah ve Yörük voyvodası Seyyid Ahmed Zide Kadrihûmâ taraflarından dahi 'arz ve sedd-i cem'iyet

ve tahrik-i fitne ve fesad olan Sunullah Paşa oğlu Mustafa ve Gülekli oğlu Mustafa ve Gülekli oğlu Osman ve İzzeddin oğlu Abid oğlu i'lâm olunmağla mezbûrların define fitne ve fesadlarıçün ehl ü 'iyâlleriyle Kıbrıs ceziresine nefy ve iclâları mühim ve muktezî olmağın Alâiye Sancağı Beyi olub sancağı mütesellimi olan kıdvet-ül-emâcid vel-ekârim İbrahim Dâme İzzühû bu husus içün me'mur ve kıdvet-ül-emâcid vel-âyân Konya Mütesellimi zîde mecdühû dahi ma'iyyetiyle ta'yin oldukları müş'ir başka bir kıta' emr-i şerif ısdâr ve irsâl olunmağla senki mîr mûmâ ileyhsin sana dahi işbu emr-i şerifim vusu'lünde mezbûrun Sunullah Paşa oğlu Mustafa ve Gülekli oğlu Osman ve 'İzzeddin oğlu Abid nâm müfsidlerin ehl ü 'iyâlleriyle Kıbrıs ceziresine nefy ve iclâ ve mezbûrlar cezire-i mezbûreye vusûllerinde Kıbrıs muhassılı cezire-i merkûmede ikâmet itdirüb tekrar emr-i şerif vârid olmadıkça bir tarik ile sebilleri tahliye olunmaktan gayet-ül-gaye ihtirâz idüb ve senki mîrîmirân mûmâ ileyhsin mezbûrlar emr-i şerife 'adem-i itaat ve izhâr-ı fesad ve şekâvet iderler ise mütesellim mûmâ ileyhi dahi ma'iyyetine alub ittifak ve ittihad ile mezbûrdan Mustafa ve Osman ve Abidin şer'en müstahakk oldukları cezaları tertib ve İçil ve sâir elviyenin Yörük malları tahsiline dahi takayyüd eyleyüb lâzım gelür ise bi-n-nefs üzerlerine varub tahsil eyleyüb ser-mû ihmâl ve müsâmahaya ruhsat ve cevaz göstermeyesin deyü mîr mûmâ ileyhe ve muhassılı-merkume hitâben

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 11

divân-ı hümâyûn tarafından emr-i şerif tahrir olunmağla bir sureti dahi baş muhasebeye kayd olunmak içün ilmühaber olmak üzere bâ fermân-ı 'âlîşân işbu kâime virilnişdir Fî evâsıt-ı Şevvâl sene 136

Hüküm 1

Yörük cemâ'ati re'âyâlarından Karabağcı re'âyaları 'âdet-i ağnâm tahsildarları ve sâiri rencide eylememek içün mu'af ve müsellemler olub mâlikâne bedeli şürutu üzere imdâd-ı hazariyye nâmıyla müdahale olunmamaları içün virilen emr-i şerifdir

Balıkesir ve Biga Sancakları Mütesellimlerine ve Kadılarına Hükümki

Yörükân mukataası re'âyâsı divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb tahrir-i cedid mucebince üzerlerine kayd olunan Yörükân tâifesinden Karabağcı cemâ'atleri re'âyâlarından olub tahrir-i cedid mucebince üzerlerine kayd olunan rüsum-ı ağnâmları voyvodalara edâ itmeğe razılar iken bu defa' Rumili şürutu üzere tahsil-i fermân olunan 'âdet-i ağnâm tahsildarlar tarafından dahi başka 'âdet-i ağnâm nâm ve sâir bir türlü bahane ile rencide olunmamak üzere mu'af ve müsellemler olub beher sene üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîleri edâ iderleriken bir türlü bahane ile rencide olunmamak üzere muaf ve müsellemler olub beher sene üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîleri edâ iderleriken 'âdet-i ağnâm tahsildarları izâat eyleyüb rencide ve taaddî itmeleriyle 'âdet-i ağnâm ve imdâd-ı hazariyye ve sâir tekâlif talebiyle rencide itdirilmeyüb virilen mâlikâne şürutu mucebince mâlikâne mutasarrıfları tarafından voyvodalara olanlardan mâ'adâ 'âdet-i ağnâm tahsildarları tarafından ve imdâd-ı hazariyye nâmıyla ve sâir bir türlü bahane ile rencide olunmamak bâbında istid'â-yı

'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu'da vâki' müceddeden tahrir olunan tavâif-i Yörükândan yedlerinde mevcut olan ağnâmlarının beher yüz resinden beş guruş ve beher develerinden birer buçuk guruş evlülerinden dörder guruş ve mücerredlerinden birer sülüs resm-i mîrî nasb ve müstakilen mîrî mukataa kayd olunub ve hâlâ mukataa-i mezbûr iftihar-ül-ümerâ-il-ekâbir bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve vezîr-i â'zamımım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Hadice Sultan dâmet ismetihâ kethüdâsı Mehmed zîde mecdühûye tevcih ve yedlerine bervech-i mâlikâne berât-ı 'âlişân virilmekle tavâif-i mezbûreye muayyen olan resm-i mîrîleri mâlikâne mutasarrıflarına edâ eylediklerinden sonra sâir tekâlif-i örfiyye ve şâkka ve imdâd-ı hazariyye ve valiler tarafından dahi hâsıl kayd olunan kaftan baha ve zahire baha ve devr-i sellâmiye ve toprak basdı ve zuamâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâir mâlikâne sahibleri tarafından dahi hâsıl olunan yaylak ve kışlak resmlerinden gayri defterhâne-i 'âmirem defterlerinde kendülere hâsıl kayd olunmayub ve fuzulî taleb eyledikleri yaylak ve kışlak resmi ve derbend ve geçid akçesi Rumili şürotu mucebince tahsil-i fermânım olan 'âdet-i ağnâm tahsildarları tarafından dahi başka 'âdet-i ağnâm baki ve sâir türlü bahane ile rencide olunmamaları şürotuyla mu'af ve müselleme kayd olduklarından gayri mâlikâne virilen mukataa mâlikâne mutasarrıfları tarafından gayri aherden mâlikâne virilen mukataaya bir türlü müdahale olunmamak üzere sadır olan hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile virilen mâlikâne şürotunda musarraha olmağla tâife-i mezbûrenin üzerlerine kayd olunan rüsum-ı mîrîleri kesir olub muayyen olan rüsum-ı mîrîleri edâ eylediklerinden sonra taraf-ı aherden bir nesne mutâlebe olunmak iktizâ eylemekle Yörükân mukataası cemâ'atleri zıkr olunan elviyenin kangısından mevcut bulunur ise tâife-i mezbûrdan gerek valiler tarafından ve zahire baha ve kaftan baha ve devr-i sellâmiye ve cürm-i cinâyet ve imdâd-ı hazariyye mutâlebe itdirilmeyüb ve gerek mîrî mukataât iltizâmına zuamâ ve erbâb-ı tîmâr ve kurâ ve ocak zabitleri taraflarına defterhâne-i 'âmirem defterlerinde hâsıl kayd olunan resm-i yaylak ve kışlakdan mâ'adâ hâsıl kayd olunub derbend ve geçid akçesi ve mîrî tahsildarları tarafından 'âdet-i ağnâm ve sâir bu makule türlü türlü

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 12

tekalif-i örfiyye ve şâkka taleb itdirilmeyüb virilen mâlikâne berâtı mucebince mâlikâne mutasarrıfları serbestiyet ve mu'afiyet üzere zabt ve cem' ve tahsil itdirilüb hilâf-ı şürot-ı berât-ı 'âlişân aheri mezbûrlar müdahale itdirilmemeleri bâbında bin yüz otuz senesi emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda mucebince hükm-i hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere emr-i şerif virildi Fî 11 Zilka'de sene 136

Hüküm 1

Pir Mustafa Ağa Vidin Defterdarı oldukda zabt için virilen emr-i şerifdir

Vidin Muhafızı Paşaya ve Kadısına ve Defterdarına Hükümki

Hâlâ Vidin Defterdarı olan Pir Mustafa Ağa zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzu hâl idüb Vidin kal'ası defterdarlığı mûmâ ileyhe tevcih ve emr-i şerifim kendüye vâsıl oldukda Selâkkin(?) defterdarlığı defteri ma'rifetiyle mübayaaya ve ber muceb-i defter neferata tevzi' olunan zahâyirden mâ'adâ anbar mandesi iktiza itmeziken nazır-ı sabık tarafından rahis baha ile olduğu mübayaası fermânım olan zahâyirden tevzi'imden mâ'adâ bu mikdar mande zahirem vardır kabz eyle deyü cevâb itmekle mûmâ ileyhin mukaddemâ defterdarlığından bir mikdar zahire mübayaası fermânım olmuşdur ve nemikdar tevzi' iktizâ ider görülüb anbar mandesi malımı iktizâ eylediği suretde sahih zimmeti iktizâ eylediği mikdarı kabz olunub ziyâde kabz olunmak için ta'ciz olunmamak üzere emr-i şerif virilmek ricâsına defterdar mûmâ ileyh istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda otuz üç ve otuz dört ve otuz beş senelerinde görülme üzere hesabı icmâlinde mukayyed olan 'aynî zahâyir iradından fermânım ile virildiği (...?) güne tevzi'atı aşağı varıldıkdan kusûr üç bin yedi yüz kırk altı buçuk kile dakik ve dokuz bin altı yüz yedi kile hinta ve dört bin sekiz yüz beş kile şaîr anbar mandesi iktizâ eylediği otuz altı senesiçün kendü ma'rifetinle Zıştovi ve Rusçuk iskelesine nakl olunmak üzere kazalardan mübayaası fermânım olan yirmi beş bin kile şaîr ve yirmi bin dakik ve on bin kile hintadan dahi otuz beş senesini kıyas ile otuz altı senesi tevzi'atı aşağı varıldıkda kusûr beş bin dokuz yüz yedi kile şaîr ve altı yüz yetmiş altı kile dakik ve on bin kile hinta iktizâ eylediği hesap olunmağla bu suretde ve bervechi tahmîl on bin dört yüz on beş buçuk kile şaîr ve dört bin dört yüz yirmi iki buçuk dakik ve on dokuz bin altı yüz yirmi kile hinta anbar mandesi iktizâ eylediği derkenâr olundukda mukaddemâ taraf-ı mîrîden mübayaaya olunub ba'delmasraf mevcut anbar iktizâ iden dakik ve hinta ve şaîri ma'rifet-i şer'le kayd ve muvacehesinde devr ü keyl olunub ahz ve kabz ve makbuzu müş'ir-i sabık defterdar olan hesabına masraf ve kendüye irâd kayd olunmak için memhûr temessük virüb ve bu zikr olunan zahâyirden ziyâde anbarda dahi zahire var mıdır ve nemikdar kimin mübayaasıdır ve hâlâ eğle salihmidir ol dahi başka devr-i keyl olunub ve teşekkül-i zahiredir mukaddemâ seferlerden bakiye kalub mevcut olan peksimed ve gayri zahâyirden var ise oldahi başka devr-i keyl olunub ve teşekkül-i zahiredir mukaddemâ seferlerden bakiye kalub mevcut olan peksimed

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 13

ve gayri zahâyirden var ise oldahi görülüb vezin ve başka defter olunub sıhhati üzere 'arz ve ilâm olunmak üzere baş muhasebeye kayd ve emr-i şerifim tahriri bâbında telhis olundukda telhis mucebince baş muhasebeye kayd ve hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuşdur emr-i şerif virilmiştir Fî 6 Zilka'de sene 136

Hüküm I

Teke ve Hamid ve Alâiye ve Kütahya ve Beyşehir ve Akşehir ve Karahisar-ı Sahib Mütessellimlerine ve Kadılarına ve Âyân-ı Vilâyetden Süleyman ve Şeker oğlu Mehmed ve Çerçi oğlu Hasan ve Kara Baki oğlu Ahmed ve Doğan oğlu Mehmed ve Kara Murad oğlu Hasan ve Ayazmalı Hacı Halil ve Avşarda sâkin Emir Ali ve Yalvaçda sâkin Hacı

Osman ve Abdülbaki ve Karaağaıda sâkin Hacı İbrahim ve Serdar Salih ve Eğirdirde sâkin Hacı Hüseyin ve Mustafa ve Aşarluda sâkin Kiteş oğlu Ebubekir Ağrus ve Pavullu Kazasında sâkin Çavuş Mustafa ve Viran Köylü Hacı Yusuf ve Hacı Paşa oğlu İbrahim ve Şeyh oğlu Mustafa ve sâir İş Erleri ve Kethüdâ Yerleri ve Yeniçeri Serdarlarına ve Âyân-ı Vilâyetin ve İş Erlerine Hükümki

Yörük mülhakatından Gülekli ve Tatar ve Sindel ve Kara Hacı ve Firkatli cemâ'atleri mahâl-i iskânlarından îvâ ve yedlerinde olan alât ve eslihaları ahz ve cebehâneye teslim ve mal-ı mîrîleri edâda taallül iderler ise kadîmî nezrlerin tahsil ve 'arz ve î'lâm olunub emr-i şerif

Hâlâ bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Hadice Sultan Kethüdâsı Elhâc Mustafa zîde mecdühûm divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu vaki' yörükân mukataası mülhakatından Gülekli ve Tatar ve Sindel ve Kara Hacı ve ve Firkatli cemâ'atleri Anadolu valisi olub fevt olan vezîr Ali Paşanın virdiği nizam üzere mahâl-i iskânlarından kalkub firar ve ibâdullaha muzırr mahâllerde mürûr ü ubûr idüb ahâli ve fukaraya mazarrat îsâlınden hâli olmayub daimâ şekâvete sa'y ve zimmetlerinde olan mal-ı mîrînin tahsili müteassir olduğun Isparta ve Karaağaç ve Yalvaç kadıları 'arz itmeleriyle mezbûrlar mukaddemâ fermânım olduğu üzere mahâl-i iskânlarına nakl ve îvâ ve iskân ve fi-mâba'd ibâdullaha şer' ve mazarratlarından emin olmak için yedlerinde olan alât-ı câriha ve eslihaları ahz ve mîrîçn cebehâne-i 'âmireme teslim ve zimmetlerinde olan otuz beş ve otuz altı seneleri mal-ı mîrîleri voyvodaları tarafından tahsil itdirilüb ve içlerinde şekâvete müstemirren â'detleri olan Gülekli cemâ'ati kethüdâsı Hüseyin ve Molla Mahmudun ve Tirtar cemâ'ati kethüdâsı Halil ve karındaşı Mustafa ve Molla Halil ve Sindel kethüdâsı Emrullah oğlu İbrahim ve Kara Mahmud ve Yıvalı oğlu kethüdâsı Abdülkadir ve Musa ve Kara Hacı cemâ'ati kethüdâsı Hacı İsa oğlu Abdülmümin ve Firkatli cemâ'ati kethüdâsı Halil Bölükbaşı ve Soluk Ahmed ve Bekirzade Hasan ve sâir şakilerin dahi keyfiyet-i ahvâleri şer'le görlb icrâ-yı hak ve mahâl-i iskândan îvâ ve iskân itdirilüb bundan sonra yine şekâvete cüret ve mal-ı mîrîlerin edâsında illet iderler ise kadîmî mukayyed olan nezrleri mîrîçn tahsil itdirilmek üzere 'arz ve î'lâm olunmak için 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde baş muhasebe defterlerine nazar olundukda bervech-i mâlikâne mmâ ileyhim uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda telhis olunub 'arz olundukda telhis mucebince emr-i şerif yazılmak fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmışdır Fî 25 Şevvâl sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 14

Hüküm 1

Yörük tâifesinden kethüdaları olan Hoca oğlu Mehmed ve Hacı Mehmed ve sâirlerini sokak ortasında dört nefer kimesneyi katl ve firar eyledikleri ve yedlerinde olan âlât-ı cârihaları ahz ve cebehâneme teslim ve mal-ı mîrîleri tahsil ve muhâlefet iderler ise kadîmî nezrleri tahsil ve 'arz ve î'lâm olunmak

Bu dahi bilâda yazılan müsveddede olan mütesellimlere ve kadılara ve cümle âyânlara ve kethüdâyerleri ve yeniçeri serdârlarına hükümki

'Arzuhal idüb Yörükân mukataası tevâbi'inden Kesirli cemâ'atinin Anadolu valisi iken fevt olan Ali Paşanın nizâmı üzere mahâl-i iskânları ta'yin olunmuşiken bir takrib ile firar ve üzerlerine kayd olunan mal-ı mîrîleri edâya müteahhid ve memhûr temessük virüb lâkin anı dahi virmeyüb kethüdâları olan Sırac oğlu Mehmed ve Hacı Veli oğlu ve Güner oğlu Kenan ve Hacı Musa oğlu Molla Mustafa ve Katurcı Veli ve Hacı Veli oğlu ve Güner oğlu Kenan ve Hacı Hasan ve daha ba'zı eşkıya birbirleriyle yekdil ve taarruz sokak ortasında dört nefer kimesneyi katl ve firar eyledikleri Isparta ve Karaağaç ve Yalvaç kadıları 'arz itmeleriyle mezbûrlar mukaddemâ fermânım olduğu üzere iskânları olan mahâlle nakl ve fi-mâba'd ibâdullaha bir türlü gezend ve zararları olmamak üzere âlât-ı cârihaları ahz ve mîrîleri için cebehâne-i 'âmireye teslim itdirilüb bundan mâ'adâ mezbûrlar mîr-i 'aşiret ile mahâllinde meşru' müdâfa' itdirilüb ihkâk-ı hak ve memhûr temessükleri mucebince zimmeterinde olan mal-ı mîrîleri tahsil ve voyvodalara teslim itdirilüb hilâf-ı şer' rencide ve taaddî eylememek üzere tenbih ve tekîd ve bundan sonra yine fesad ve şekâvete tasaddî eylememek üzere ve eğer iderler ise kadîmî nezrleri tahsil olunmak üzere kefilleri Der-saâdetime 'arz ve i'lâm olunmak için emr-i şerifim istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda gurus mal ile mûmâ ileyh uhdelerinde olduğu derkenâr ve telhis olunub 'arz olundukda telhis mucebince hükmi hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerifimdir Fî 25 Şevvâl sene 136

Hüküm 2

Bir defa' dahi Yörük tahriri için emr-i şerifdir

Vilâyet-i Anadolu vaki' Yörükân bulunan yerlerin Valilerine ve Kadılarına ve Yörükân tahririne me'mur Zîde Kadrihûme Hükümki

Bi-l-fî'l şıkk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve kıdvet-ül-emâcid velekârim matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve Mustafa ve Mehmed divân-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu vaki' yörükân mukataası bervech-i mâlikâne uhdelerinde olub tâife-i mezbûreden haric kal'anları tahrir ve mal-ı mîrîleri tahsil fermânım olub tâife-i merkûmeden Tortum ve Üzümlü ve Kara Hacı Hacı İsa oğlu Abdülmuvahhid ve tahrir dahil ve mukaddemâ dahil olmayanları fermân-ı 'âlîşânım mucebince tahrir ve tâife-i mezbûreden Tortum ve Üzümlü ve Kara Hacı Hacı İsa fermân-ı 'âlîşânım mucebince tahrir ve mal-ı mîrîleri talep olunmak bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mukataa-i mezbûr cemâ'atinden Sarıkeçilü ve Tavşanlı ve Sırac ve Eğriceli ve İcaz ve Horzum ve İnehanlı cemâ'atlerinden filâsl Yörük oğlu Yörükler iken bir tarikle 'arz alub fermân itdirdiklerinden mâ'adâ ba'zı tûmâr sahipleri dahi müdahale itmeleriyle müceddeden tahrir ve icâb iden mal-ı mîrîleri cem' ve tahsil itdirilmek bâbında emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükmi hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 27 Şevvâl sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 15

Hüküm 1

Teke ve Alâiye ve Hamid Sancaklarında sâkin Yörükân-ı Şeyhlü cemâ'ati mukaddemâ Nuşirevan nâm mahâlde sâkin olub lâkin mahâl-i mezbûrdan firar ve Hoyran kazası kurâlarında iskân olunmak için emr-i şerif virilmiştir

Bu dahi minvâl-i meşruh üzere 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu da vaki' yörükân mukataasına tabi' cemâ'atlerden Teke ve Hamid ve Alâiye sancaklarında sâkin yörükândan Şeyhlü cemâ'ati mukaddemâ Nuşirevan nâm mahâlde sâkin olduklarından suları kalil ve hayvanatları vefret üzere olduğundan mahâl-i mezbûrdan firar idüb üzerlerine kayd ve tahrir olunan iki senelik mal-ı mîrîleri zimmetlerinde kalub elviye-i mezkûre tevâbi'inden kazasında vaki' kurânın ba'zıları bilküllüye harab olub lâkin otu ve suyu müstevfi ve mahâl-i mezbûr şenlikden hâli olmağla cemâ'at-i mezkûre zikr olunan mahâllere nakl ve ivâ ve iskân olunub bin yüz otuz beş ve otuz altı senelerine mahsub olmak üzere zimmetlerinde olan mal-ı mîrîleri emr ve defter mucebince tamamen tahsil itdirilüb ve cemâ'at-i mezbûre kethüdâsı Abdülhalim ve uzun Musa ve ba'zı eşkıya birbirleriyle yekdil ve ittifak ile her yaz ibâdullaha taarruz ve îsâl-i gezend ve mazarratdan hâli olmadığın Isparta ve Karaağaç ve Yalvaç kadıları 'arz itmeleriyle cemâ'at-i mezkûre re'âyâlarının yedlerinde olan âlât-ı câriha ve eslihaları ahz ve mîrî için cebehâne-i âmireme teslim ve mezbûrların şer'le ahvâlleri görölüb icra-yı şer' ve voyvodaları ma'rifetiyle nizâmları virilüb fi-mâba'd bir ferde zarar ve gezend irişdirilmemek üzere kendülere tenbih ve tekîd olunub mahâl-i mezkûre nakl ve 'alâ-eyyi-hâl mal-ı mîrîleri tahsil itdirilüb bundan sonra dahi yine tenbih olunub mal-ı mîrîlerinin edâsına muhâlefet ve şekavete cesaret iderler ise kadîmî mukayyed olan nezrleri tahsil itdirilmek üzere 'arz ve i'lâm olunmak için emr-i 'âlîşânım ricâsına istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda mukataa-i mezbûr mûmâ ileyhim uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda telhis mucebince hükmi hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fi 27 Şevvâl sene 136

Hüküm 2

Hamid ve Teke ve Alâiye Sancaklarının derununda tahrir olunan Yörükân cemâ'atlerinden ba'zıları Aydın ve Manisa ve Saruhan ve Adana Sancaklarına firar itmeleriyle kadîmî sancakları derununa nakl ve iskân olunmaları için emr-i şerifdir

Voyvodaları 'arzuhal idüb Aydın ve Manisa ve Saruhan ve Adana ve İçil ve Konya ve Beyşehir ve Akşehir Sancaklarının Mütessesimlerine ve Kadılarına ve Âyân-ı Vilâyetin ve İş Erlerine Hükümki

Vilâyet-i Anadolu da vaki' Yörükân mukataası mülhakatından Hamid ve Teke ve Alâiye Sancaklarının derununda tahrir olunan yörükân cemâ'atlerinden ba'zıları Aydın ve Manisa ve Saruhan ve Adana ve İçil ve Konya ve Beyşehir ve Akşehir sancaklarına firar idüb mal-ı mîrînin kesr ve terettübüne bâis olmağla olmakuleleri kadîmî cemâ'atlerinin derununa nakl ve iskân olunmak için emr-i şerif-i 'âlîşânım ricâsına mukataa voyvodaları istid'â eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş

muhasabe defterlerine nazar olundukda zikr olunan sancaklarda tahrir olunan yörükân cemâ'atlerinden olmakule aher sancaklara firar idüb ve varub tavattun iden defterlü Yörük re'âyâları voyvodaları ma'rifetiyle bulundukları mahâllerden kaldırılıb 'alâ-eyyi-hâl kadîmî cemâ'atlerinin içlerine nakl ve iskân itdirilüb aherden kimesneye muhâlefet itdirilmemek için emr-i şerifim virilmek telhis olundukda telhis mucebince müekkid hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmışdır Fî 27 Şevvâl sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 16

Hüküm 1

Yörükân re'âyâları olub Saçkaralı cemâ'ati re'âyâlarından Ali Paşa nizâmı üzere mahâll-i iskânlarından firar ve mukaddemâ fermân olduğu üzere iskânları olan mahâlle nakl ve iskânlarından olan mahâlle nakl ve iskânları şer'le icra-i hak olunmak için emr-i şerif virilmiştir

Alâiye Sancağı Beyi ve Teke Mütesellimi olan Şaban Paşazade İbrahim ve Kütahya ve Beyşehir ve Akşehir ve Karahisar-ı Sahib ve Hamid Mütesellimlerine ve liva-i mezbûrda vaki' Kadılarına ve Âyân-ı Vilâyetden Süleyman ve Şükrü oğlu Mehmed ve Celil oğlu Hasan ve Kara Baki oğlu Ahmed ve Tugayoğlu Mehmed ve Kara Murad oğlu Hasan ve İbradılı Hacı Halil ve Afşarda Emir Ali ve Yalavaçda sâkin Hacı Osman ve Hacı Abdülbaki ve Karaağaçda sâkin Hacı İbrahim ve Serdar Salih ve Eğirdirde sâkin Hüseyin ve müteveffa oğlu Mustafa ve Daşlıkluda sâkin Kitiş oğlu Ebubekir Ağrus ve Bavlu kazasında sâkin Çavuş Mustafa ve Viran Köylü Hacı Yusuf ve Hacı Paşa oğlu İbrahim ve Tobhisarında Şeyh oğlu Mustafa ve sâir İş Erleri ve Kethüdâ Yerleri ve Yeniçeri Serdarlarına ve Âyân-ı Vilâyetden İş Erlerine Hükümki

Bi-l-fi'l şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil vezîr-i a'zamım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Mehmed zîde mecdühûm divân-ı hümâyûnuma 'arzuhâl idüb vilâyet-i Anadolu da vaki' yörükân mukataası bervecch-i iştirâk ve bervecch-i mâlikâne uhdelinde olub mukataa-i mezbûr tevâbi'inden Saçkaralı cemâ'ati re'âyâları Anadolu valisi Ali Paşanın nizâmı üzere mahâll-i iskânlarından firar ve aher mahâllerde mürûr ü ubûr ve ibâdullaha zarar ve gezendden hâlî olmamalarıyla cemâ'at-i mezbûre re'âyâları mukaddemâ fermânım olduğu üzere iskânları üzere mahâlline nakl ve îvâ ve iskân itdirilüb ve ibâdullaha üzerlerinden zulm ve taaddîlerinin dahi def' için âlât-ı cârihaları ahz ve ma'rifet-i şer'le defter ve mirî için cebehâne-i 'âmireme teslim itdirilüb cemâ'at-i mezbûrenin kethüdâsı Çakal Muslu ve söz sahibleri Molla Halil ve Hacı Halil ve böyle suhte nâm şakilerin dahi şer'le ahvâlleri icra-yı hak olunmağa muhtac olduğu Isparta ve Karaağaç ve Yalvaç kadıları 'arz itmeleriyle sâlif-üz-zikr Saçkaralı cemâ'ati re'âyâları Yörük voyvodası ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le mukaddemâ fermânım olan mahâll-i iskânlarına nakl ve iskân ve emr ve defter mucebince üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîleri 'alâ-eyyi-hâl tahsil itdirilüb bundan sonra mal-ı mîrîlerinin edâsına taallül ve ibâdullaha bi-gayr-i hakkın taaddî iderler ise mukayyed olan kadîmî nezrleri tahsil için keyfiyet-i ahvâlleri Der-saâdetime 'arz ve i'lâm olunmak için istid'â-yı i'nâyet eyledikleri ecilden

hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu vaki' İçil Sancağında Adana ve Tarsus ve elviye-i sâirede yörükân cemâ'atleri mukataası senede kırk üç bin yüz yedi buçuk gurus mal ile bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda telhis mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fi 25 Şevvâl sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 17

Hüküm 1

Kaçar cemâ'ati ehl-i yörükândan olmayub başka mukataadan Yörük mukataası mutasarrıfı tarafından müdahale olunmamak için emr-i şerif virilmiştir

Vilâyet-i Anadolu vaki' yörükân cemâ'atlerinden Kaçar cemâ'ati re'âyâsı bulunan yerlerin Valilerine ve Kadılarına ve Kethüdâyeri ve Yeniçeri Serdarlarına ve Âyân-ı Vilâyetden ve İş Erlerine Hükümki

Vezîr-i a'zamım ve serdâr-ı ekremim ve damad-ı muhteremim İbrahim Paşa edâm-allahü teâlâ iclâlehûnun bi-l-fi'l kapucılar kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Mehmed zîde mecdühûm ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb mukataa-i mezbûre külliyyetlü bir mukataa olub Yörük tâifesi yed-i vâhidden zabtuna muhtac ve tâife-i mezbûreden Kaçar cemâ'ati nâm kimesnenin mâlikâne uhdesinde olmağla Yörük cemâ'atlerinden ba'zıları içlerine idhâl ve ihtifâ idüb ol makulelerin üzerlerine kayd olunan mal-ı mîrîleri tahsil murad olundukda bizler Kaçar cemâ'ati re'âyâsındanız deyü mallarının edâsına mûmânaat ve külliyyetlü bir mukataanın ihtilâli bâis olmağla zikr olunan Kaçar cemâ'ati dahi yörükân mukataası voyvodaları tarafından zabt ve mal ve kalemiyesi taraflarından mîrîye ve mahâlline teslim ve muhasebesi dahi Yörük mukataasıyla muhasebesi görülüb malının noksanı her ne ise mâlikâne sahibi taraflarından faizi virilmek şartıyla zabtiçün emr-i şerifim virilmek ricâ eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Yörükân cemâ'atleri mukataası senede kırk üç bin yüz yedi buçuk gurus mal ile bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda lâkin Kaçar cemâ'ati mukataası dahi başka mâlikâne olub mâlikâne mutasarrıflarının zabtında olmağla zikr olunan Kaçar re'âyâsı Yörük voyvodası ma'rifetiyle teftiş ve tefahhus olunub Kaçar re'âyâsı olanlardan gayrisi tefrik ve ifrâz ve kadîmî Kaçar cemâ'atinin nemikdar re'âyâsı olur ise müdahale eylemeyüb sonradan varan re'âyâlardan tahrir mucebince mal-ı mîrîleri ma'rifetleriyle tamamen tahsil itdirilüb Kaçar zabiti fi-mâba'd tahsiline mûmânaat eylememek üzere mahâlline kayd olunub emr-i şerifim tahrir olunmak fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için işbu tezkire virilmiştir Fi 25 Şevvâl sene 136

Hüküm 2

Tahrir olunan Yörükânın mîrîleri tahsil ve taarruz idenleri ahz ve kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleri ile 'arz ve i'lâm olunmak için emr-i şerif virilmiştir

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörük cemâ'atleri re'âyâsı bulunan yerlerin Valilerine ve Kadılarına Hükümki

Bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil Zîde Kadrihû ve vezîr-i a'zamım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Mehmed zîde mecdühûm vilâyet-i Anadolu'da yörükân mukataası bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelinde olup mukataa-i mezbûr mülhakatından Kütahya ve Saruhan ve Adana ve Sis ve Tarsus Sancaklarında tahrir olunan Yörükânın mîrîleri tahsil ve tahrirden haric kalanlarının emr-i 'âlîşânım mucebince tahriri mûmâ ileyhim taraflarından Kuru Çeşmeli Seyyid Mehmede tefvîz olunub lâkin tâife-i mezbûre mîrîleri edâsında ba'zı kimesnelere istinâd ile muhâlefet itmeleriyle üzerlerine edâsı lâzım gelen mîrîleri emr ve defter mucebince yerlülerinden mûmâ ileyhe cem' ve tahsil itdirilüb mugayir emr-i 'âlîşânıma edâda muhâlefet iderler ise olmakuleler ve aherden mîrîleri tahsiline taarruz idenleri ahz ü habs ve kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleri ile 'arz ve ilâm olunmak üzere emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Yörükân cemâ'atleri otuz beş senesinden bervech-i mâlikâne mûmâ ileyhim uhdelinde olup tâife-i mezbûreyi tahrir olundukları mahâllerde bir karar durmayub mürûr ü ubûr üzere olmalarıyla voyvodaları kanun ve defter mucebince lâzım gelen

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 18

rûsum-ı mîrîlerin cem' ve tahsil itdirdüb bizler tahrir olunduğumuz sancak bu mahâll değıldir deyü aher bahane ile yerimizde bir türlü muhâlefet itdirilmeyüb bu bâbda muhâlefet itdirilmeyüb muhâlefet iderler ise kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleriyle 'arz ve ilâm itdirilmek fermânım olmağın bin yüz otuz altı senesini muharreminin üçüncü günü emr-i şerifim virilmek derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 11 Zilka'de sene 136

Hüküm 1

Yörük cemâ'ati re'âyâları üzerine lâzım gelen mal-ı mîrîleri edâda muhâlefet itmeleriyle ismleri tasrih olunan âyân-ı vilâyet ile bi-nefsihî varub kanun ve defter mucebince mal-ı mîrîleri tahsil için emr-i şerif virilmiştir

Teke ve Hamid ve Alâiye ve Kütahya ve Beyşehir ve Karahisar-ı Sahib Sancaklarında vaki' olan Kadılarına ve zikr olunan sancaklar Mütesseslimlerine ve Âyân-ı Vilâyetin İş Erlerine Hükümki

Hâlâ şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve vezîr-i a'zamım kapucular kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Mehmed zîde mecdühûm divân-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb yörükân mukataası bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelinde olup mukataa-i mezbûr cemâ'ati re'âyâlarından ba'zı cemâ'at re'âyâları kanun ve defter mucebince mal-ı mîrîleri edâ eylemek lâzım gelür iken taleb eylediklerinde edâda taallül ve muhâlefet eylediklerin bildirmeleriyle mukaddemâ husus-ı mezbûr için emr-i şerifim virildikde cemâ'at-i mezbûrlar re'âyâsı ber vechle

itaat-i şer'-i şerif ve itaat-i emr-i münif eyledikleri için zikr olunan sancaklar mütesellimleri ve mukaddemâ sadır olan emr-i 'âlîşânımda isimleri tasrih olunan âyân-ı vilâyet ile maan bi-nefsihî üzerlerine varılıb kanun ve defter mucebince zimmetlerinde olan mal-ı mîrîleri tahsil ve muhâlefet itdirilmemek bâbında emr-i şerifim ricâ eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu vaki' İçil ve Adana ve Tarsus ve Sis Sancaklarında Yörükân cemâ'atleri mukataası senede kırk üç bin yüz yedi buçuk gurus mal ile bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda mucebince hükm-i hümayûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fi 2 Zilka'de sene 136

Hüküm 2

Şükrü Ali Beyin re'âyâsı Kuru Çeşmeli Seyyid Mehmed Ağa tahrir eylediği emr-i şerifdir

Vilâyet-i Anadolu vaki' Yörük bulunan yerlerin Kadılarına ve Sancak Mutasarrıflarına ve Muhasıllarına ve Voyvoda ve Kethüdâyerleri ve Yeniçeri Serdarları ve Âyân-ı Vilâyetin ve İş Elerine ve Yörük tahririne me'mur Zide Kadrihûme Hükümki

Bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zide mecdühû ve vezîr-i a'zamım kapucılar kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Hadice Sultan dâmet ismetihânın kethüdâsı Mehmed zide mecdühûm divân-ı hümayûnuma 'arzuhâl idüb vilâyet-i Anadolu vaki' yörükân mukataası bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelerinde olub mukataa-i mezbûr re'âyâları Ali Paşa tahriri mucebince mahâlline kayd olunur iken tahrirden haric kalanları dahi bilcümle Yörük voyvodaları ma'rifetleriyle tahrir ve asıl mukataaya zamm olunmak üzere müteaddid evâmîr-i 'aliye sadır oldukda tâife-i mezbûreden Horzum ve Kaçar ve İnehanlı ve Honalar ve Esedullah ve Sırac ve Eğrice ve Tavşanlı ve Şeyhoğlu ve Şehirli cemâ'atleri dahi tahrir murad olundukda ba'zıları birer takrib ile ellerine emr alub tahrire rağbet ve itaat eylemeleriyle mukaddemâ fermânım olduğu üzere divân-ı hümayûnum kâtiblerinden Şükrü Ali Bey ze'âmeti re'âyâsından mâ'adâsı tahrir ve hâlâ Yörük voyvodaları olan Kuru Çeşmeli Seyyid Mehmed ma'rifetiyle defter ve 'arz ve i'lâm olunmak üzere müceddeden emr-i şerifim virilmek bâbında mûmâ ileyhim istid'ayı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Yörük mukataası

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 19

yüz otuz beş senesi martından zabt olunmak üzere mûmâ ileyhim uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda mukataa-i mezbûre cemâ'atinden Sarkeçilü ve Tavşanlı ve Sırac ve Eğriceli ve Kaçar ve Horzum ve İnehanlı cemâ'atleri filâsl Yörük oğlu Yörükler iken birer tarikile 'arz alub fermân itdirdiklerinden mâ'adâ ba'zı ze'âmet ve tûmâr sahipleri dahi müdahale itmeleriyle Yörük voyvodası mûmâ ileyhin ma'rifetiyle bir ferdi haric kalmamak ve himaye tarihiyle mîrîye zarar itdirilmemek üzere

müceddeden tahrir şütürân ve bennâk ve ağnâm ve mücerredleri defter olunub mahâlline kayd olunmak üzere icâb iden mal-ı mîrîleri tahsil itdirilmek üzere müceddeden tahsil itdirilmek bâbında emr-i şerîfîm virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerîf virilmiştir Fî 11 Zilka'de sene 136

Hüküm 1

Yörükân mukataası mülhakatından Kütahya ve Adana ve Tarsus Sancaklarında tahrir olunan Yörükânın otuz beş ve otuz altı seneleri mîrî tahsili Kuru Çeşmeli Seyyid Mehmede tefvîz edildiği kimesnelere mîr-i 'aşiret nasb eylemek üzere emr-i şerîfdir

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük cemâ'atlerinin bulunan yerlerin Valilerine Hükümki

Matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Anadolu'da vaki' yörükân mukataası bervech-i iştirâk ve bervech-i mâlikâne uhdelinde olub mukataa-i merkûme mülhakatından Kütahya ve Adana ve Saruhan ve Tarsus ve Sis sancaklarında tahrir olunan Yörükânın otuz beş ve otuzaltı seneleri mîrî tahsili taraflarından Kuru Çeşmeli Seyyid Mehmede tefvîz olunmağla mûmâ ileyh livâ-i mezbûrlara vardıkda mîrîleri tahsilinde bulunub ve vaki' olan hususları görmek üzere ve bildiği müstakîm ve re'âyâperver kimesnelere mîr-i 'aşiret ve ihtiyar nasb ve yerine virdiği temessük ile zabt ve mîrîleri tahsilinde îânet eyleyüb aheri müdâhale itdirilmemek bâbında emr-i şerîfîm ricâ eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu'da vaki' Sis ve Tarsus ve Adana ve İçil Sancaklarında Yörükân cemâ'atleri mukataası senede kırk üç bin yüz yedi buçuk gurus mal ile bervech-i mâlikâne şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve Mustafa ve Mehmedin bervech-i mâlikâne uhdelinde olduğu derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerîf virilmiştir Fî 11 Zilka'de sene 136

Hüküm 2

Kars-ı Zülka'dirîye Mütesellimi tâfe-i mezbûreden Kerim oğlu cemâ'ati re'âyâların bulub zahire ve deve ve bunun emsâli nesne mutalebesiyle rencide ve Halilin fukaradan aldığı red ve diyar-ı ahire nefy veyahud kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleri 'arz ve i'lâm olunmak

Maraş Beylerbeyisine ve Malatya Voyvodasına ve Kadılarına Hükümki

Şikk-ı evvel defterdarı olan Elhâc İbrahim ve Elhâc Halil ve Mustafa ve Mehmed zîde mecdühûm divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörük mukataası bervech-i mâlikâne uhdelinde olub tâife-i mezbûr konar ve göçer makulesi olub üzerlerine kayd olunan mîrîleri edâ eylediklerinden valiler ve mütesellimler taraflarından bir türlü nesne talebiyle rencide olunmamak üzere müteaddid evâmîr-i 'âlîşânım vârid olmağın Kars-ı Zülkadirîye Mütesellimi tâife-i mezbûreden Kerim oğlu cemâ'ati re'âyâların bî-vech ve mugayir fermân zahire ve deve ve bunun emsâli nesne mutalebesiyle ta'ciz ve cemâ'at-i mezbûreye sâbika kethüdâ olan Halil dahi mütesellim-i

mezbûr ile ittîfak ve fukaraya tecrîm kaydında olduklarından gayri re'âyâ fukarasının bîkr kızların ve bildiği kimesnelere cebren virüb deyni(?) Paşaya temessüğün virdim deyü hilâf-ı inhâ bin iki yüz elli guruş dahi fukaraya tevzi' ve tahsil ve taarruz eyleyüb bu makule taaddîsi zâhir oldukda meblağ-ı mezbûr redd ve fukaraya teslim ve kethüdâ olan 'azl ve mezbûrun tarafından cemâ't-i merkumeden dindar ve re'âyâperver Abdülkerim nâm kimesne kethüdâ nasb olundukda mezbûrun rüfekâsından Herik oğlu Ahmed ve karındaşı Halil ve 'aşiret hanı Bekir oğlu Deli Hasan ve sâirleri üzerlerine edâsı lâzım gelen mîrîden hisselerine isabet iden iki yüz kırk dört guruş dahi virmediklerinden mâ'adâ ve Abdülkerim Kethüdânın bir küheylan kısrağını cebren gasb itmeleriyle merkum

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 20

Halilin fukaradan aldığı redd ve mezbûr Halil ve refikleri tenbih olmazlar ise diyar-ı ahire nefy veyahud kal'a-bend olunmak üzere ism ve resmleri 'arz ve i'lâm olunmak üzere emr-i şerifim istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Yörük cemâ'tleri mukataası senede kırk üç bin yüz yedi buçuk guruş mal ile bervech-i mâlikâne mûmâ ileyhim uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda 'arzuhal ve derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 15 Zilka'de sene 136

Hüküm 1

Haric kalanları bir defa' dahi tahrir itdirüb tahrir defteri geldikten sonra nevehle olur ise âna göre 'amel eylemeniz bâbında emr-i şerif virilmiştir

Hüdâvendigâr Sancağında vaki' olan Kazaların Kadılarına Hükümki

Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil ve Mustafa ve Mehmed divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb yörükân mukataası bervech-i mâlikâne uhdelerinde olub tahrirden haric kalanları tahrir için emr-i 'âlîşânım sadır olmuşiken Hüdâvendigâr Sancağında İshak Paşa Yörük cemâ'tinden ba'zıları tahrire gitmeyüb emr-i 'âlîşânım mucebince müceddeden tahrir için kendülere tefhîm olundukda itaat-i emr-i 'âlî itmeleriyle cemâ't-i mezbûrdan tahrirden haric kalanları tahrir için emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda bu defa' haric kalanları tahrir için ve bir neferi mektum kalmamak üzere tahrire me'mur Yörük zabıtine tahrir itdirdüb iktizâsına göre tarafınızdan îânet idüb müceddeden tahrir ve defter itdirüb defteri tahrir geldikten sonra ba'dehû bu nevehle fermânım olur ise âna göre 'amel eylemeniz bâbında emr-i şerifim virildiği derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 15 Zilka'de sene 136

Hüküm 2

Yağcıbedir cemâ'ati ber takrib ile cebehâneye tîr ü kemân virmek üzere yedlerine emr alub tahrir dahil olmamağla müceddeden tahrir olunmak için emr-i şerif virilmiştir

Vilâyet-i Anadolu'da vaki' Yörük bulunan yerlerin Valilerine ve Kadılarına Hükümki

Şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim dame ulüvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörük mukataası bervech-i mâlikâne ve bervech-i iştirâk uhdelerinde olub tâife-i mezbûreden tahrirden haric kalanları tahrir için sadır olan emr-i 'âlîşânım mucebince tahririne me'mur olan voyvodaları tahrir murad eyledikten sonra mukaddemâ tahrir me'mur Ali Paşa cemâ'at-i mezbûreden rüşvet alub konar ve göçer makulesi değildir deyü Yağcıbedir cemâ'atine tezkire virüb hâlâ Bergamada olmalarıyla tâife-i mezbûre 'avâzları mukabili cebehâne-i 'âmireme seksen kabza kemân virmek üzere yedlerinde olan emr-i 'âlîşâna i'tibâr olunmayub hâlâ Yörük oğlu Yörük olmalarıyla mukaddemâ sadır olan emr-i 'âlîşân mucebince Bergama Voyvodası mübaşeretiyle voyvodalarına bennâk ve şütürân ve ağnâm ve mücerredleri tahrir ve defteri irsâl olunmak için emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ve mücerredleri tahrir ve defteri irsâl ve emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden vilâyet-i Anadolu'da vaki' yörükân mukataasının yüz otuz beş senesi martından mâlikâneye virilüb tâife-i mezbûrenin ba'zıları mukaddemâ himaye ve ba'zıları sehven müceddeden olan tahrir idhâl olunmayub bu defa' tahrirden haric kal'an Yörük re'âyâsın müceddeden tahrir ve mallarıyla asıl mukataaya zam ve ilhak üzere emr-i şerif virildiği derkenârı mucebince hükmi hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 19 Zilhicce sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 21

Hüküm 1

Şeyhlü cemâ'atinden Şeyhoğlu Abdülhalim Gedus Kazasında Hamurd nâm mevzi'de 'akd-i meclis-i şer' olundukda münasib olan mahâlle Voyvodaları Kütahya Mütesellimi ma'rifetiyle iskân olunalar deyü emr-i şerif virilmiştir

Kütahya Mütesellimine ve Yörük Voyvodasına Hükümki

Gedus Kadısı Mevlâna Elhâc Musa divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal gönderüb Şeyhlü cemâ'ati üzerine bâ fermân-ı 'âlîşân hâlâ Kütahya Mütesellimi Elhâc Ali ve Karahisar-ı Sahib Mütesellimi Elhâc Ahmed ta'yin olunmalarıyla cemâ'at-i mezbûreden Şeyhoğlu Abdülhalim cemâ'ati ile Gedus kazasında Hamurd nâm mevzi'de 'akd-i meclis-i şer' olundukda mezbûrlarki mal-ı mirileri mütâlebe ve mahâl-i iskâna taallülleri suâl olundukda mezbûre Şeyhoğlu cevabında üzerlerine edâsı lâzım gelen bin yüz otuz ve otuz beş senesi malın Mustafaya otuz altı senesi malın Yusufaya teslim eyledim deyü memhûr temessükleri ibrâz idüb ancak iskânımız olan Surtan(?) kazasında her

halle iskânımız müteaddî ve müteassir olub ber vechle iskân mümkün olmadığına binâen ahvâlimizi i'lâm ve müceddeden Saruhan Sancağında Bursa Kazasına iskân olunmağı kabul ve taahhüd ve dört nefer adamlarımız rehin-i vaz' idüb me'mur olan mümâ ileyhimâ ma'rifetleriyle hâlâ sen ve Serdari Mehmede teslim ve her kangı mekânda iskân emri gelinceye değin zabt ve hıfz eylemek üzere mezbûr Mehmed dahi taahhüd eylemeğın mezbûr Şeyhoğlu Abdülhalimin bî-vech üzere iltimâs eylediğın Mevlâna-yı mümâ ileyh 'arz ve i'lâm eylediğı ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Yörük tahririne me'mur dergâh-ı mu'allâm kapucubaşlarından olub Yeniil Voyvodası olan Ali zîde mecdühû ma'rifetiyle cemâ'at-i mezbûre Hamid Sancağında Karaağaç Kazası sâkinlerinden sâdât-ı kirâmdan olub kendü nefsleriçün yedlerinde mevcut olan yüz ellişer rûûs ağnâmlarından mâ'adâsının rûsumları tahsil olunmak üzere ve yine perâkende-i Şeyhlü nâm diğır cemâ'atin üç uşakları dahi sâdâtdan olmağla şürut-ı mezkûre bunlar dahi İçil Sancağında Selinti Kazası ahâlileri ma'ân yaylarlar deyü tahrir ve baş muhasebede hıfz olunan defterde mukayyed olduğı derkenâr olundukda tahrir olundukları sancaklarda ve münasib olan mahâlle Voyvodaları ve Kütahya Mütessellimi ma'rifetiyle iskân olunalar deyü hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fi 23 Zilhicce sene 136

Hüküm 2

Yörük mukataası tevâbi'inden Köseoğlu nâm ve sâbık Kaçar cemâ'atinin kethüdâsı Hasan Yörük umûra karışmamak üzere ve eğer muhâlefet ider ise kal'a-bend olunsun deyü hükm-i şerif virilmiştir

Anadolu Mütessellimine Hükümki

Şikk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb yörükân mukataası bervech-i mâlikâne uhdelerinde olub cemâ'at-i mezkûre konar göçer makulesi olduklarından bin yüz otuz beş ve otuz altı seneleri mallarının taksiti her ne ise henüz tahsil olunmayub ve hâlâ tahsil üzere olan nâm kimesne Saruhan Sancağında Kazasında Köseoğlu nâm şaki tâife-i mezkûre kendü çifliğine konub tahsildara mîrîlerin edâ itdirilmediğinden gayri tahsildarı def' idüb bundan mâ'adâ sâbık Kaçar cemâ'atinin kethüdâsı olan Hasan dahi bunun emsâli hyânate cesaret ve taaddîden hâlî olmamağla fi-mâba'd Yörük umûruna karışmamak üzere kendüye tenbih olunub bundan sonra yine ve Buraklı cemâ'atinden re'âyâyı tahassun itdirüb mal-ı mîrîlerinin edâsına muhâlefet olur ise mezbûr ve kethüdâ Hasan ahz ve Foça kal'asına kal'a-bend olunub mal-ı mîrîleri tahsil olunmadıkça itlâk olunmamak için emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden vech-i meşruh üzere emr-i şerif yazılmak bâ telhis ve fermân-ı 'âlîşânım mucebince emr-i şerif virilmiştir Fi 6 Zilhicce sene 136

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 22**Hüküm 1**

Hacılı cemâ'ati re'âyâları Rakka perâkendesini olup voyvoda tarafından hilâf-ı berât müdahale olunmağla mal-ı mîrîleri voyvoda tarafından tahsil için emr-i şerifdir

Rakka perâkendesini re'âyâlarının buldukları Sancakların Mutasarrıflarına ve Kadılarına Hükümki

Matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Rakka perâkendesini bervech-i mâlikâne uhdelerinde olup perâkende-i mezbûre cemâ'atlerinden Kengiri Sancağında ve gayride sâkin Kara Hacılı cemâ'ati re'âyâsı dahi mûmâ ileyh taraflarından me'mur voyvoda tarafından zabt ve mîrîleri tahsil üzere iken Rakka tarafından hilâf-ı berât müdahale olunmağla cemâ'at-i mezbûre Rakka perâkendesini ve mâlikâne uhdelerinde olmağla lâzım gelen mal-ı mîrîleri cem' ve tahsil olunub Rakka valileri taraflarından müdahale olunmamak bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Rakka perâkendesini ve tevâbi'i mukataası senede beş bin yedi yüz on sekiz gurus ve bir sülüs mal ile bervech-i mâlikâne hâlâ defterdar-ı şıkk-ı evvel Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühûmânın bervech-i mâlikâne uhdelerinde olduğu derkenâr olundukda 'arzuhal ve derkenârı mucebince hüküm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 14 Safer sene 137

Hüküm 2

Rakka perâkendesini mülhakatundan Rumili cânibinden Drama ve Tara karyesinde sâkin Piranlı 'aşiretinden Şeyh Koşanlı cemâ'atlerinden Rişvan Yusuf nâm şaki iki senelik malı virmemek ile tahsil ve kal'a-bend olunmak için virilen fermândır

Rumilinde Rakka perâkende mukataası bulunan yerlerin Kadılarına ve İnöz Kadılarına Hükümki

Matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Rakka perâkendesini mülhakatundan Rumili cânibinde mâlikânelerine dahil olan cemâ'atlerden ba'zıları üzerlerine lâzım gelen otuz beş ve otuz altı seneleri mîrîlerinden taraflarından tahsildarları olan ademisine bir akçe virmeyüb ve mal talep eylediklerinde Dramada ve Tara karyesinde sâkin Piranlı 'aşiretlerinden Şeyh Koşanlı cemâ'atlerinden Pehlivanlı Yusuf nâm şaki ba'zı husus için mûmâ ileyh tarafından aldığı mektubda mîrîyi virmemek üzeredir deyü ibrâz ve ba'zıları dahi birer bahane ile virmeyüb zimmetlerinde olmağla tâife-i mezbûreden otuz beş ve otuz altı seneleri mallarından ber muceb-i defter her kimin zimmetlerinde mal-ı mîrî kalmış ise taraflarından ta'vin olunan adam ma'rifetiyle tamamen tahsil itdirilüb ve mezbûr Yusuf dahi irtikâb eylediği cümle için İnöz kal'asına kal'a-bend gerek kendünün tâbi' olduğu malları tamamen alınmadıkça itlâk olunmamak üzere emr-i şerifim virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Rakka perâkendesini mukataası senede beş bin yedi yüz on sekiz gurus mal ile bervech-i mâlikâne hâlâ şıkk-ı evvel defterdarı Elhâc İbrahim ve hâlâ matbah-ı

'âmirem emini Elhâc Halil üzerlerinde olduğu derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 19 Safer sene 137

Hüküm 3

Rakka perâkendesı mukataasının Rumili ve Anadolu câniblerinde olan re'âyâlarının mal-ı mîrileri cem' ve tahsili için Yedigâröğlü Mustafa mîr-i 'aşiret nasb olunmağla mîr-i 'aşiretlikden 'azl olunmak için emr-i şerfidir

Ankara Mutasarrıfına ve Kadısına ve Cemikânlu ekradından Yedigâröğlü Mustafanın bulunduğu mahâllerin Kadılarına Hükümki

Hâlâ matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb Rakka perâkendesı mukataasından Rumili ve Anadolu câniblerinde olan re'âyâlarının mal-ı mîrilerinin cem' ve tahsili için Cemikânlu ekradından Yedigâröğlü Mustafa ashab-ı mâlikâne taraflarından mîr-i 'aşiret ve Molla Ali ihtiyar nasb olunmuş idi mezbûrlar celb-i mal sevdasıyla re'âyâ fukarasına hezâr güne cevri ve taaddî eylediklerinden gayri bu sene mal-ı mîrilerinin tahsiline ta'yin olunan voyvodanın ma'iyetinde olub mîr-i 'aşiretin nâmıyla fukaradan izdiyâd akçe talep ve zulme tasaddî eyledikleri i'lâm olundukda mîr-i 'aşiretlikden 'azl ve voyvoda her kimi dir ise istihdam idüb mezbûrlar bundan sonra re'âyâ umûruna karışurlar ise haklarından gelmek üzere fermân-ı 'âlîşânım sadır ve mesmû'ları olduğundan firar ve Rumiline geçüb elyevm re'âyâyı tecrim ve zulmlerinin def'i mümkün olmayub ve filâsl Ankara Sancağında mikdar mikdar(?) sâkin olmalarıyla mezbûr Yedigâröğlü Mustafa ve Molla Ali buldukları mahâlde ahz ve mübaşir ma'rifetiyle oldukları mahâlde mahbûsen getirülüb re'âyâ üzerlerinden zulmleri def' ve fi-mâba'd Asitaneye gelmeyüb oldukları mahâlde kendü hallerinde ikâmet ve bundan sonra oldukları mahâlde kimesneye zulm ve taaddî iderler ise ve bir tarikle Asitaneye gelürler ise ahz ve küreğe vaz' olunmak için emr-i şerif-i 'âlîşânım ricâsına mâlikâne mutasarrıfları 'arzuhal istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden vech-i meşruh üzere buldukları mahâllerin Kadılarına ve Ankara Mutasarrıfına ve Ankara Kadısına hitâben emr-i şerif virilmek bâbında telhis ve fermân-ı 'âlîşânım mucebince müekkid hükm-i hümâyûn virilmiştir Fî 6 Zilhicce sene 137

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 23

Hüküm 1

Yörük Voyvodası olan Mustafa ve Uşaklı Veli ve Uşak Kadısı yekdil olub atdan indirüb yedinden mal-ı mîrileri alub Kütahya kal'asına kal'a-bend olunmak için 'arz ve i'lâm olunmak için virilen emr-i şerfidir

Eşme ve Gedus Kadılarına ve Kütahya Mütessellimine ve kal'ası Dizdarına Hükümki

Yörük Voyvodası Mustafa divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadoluda vaki' Yörükân mukataası bundan akdem voyvodası olan Seyyid Mehmedin fermân-ı 'âlîşân tahririnde Uşak Kazasında Sıraclar ve Eğriceler cemâ'atleri müceddeden tahrir

ve baş muhasebeye kayd olunmuşiken cemâ't-i mezbûrlar Akkilise ze'âmeti re'âyâsıdır deyü tahrir-i cedid kaydı terkin ve Yörük voyvodaları tarafından taarruz olunmamak üzere emri şerifim virüb lâkin Akkilise ze'âmeti re'âyâsına dahi Eğriceler ve Sıraclar tesmiye olunmağla bu isim ile müsemmâdır deyü mîrî için tahrir olunan re'âyâyı dahi ze'âmet re'âyâsı olmak üzere ze'âmet-i mezbûre subaşısı olan Uşaklı Veli ve Uşak Kadısı yekdil olub tahrirleri için geldim deyü kitabet iddiâsında olan Istarcioglu dimekle ma'ruf Mustafa nâm kimesne hâlâ Yörük voyvodası olan mûmâ ileyh Mustafa Zîde Kadrihûyu çarşu ortasında süvâr olduğu atından indirüb cebren ve kahren Yörükân malından bolca almak üzere yanında mevcut olan sekiz yüz yetmiş 'aded zencirlü altun ve hizmetkârında olan beş yüz gurusluk para ve sâir eşyasını yağma ve garet itmeleriyle Eşme ve Gedus Kadıları bi-n-nefs Uşaka varub Yörükân malından yağma olunan olmikdar akçeyi Uşaklı Veli ve merkur Mustafadan ve sâir lâzım gelenlerden alâ-eyyi-hâl tahsil ve mîrîçün teslim itdirüb edâda muhâlefet iderler ise mezbûrlar ahz ve Kütahya kal'asına kal'a-bend ve bundan sonra olmakule cumhura mûcib olan kimesnelerin gereği gibi suâl ve bu makule ifsâda bâis oldukları için her biri nefy ve kal'a-bend olunmak üzere isim ve resmleri ile 'arz ve ilâm olunmak için emr-i şerifim virilmek ricâsına Yörük Voyvodası Mustafa istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden bu tarafda ta'yin olunan mübaşir ve Kütahya Mütessellimi ma'rifet ve mübaşir ile Eşme ve Gedus kadıları bi-nefsihîmâ Uşaka varub ve şer'le görüb yağma ve garet olunan mal-ı mîrî mezbûrlardan bittamam tahsil ve teslim ve edâda muhâlefet iderler ise mezbûr Uşaklı Veli ve Mustafa ahz ve sâir ahzı lâzım gelenleri dahi tutulub Kütahya kal'asına kal'a-bend ve gasb itdikleri akçe pâ-y-mâl tahsil itdirilüb ve bundan sonra olmakule cumhura mûcib olan kimesnelerin gereği gibi suâl ve ba'zısı ve bu makule fesâda bâis oldukları için her birisi nefy ve kal'a-bend olunmak üzere isim ve resmleri Der-saâdete 'arz ve ilâm olunmak için emr-i şerifim tahrir olunmak fermân-ı 'alışânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 4 Safer sene 138

Hüküm 2

Yörük mukataasının mâlikânesinin misillü serbestiyet şürutudur

İçil Sancağı Mütessellimine ve Silifke ve Sarıkavak ve Karataş ve Mud Kazalarının Kadılarına Hükümki

Hadice Sultan dâmet ismetihâ ve zevat-ı ismetihâ hazerâtn kethüdâsı kıdvet-ül-emâsil velâyân Mehmed Zîde Kadrihû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb bervech-i mâlikâne uhdesinde olan vilâyet-i Anadolu vaki' tahrir-i cedid Yörükân mukataası re'âyâsı konar ve göçer re'âyâ fukarası olmağla mâlik oldukları mallarının üzerine mal-ı mîrî tahmil olunub müfredat üzere baş muhasebeye kayd olunmağın 'avâriz ve nüzl ve menzil ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve devr-i sellâmiyye ve zahire baha ve kaftan baha ve gezdikleri yerlerde defterhâne-i 'âmirede hâsil kayd olunan kışlak ve yaylak rûsumundan gayri toprak bastı ve sâir tekâlif-i şakka mutalebe olunmamak üzere mu'af ve müsellemler olmak şürutuyla müceddeden nizâm virilüb baş muhasebe defteri mucebince re'âyâ-yı mezbûrenin üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîlerin edâ eylediklerinden sonra tekâlif-i mezkûre ile kat'a rencide ve taaddî olunmamak üzere baş muhasebeden müteaddid evamir-i 'aliyye virilmeğın mukataa-i mezbûre mülhakatı re'âyâsından vaki' Silifke ve Sarıkavak ve Karataş ve Mud Kazalarında sâkin olan Kiseli

ve Tırtarlı cemâ'atleri re'âyâsı ve Karadirekli ve Kabasakal perâkendeleri re'âyâsı ve sâir üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîleri voyvodalarına tamamen edâ idüb zıkr olunan tekâlif ile rencide ve taaddî olunmak icab eylemez iken re'âyâ-yı mezbûre hilâf-ı emr ve defter 'avâriz ve nüzl ve menzil ve paşalar tarafından imdad-ı hazariyye ve seferiyye ve devr-i sellâmiye ve kaftan baha ve zahire baha

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 24

ve ba'zı kimesneler tarafından tobrak bastı ve tekâlif-i şakka ile rencide ve hilâf-ı fermân taaddî olunub perâkende ve perişân olmalarına ve mal-ı mîrîye külli kesr ve noksan terettüb olmasına bâis olmalarıyla emr-i 'âlîşânım mucebince imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve sâir tekâlif-i mezkûre ile rencide ve taaddî olunmamak bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu vaki' müceddeden tahrir olunan tavâif-i Yörükândan yedlerinde mevcut olan ağnâmlarının beher yüz resinden beşer guruş ve beher develerinden birer buçuk guruş ve evlülerinden dörder guruş ve mücerredlerinden birer sülüs resm-i mîrî ta'yin ve müstakilen mîrî mukataa kayd olunub hâlâ mukata-i mezbûre mutasarrıfları iftihar-ül-emâcid velekârim bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû ve sadr-ı a'zamım kapucılar kethüdâsı Elhâc Mustafa ve Hadice Sultan dâmet ismetihâ kethüdâsı olan Mehmed zîde mecdühûma tevcih ve yedlerine mâlikâne berât-ı 'âlîşânım virilmekle tavâif-i mezbûreye mu'ayyen olan resm-i mîrîleri mâlikâne mutasarrıflarına edâ eylediklerinden sonra sâir tekâlif-i örfiyye ve şakka ve imdâd-ı hazariyye ve valiler tarafından kaftan baha ve zahire baha ve devriyye ve sellâmiyye ve toprak basdı ve zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve sâir mâlikâne sahipleri tarafından dahi hâsıl kayd olunan yaylak ve kışlak rüsumlarından gayri defterhâne-i 'âmirem defterlerinde kendülere hâsıl kayd olunmayub fuzuli taleb eyledikleri yaylak ve kışlak resmi ve derbend ve geçid akçesi Rumili şurutu mucebince tahsili fermânım olan 'âdet-i ağnâm tahsildarları tarafından dahi başka 'âdet-i ağnâm nâmı ve sâir türlü bahane ile rencide olunmamaları şurutuyla mu'af ve müsellem kayd olunduklarından gayri mâlikâne virilen mâlikâne şurutunda musarraha olmağla bir türlü müdahale olunmamak üzere sadır olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile virilen mâlikâne şurutunda musarraha olmağla tâife-i mezbûrenin üzerlerine kayd olunan rüsum-ı mîrîleri kesir olub mu'ayyen olan rüsum-ı mîrîleri edâ eylemekle Yörükân mukataası cemâ'atleri zıkr olunan elviyenin kangısında mevcut bulunur ise tâife-i mezbûreden gerek valiler tarafından zahire baha ve kaftan baha ve devriyye ve sellâmiyye ve cürm-i deyn ve imdâd-ı hazariyye mütâlebe itdirilmeyüb ve gerek mîrî mukataât iltizâmına zü'emâ ve erbâb-ı tîmâr ve kurâ taraflarına defterhâne-i 'âmirem defterlerinde hâsıl kayd olunan resm-i kışlak ve yaylakdan haric derbend ve geçid akçesi ve mîrî tahsildarları tarafından 'âdet-i ağnâm ve sâir bu makule türlü türlü tekâlif-i örfiyye ve şakka taleb itdirilmeyüb virilen mâlikâne bedeli mucebince mâlikâne mutasarrıfları serbestiyet ve mu'afiyet üzere zabt ve cem' ve tahsil itdirilüb hilâf-ı şurut-ı berât-ı 'âlîşân aheri müdahale itdirilmemek üzere bin yüz otuz yedi senesi zilka'desinin on dördüncü günü emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda derkenârı ve 'arzuhalî mucebince hükm-i hümâyûnum

virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın vechi meşruh üzere emr-i şerif virilmiştir Fî 28 Safer sene 138

Hüküm 1

Horzum cemâ'atlerinin mal-ı mîrîleri tahsiline aherin alâkası yoğiken aheri müdâhale eylemekle kimesne tarafından taarruz olunmamak mal-ı mîrîleri tahsil olunmak bâbında emr-i şerif virilmiştir

Horzum cemâ'atlerinin re'âyâsının bulunan yerlerin Kadılarına ve Mütesseslimine Hükümki

Bi-l-fi'l baş defterdarım Elhâc İbrahim dame ulüvvuhû ve bi-l-fi'l matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümayûnuna 'arzuhal idüb vilâyet-i Anadolu da vaki' yörükân mukataası bervech-i mâlikâne ve bervech-i iştirâk uhdelinde olub mukataa-i mezbûre cemâ'atinden Horzum cemâ'ati re'âyâlarından aherin alâkası yoğiken ba'zıları bî-vech muâraza eylemeleriyle cemâ'at-i mezbûre re'âyâlarına kimesne tarafından taarruz olunmayub mîrîleri tahsil olunmak bâbında emr-i şerif virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eyledikleri ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda vilâyet-i Anadolu da vaki' Yörükân mukataasına tabi' Söğüd Dağında Kiçiborlu Nahiyesinde Yüreğir Karyesinde sâkin Horzum cemâ'atinden Hacı Rahim mahâllesinin senede yüz altmış dört gurus ve yine cemâ'at-i mezbûreden Aktaş yaylakında Kiçiborlu Kasabasına tabi' Aydoğmuşda sâkin Hacı Ali mahâllesinin senede yüz yirmi beş buçuk gurus ve yine cemâ'at-i mezbûrundan

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 25

Köseler mahâllesinin yetmiş iki buçuk gurus ve yine Söğüd Dağında Kiçiborluya tabi' Eberlerde sâkin Maaz Bey mahâllesinin yüz otuz yedi buçuk guruski mahâl-i mezbûrelerin senede cem'an beş yüz gurus mal-ı mîrîleri olub gelen müfredat defterleri mucebince tahsil ve edâ eylemeleriçün baş muhasebeye kayd ve suretleri virildiği derkenâr olundukda imdi 'arzuhal ve derkenârı mucebince mîrî tahsiliçün fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuştur emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 25 Ramazan sene 138

Derkenar Hüküm 1

Voynuk tâifeleri mu'af ve müsellemler iken Plevne Beyi Ahmed ve Kadısı yekdil olub otuzar ve kırkar gurusların alub gerü ref için virilen emr-i şerifin kayıdır

Istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân tâifesinin hizmetleri ve mal-ı maktu'ları mukabili hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn cümle tekâlif-i örfiyye ve şakadan mu'af ve müsellemler olub mîrîmirân ve voyvodalar ve züemâ ve erbâb-ı tîmâr bir vechle dahl ve taarruz olunmak icâb eylemez iken bu defa' Plevne Beyi Ahmed kadısı ile yekdil olub teftiş akçesi ve harc-ı vilâyet ve sair ba'zı bahane ile şu kadar akçe virin deyü kaza-i mezbûrda ve gayri kazalarda vaki' voynugân sâkin oldukları karyelerine dahi otuzar ve kırk gurus tevzi' ve cebren tahsil ve mu'aflarının hilâf-ı zulm ve

taaddilerinden parişan olduklarını bildirüb taaddileri men' ve def olunmak için ve teftiş akçesi ve sâir bahane ile voynugândan aldıkları mikdarı redd itdirilmek için emr-i şerif virilmek ricasına istid'â eylediği ecilden bilcümle tekâlif-i örfiyye ve şakkadan mu'af ve müsellemler olub çeribaşaların taraflarından zabt ü rabt olunmak üzere siz vekil-i mukayyed olduğunuz derkenâr olundukda derkenârı ve 'arzuhalî mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur Vidin Muhafızı Paşa ve Niğbolu ve Lofça ve Plevne Kazalarının Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 15 Muharrem sene 144

Derkenar Hüküm 2

Plevne Mütevellisi Ahmed ile Nâibi yekdil olub voynuk kullarına kırk elli guruş deyü ref eylediği emirdir

Istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân tâifesi mu'af ve müsellemler olub dahl olmak icâb eylemez iken hâlâ Plevne Mütevellisi Ahmed ve Plevne Nâibi ile yekdil olub kaza-i mezbûre tabi aher re'âyâ toprağında maktûl olduğundan voynuk tâifesi merkur müteveli Ahmed voynuk fukaralarına kırk elli guruş tevzi' ve fuzuli tahsil ve mu'aflarının hilâf-ı taaddî itmeleriyle mu'afiyetleri şürutu mucebince Vidin Muhafızı ve Lofça Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 15 Muharrem sene 144

Hüküm 1

Şürut-ı serbestiyet-i istabl-i 'âmire

Mucebince düstûr-ül-amel tutula deyü işbu emr-i şerifin unvânına hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn keşide kılınmağla bâ fermân-ı 'âlî kayd olundu fi 8 Şa'ban sene 130

Mirâhur-ı evvel Elhâc Ali ile Mirâhur-ı sâni Mustafanın divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' olub Filibe ve Sofya ve gayri mahâllerde vaki' voynugân re'âyâsı üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı maktû'ları gayri için beher sene istabl-i 'âmire tarafına edâ eylediklerinden sonra espan hassı ve sâir istabl-i 'âmire davarların çayıra çıkarub ve kırk gün çayırdaki hizmet-i lâzımleri edâ ve bundan gayri hassa atları bir seneden bir seneye dek otların biçüb ve sefer-i hümâyûn vuku'unda espan hassı ve espan agayân-ı enderun-ı hümâyûn ve davar-ha-i sâirenin mevcudları hareket olduğun günden hitâm-ı sefere dek yidüb ve esnâ-yı tarikde otlak tedariki 'asîr olan menâzilde ve dâire-i hümâyûn dârülharbe dahil oldukda iktizâ iden tevcih-i otluğun tedârik ve kendüleri taallül eylemeleriyle bu hizmetleri mukabilinde hâne ve 'avâriz ve celebkeşân ve sâir tekâlifden mu'af ve müsellemler iken bin yüz yirmi yedi senesinde maktû'ları ref' ve sâir re'âyâ misüllü â'şâr-ı şer'iyye ve rüsumat-ı sâire tahsil olunmak üzere re'âyâsı tahrir ve hâne-i 'avâriz ve nüzl ve celebkeşân virmek üzere mahâll-i hevâss-ı hümâyûna tashih olunub iki seneden berü hâsıl olan îrâd-ı mukarreresinden kadîmî maktu'ları ihrac olduğun takdirce dahi ziyâde olub sa'y-i mîrî görünen mal ile bilâd-ı tahrir olunan hidemâta tevcih ile adam tutuldukda ancak vefa idüb fazlası cüz'î olub bu takdirce voynugân re'âyâsının perâkende ve perîşân olmasından gayri nesne-i müntic olmamağla re'âyâ fukarasının hâllerine merhameten 'avâriz ve nüzl ve celebkeşânları ref' ve kemâ-fi-l-evvel voynuk olmak üzere mahâlli tashih ve mal-ı mîrîleri beher sene istabl-i 'âmire tarafından maktu'en virilmek bâbında

istid'â-yı 'inâyet eyledikleri bin yüz yirmi yedi senesi martı ibtidâsından tâife-i mezbûrenin â'sâr-ı şer'iyye ve rüsumat ve 'avâriz ve nüzl ve celebkeşân tahsil ve voynuk beyi ve on iki çeribaşları tîmârları taraf-ı mîrîden bervech-i emânet zabt olunub tahsildar maiyyetinden gayri elli iki yük yetmiş altı bin otuz altı akçe fâizi iktizâ idüb ve yüz yirmi sekiz senesinin defteri gelüb kayd olmamağla hâsıl ma'lûm olmayub ve yüz yirmi dokuz senesi henüz kimesneye virilmeyüb eğerci yüz yirmi yedi senesinden â'sâr ve 'avâriz ve celebkeşânlarından bir mikdar mal hâsıl olmuş olur ancak meblâğ-ı mezbûrdan on iki yük yirmi iki bin iki yüz altmış iki akçelik mahsulât henüz fûruht olunmayub der-anbar kalub ve yüz yirmi sekiz senesinin nükud ve mahsulâtı olduğu ma'lûm olmayub bundan böyle dahi iki sene taraf-ı mîrîden tahsil olunmak lâzım gelür ise 'avâriz ve nüzl ve celebkeşânları sâir re'âyâlarıyla mahlût olduğundan izdiyâd gereğince tahsil ile bilmukâbele re'âyâsı perâkende ve perîşân olması mukarrer olmağla bin yüz yirmi dokuz martı ibtidâsından şürut-ı kadîmî üzere voynuk kayd ve senede yirmi altı yük akçe mal-ı maktû' taraf-ı mîrîye edâ olduğundan gayri sefer-i hümâyûn vuku'unda üçyüz nefer süvari ve piyade voynuk neferatının yedi bin yedi yüz

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 26

guruş ücretleri senede seksen dört bin yedi yüz elli akçe serrâcin-i hassa çorbaklıkları fimâba'd taraf-ı mîrîden mutalebe olunmayub ve câiz-i vaktinde ihrac olunan voynuklar ve sâir hidematlarında kemâ-fi-l-evvel mevcut bulunmaları üzere kayd olduğuna halde mahsûl fûruhtu galesi olmayub ve re'âyâsı müsterih olduğundan mâ'adâ mîrâhuran-ı mûmâ ileyhimaya taraf-ı mîrîden ta'yin olunması tashih olunan on iki yük akçe maaşları dahi taraf-ı mîrîden virilmek iktizâ itmekle taraf-ı mîrîye her vechle evlâ ve enfa' ve 'an-asl tâife-i mezbûrenin istabl-i 'âmireye mu'af ve müsellemler olmak üzere mukaddemâ vaz'-ı şevket ve salâbet-i devlet-i 'aliyeden olub hânekeş re'âyâ kayd olunmaları bir vechle münasib olmamağla fimâba'd re'âyâ kaydı ref' ve yüz yirmi dokuz martından istabl-i 'âmire tarafından şürutu kadîmesi üzere voynuk olmak üzere zabt ve sene-i mezbûreden mal-ı maktû' olan yirmi altı yük akçe ağayan-ı mûmâ ileyhimâ tarafından teslim-i hazine olunmak üzere mahâlline kayd ve voynuk beyinin hassı ile on iki nefer çeribaşlarının tîmârları tevkîî kalemîyle tashih ve istabl-i 'âmire tarafından şürutile berât virilmek üzere bi-l-fi'l baş defterdarım olan Osman dame ulüvvuhû 'arz ve telhis itmeğın mucebince voynuk baştinalarıyla voynuk beyi hassı ve çeribaşlarının tîmârları tevkîî kalemîyle tashih olunub ve tafsil olunan şürut üzere istabl-i 'âmire tarafına berât virilmek için bin yüz yirmi dokuz senesi rebî'ülâhîrinin altıncı günü tarihli müverrah divân-ı hümâyûn tarafından kâime virilmekle hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda istabl-i 'âmire-i büzürg ve küçüğe tâbî' voynuk ve zevâid voynuk re'âyâlarının cizyelerinden mâ'adâ baştına ta'bir olunur arazilerinden olan â'sâr-ı şer'iyye ve rüsumât-ı sâire ve bağ ve bostanlarından hâsıl olan akçeleri çeribaşları yedleriyle cem' ve tahsil ve câiz-i vaktide beher sene kifayet mikdarı voynuk câiz hizmete gelüb ve hizmetleri ve mal-ı maktû'ları mukabelesinde mefrûz-ül-kalem ve maktû'-ül-kadîm serbestiyet üzere çeribaşları zabt ü rabt itdirüb voynuk re'âyâsına mahsus olan baştına yerlerine subaşları ve mîrîmirân ve voyvodalar minba'd dahl eylememek üzere mu'af ve gayri mu'af dahil olan sefer-i

hümâyûn tekâlifinden sâir re'âyâ zıkr olunan voynuk tâifesine siz dahi dahilsiz deyü vaki' olan tekâlif virin deyü minba'd rencide olunmayub ve hâlâ yedlerinde olan baştına yerlerinden mâ'adâ voynuk tâifelerini aher toprakda ziraat eyledikleri halde â'sâr-ı şer'iyyeleri kabzına me'mur olanlara edâ ve teslim eylediklerinden sonra sâir tekâlif talebiyle rencide itdirilmeyüb serbestiyet üzere çeribaşları taraflarından zabt itdirilmek ve sefer-i hümâyûn vaki' oldukça iktizâ iden ilkindici(?) ve tırpancı piyade ve süvari voynuk virilmek ve ziraatleri vaki' oldukça mîrâhurların 'arzlariyla ke-l-evvel defterhânededen görülmek üzere 'avâriz-ı divâniyye ve celebkeşân ve bedel-i nüzl ve sürsât ve sâir bilcümle tekâlif-i örfiyye ve şakkadan mu'af ve müsellemler olub çeribaşları taraflarından zabt olunmak üzere hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile muanven mukaddemâ evâmîr-i şerife virildiği derkenâr olundukda derkenârda mezkûr şürut-ı kadîmesiyle baş muhasebeye kayd olunub mevkufata ve koyun kalemine kâimeleri ve emri virilmek fermân buyurulmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 15 Zilhicce sene 129

Hüküm 1

Filiba ve Tatarcık voynugân tâifesinin bulunduğu yerlerin Kadılarına Hükümki

Filiba ve Pazarcık Kazalarında sâkin olan voynugân ve zevâid voynugân tâifesinden ba'zıları kaza-i mezbûrun cizyesi ve sâir muarrefleri mu'afiyetlerinin hilâf ve taaddileri ziyâde olmak takribiyle baştına yerlerin terk idüb Sofya ve Berkofça ve Vidinde sâkin olub cümlesi perîşân ve mal-ı mîrîyi kesr ve noksan terettüb itmekle iskânlarında dahi zaman olmamağla voynugân ve zevâid voynugân tâifesi buldukları mahâllerden kadîmî sâkin oldukları baştına yerlerine nakl ve iskân itdirilmek için telhis ve fermân-ı 'âlîşân mucebince voynugân tâifesinin buldukları yerlerin kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 19 Şa'ban Sene 143

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 27

Derkenar Hüküm 1

Voynugân tâifesi lâzım gelen cizye ve mal-ı maktu'ları ve câiz ve sefer hizmetleri edâdan sonra mu'afiyetlerine mugayir taaddî itdirilmeye deyü serbestiyetin şürutu

Istabl-i 'âmîre-i evvel ve sâniye voynugân tâifesinden Filibe ve Tatarpazarı Kazalarına tâbî' kurâda ve Şemsi Filibede ve Pazarcıkda sâkin olan voynugân tâifesi üzerlerine edâsı lâzım gelen cizye ve mal-ı maktu'ları ve câiz ve sefer hizmetleri edâ eylediklerinden sonra hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile cümle tekâlifden mu'af ve müsellemler olub dahl olunmak icâb itmez iken vaki' olan tekâlif re'âyalarıyla ma'ân virin deyü taaddî ve sâir ehl-i örf tâifesi serbestiyetlerinin hilâf-ı tekâlif talebiyle ve sâir bahane ile ahz ü habs ve tecrîm ile perâkende ve perîşân olmalarıyla rencide itdirilmeyüb tekâlif-i örfiyye ve şakkadan mu'af olub serbestiyet üzere çeribaşları tarafından zabt olunmak üzere hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile muanven virilen emr-i şerif mucebince mu'afiyetlerine mugayir taaddî itdirilmeye deyü telhis ve fermân-ı 'âlîşân voynugân tâifeleri sâkin oldukları kazaların kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 19 Şa'ban sene 143

Derkenar Hüküm 2

Rahovada sâkin kapudan Hacı İbrahim nâm kimesne Konyar ve Brenice nâm karyelerde sâkin voynugân tâifesine her teklifde kırkar ellişer gurus tevzi' cebr tahsil eylediği emr-i şerif

Rahova Kazasında sâkin Tuna kapudanlarından Hacı İbrahim nâm kimesne kendü me'mur olduğu kapudanlık umûruna aher adam gönderüb tama'-ı hamdan naşi kâh kasabada ve kâh kurâda voyvoda olub ve umûr-ı vilâyete karuşub daimâ voynuk fukarasını ehl-i örfe acz ve tecrim itdirmek 'adet-i müstemirresi olmağla serbestilerinin hilâf-ı kaza-i mezbûra tabi' Konyar ve Brenice nâm yerlerde sâkin olan voynugân her teklifinde kırkar ellişer gurus tevzi' ve cebren tahsil itdirdikden sonra ziyâde vaz'-ı müteveccih ile bin gurusdan ziyâde tecrim itdirdüb bunun emsâli taaddîsinden perâkende ve perîşân olmalarıyla bâis olmağla mezbûr Hacı İbrahim ve sâirleri karye-i mezbûrede sâkin voynugân (silik) mu'afiyetlerinin hilâf-ı (silik) ise ma'rifet-i şer'le gerü ve ashabına redd ve teslim itdirdikden sonra fi-mâba'd vilâyet-i umûra karşub vilâyet umûrunu bî-vech rü'yet ile fukara üzerlerinden zulm ve taaddîsî men' ve def olunmak için dergâh-ı âli çavuşlarından mübaşir ta'yin ve ihkak itdirilmek için emr-i şerifim virilmek bâbında mîrâhur-ı evvel Mustafa dâme mecdühû 'arzuhal ve istid'â itmeğin voynuk tâifesinin cizyelerinden mâ'adâ baştına (...?) arazilerinden hâsıl olan â'şâr-ı şer'iyye ve sâirlerin hâsıl olan akçeleri çeribaşları yediyle cem' ve tahsil itdirilmek mucebince emr-i şerif virilmiştir Fî 18 Zilhicce sene 144

Hüküm 1

Voynuk tâifelerini tekâlif talebiyle Paşalar tarafından sürsât ve iştirâ nâmıyla rencide itmeleriyle serbestiyet şürutu üzere Mîrâhur Mehmed Ağa tarafına virilen emr-i şerifdir

Mîrâhur-ı evvel Mehmed zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb istabli-i âmire-i evele tâbi' voynuk beyi ve sekiz nefer çeribaşlarının yedlerinde olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn ile muanven emr-i 'âlîşânım mucebince hazinemizden mâ'adâ kayd olunan mal-ı maktu'larıyla mukaddemâ her bir çeribaşıya başka başka emr-i 'âlîşânım virilen çeribaşlarından Niğbolu Sancağında Tırnova Nahiyesinde vaki' Telli nâm karyede çeribaşı olan Ahmed fevt olub hâlâ çeribaşılığa mutasarrıf Ali çeribaşının iltizâmına dahil voynuk ve zevâid voynugân tâifesi mal-ı maktu'ları ve hizmetlerin edâ ve mukabelesinde kadîmden min küll-il-vücûh serbest olub â'varız-ı divâniyye ve tekâlif-i örfiyye ve şakkanın cümlesinden mu'af ve müsellemler olub dahl olunmak icab itmez iken bedel-i nüzl ve bedel-i sürsât ve iştirâ ve beldar ve cerâhor ve araba ve menzil bargiri ve sürücü ve kılavuz ve kaftan baha ve nal baha ve kurna ve kurban baha ve çerge ve davar tekmili ve sâir bunun emsâli tekâlif tekmili vüzerâ-i 'azam ve mîrîmirân ve mirlivâ ve voyvodalar ve subaşlar ve mütesellimler taraflarından voynugân tâifelerine taaddî ve zecren ince akçelerin alub gadr ve 'avârız cem'ine me'mur olanlar dahi sâkin oldukları karyenin 'avârız hanesine kayd olunmuşdur deyü re'âyâyâ eyledikleri teklif voynuk tâifesine dahi teklif idüb bu vechle taaddîlerine tahammül ve edâya iktidarları olmayub ekseri kurâlarından kalkub firar ve yeni vüzerâ haslarına ve yeni evkaf-ı selâtin ve niceleri dahi müteferrik çavuş ve sipâh ve yeniçeri ve

re'âyâ ve erbâb-ı tûmârın kurâ ve çifliklerine varub tahassun itmeleriyle mal-ı maktu'ları ve hidemat-ı 'aliyye ve tekâlif-i muaddidden teklif olunmağla edâyâ iktidarları olmayub olvechle mal-ı maktu'larının tahsilinde külli usret olmağın bin yüz dört senesinde hatt-ı hümâyûnum ile muanven emr-i şerifde tasrih olunan serbestiyet şürotu üzere müceddeden bin yüz yirmi dokuz senesinde yirmi altı yük akçe mal-ı maktu'ları kaydı ve hizmetleri mukabelesinde mu'afiyet ve serbestiyetleri kaydı ve gerek cedid şürotları mucebince hilâf-ı emr-i 'âlîşân ve mugayir hatt-ı hümâyûn tekâlif talebiyle vaki' olan zulm ve taaddileri şer'en men' ve def' olunmak için hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûnum ile muanven çeribaşı-i mezbûrun yedinde cediden emr-i şerif-i 'âlîşânım virilmek bâbında ilâm itmeğın şürotu derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın mucebince Niğbolu ve Tırnova ve Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 18 Zilka'de sene 141

Hüküm 2

Bundan akdem voynuk re'âyâları tahrir olundukda defter-i hâkanide mukayyed bulunan baştina arazilerin üçer akçe(?) rüsum ta'yin ve muharrir tarafından teslim olduktan sonra baştina arazilerine dahl ve taarruz olunmamak üzere emr-i şerifdir

Vidin muhafızı Vezîr Paşaya ve Rahova Kadılarına Hükümki

Kıdvat-ül-emâsil velâyân bi-l-fi'l mirâhur-ı evvel Elhâc Mehmed zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb istabl-i 'âmire-i evvele tâbi' Eyüb çeribaşının iltizâmına dahil olan voynugân karyelerinden Niğbolu Kazasına tabi' İstavros nâm karyede voynugân tâifesine mahsus seksen yedi aded mîrî baştina ve yine Rahova Kazasına tabi' Çomakodunca nâm karyede on beş aded baştina arazisi olup lâkin İstavros nâm karyede yalnız on nefer voynuk mevcut olup küsûru otuz kırk seneden mütecevaz perâkende ve perîşân olmalarıyla mîrî baştina yerleri ziraat idenlerin 'öşrleri ve bostan ve câiz 'öşrleri ve otundan ve suyundan intifâ' iden hayvanatın resm-i otlakları ve mandıralarından alınugelen peynir ve resm-i kovan ve rüsumât-ı sâireleri kanun-ı kadîm üzere mîrî için çeribaşı tarafından ahz ü kabz olunub aherden dahl olunmak icâb eylemez iken kerye-i mezbûreler tûmâr ile mahlût olmağla hâlî kalan mîrî baştınayerleri tûmâr re'âyâları ve ba'zı çiflik

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 28

sahibleri ve civarında olan kurâ ahalipleri ziraat ve otundan ve suyundan intifâ' ve baştina arazisini inkâr idenler sipâhîden iltizâm ile aldık deyü hâsıl olan 'öşrleri cebren alınub mukavemete kadir olamadıklarından birkaç seneden berü mevcut olan on nefer voynukdan mâ'adâsına vaz'-ı yed itdirmeyüb çeribaşıya gadr ve mal-ı mîrîyi noksan tertib eylemekle karye-i mezbûrelerin baştina yerleri bundan akdem sadır olan emr-i 'âlîşân mucebince sipâhî toprağıyla mahlût olan kurâ-i mezbûrelerde bilcümle hâsıl olan mahsûlât-ı rüsumatı cem' ve hesap olunub gerek mîrî baştina arazisinin ve gerek mezbûr sipâhîlerin yazularına göre hisseleri tevzi' ve taksim olunub mal-ı mîrîye gadr olunmamak üzere birkaç seneden berü ziyâde aldıkları girüye redd ve mîrî için merkum çeribaşıya teslim itdirilüb hilâf-ı emr ve defter mîrî baştina arazilerine sipâhî

tarafından dahl itdirilmemek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz baş muhasebe defterlerine nazar olundukda ıstabl-i 'âmire-i evvele tabi' ve sanîye tabi' voynugân çeribaşlarının iltizâmına dahil olan vounugân tâifesi sâkin oldukları baştına karyeler bilcümle hevâss ve evkaf ve ze'âmet ve tîmâr ile mahlût olub merdlü nâm ile taraflarından tegallüben zabt ve voynugân tâifelerini ta'ciz idenin ba'zı karyenin voynukları mâlikiyle perâkende ve perîşân olduğundan bundan akdem voynuklukları ref ve hânekeş re'âyâ olmak üzere tahrir olundukda kurâ-i mezkûrelerde defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazileri üçer yüz akçe rüsum ta'yin ve havâss ve tîmâr ve evkaf ve ze'âmet karyeleri zabitlerinin yedlerinde olan yerlerine defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazilerinden üçer yüz akçe rüsum ta'yin ve havâss ve tîmâr ve evkaf ve ze'âmet karyeleri ve bilcümle hâsıl olan mahsûlâtı cem' ve hesab idüb her bin akçe yazularına göre muharrir tarafından teslim olduktan sonra baştına arazilerine dahl ve taarruz olunmayub mal-ı mîrîye kesr ve noksan getirülmemek üzere kurâ-i mezbûrelerde defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazilerine dahl ve taarruz olunmayub mukayyed bulunan baştına arazilerine üçer yüz akçe rüsum-ı mîrî ta'yin olunub havâss ve tîmâr ve evkaf ve ze'âmet karyeleri zabitanının yedlerinde olan berevât-ı şerife ve defter-i hâkânide ta'yin olunan yazuları ile baştına arazilerine dahi ta'yin olunan üçer yüz akçe yazuları mîrî için cem' ve tahsil ve kesr ve noksan getirülmesinden ihtirâz olunmak cem' ve hesab olunub kurâ-i mezkûreden bilcümle hâsıl olan mahsûlleri yazularına göre herkesin hissesi taksim olunub olvechle mal-ı mîrînin cem' ve tahsil ve kesr ve noksan getirülmesinden ihtirâz olunmak bâbında bin yüz otuz altı senesini emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince müekkid hükmi hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî Zilhicce sene 139

Derkenar

Voynuk tâifeleri tîmâr ve ze'âmet ile mahlût olub perâkende ve perîşân kurâ-i mezkûrelerde defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazilerine üçer yüz akçe ta'yin olunub cem' ve hesab ve mal-ı mîrîye kesr getirilmemek emr-i şerif

Mîrahur-ı evvel Mehmed zîde mecdühû 'arzuhal idüb ıstabl-i 'âmire-i evvel ve sanîye tabi' voynugân çeribaşlarının iltizâmına dahil olan voynugân tâifesi sâkin oldukları baştinalu karyeler bilcümle havâss ve evkaf ve ze'âmet ve tîmâr ile mahlût olub mürur-ı eyyâm ile taraflarından tegallüben voynugân tâifelerini ta'ciz idenin ba'zı karyelerin voynuklarının perâkende ve perîşân olduğu bundan akdem voynuklukları ref ve hânekeş re'âyâ olmak üzere tahrir olundukda kurâ-i mezkûrelerde defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazilerinden üçer yüz akçe rüsum nasb olunan ve havâss ve tîmâr ve evkaf ve ze'âmet karyeleri zabitlerinin yedlerinde olan berât ve defter-i hâkânide yazularıyla ve baştına arazilerine ta'yin olunan üçer yüz akçe yazuları cem' ve hesab olunub her birilerinin yazularına göre muharrir tarafından teslim olduktan sonra baştına arazilerine dahl olunmayub mal-ı mîrîyi kesr ve noksan getirülmemek üzere bin yüz yirmi sekiz senesinde virilen fermân-ı 'âlîşân mucebince çeribaşların yedlerine müceddeden emr-i şerif virilmek rica itmekle her karyede kendü kurâlarına tabi' eşrafdan kimesneler baştına arazisinden 'öşr taleb olundukda iştirâ-i mezbûrlar dahi sipâhî toprağı olmak üzere cevab idüb bu takrib ile dahi tefrik ve

temyiz kâbil olmayub bi-l-küllîye mal-ı mîriye gadr ve zâyi' ve telef olunmak mukarrerleri olmağın kurâ-i mezbûrlarda defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazilerine üçer yüz akçe rüsumat ta'yin olunub yazuları cem' ve hesap olunub kurâ-i mezkûreden bi-l-cümle hâsıl olan mahsûlleri dahi hesap ve cem' olunub olvechle mal-ı mîrinin cem' ve tahsil ve kesr ve noksan getirülmesinden ihtirâz olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşân virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm ve bu fermân-ı 'âlîşân sadır olmağla Fî 18 Cemâziyelevvel sene 136 Niğbolu ve Silistre ve Paşa Sancaklarında voynugân tâifesi vaki' olan yerlerin Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 4 Ramazan sene 143

Hüküm 1

İskânlarına zaman i'tibar olunmayub iskânları için bir defa' dahi voynugân tâifeleri için virilen emr-i şerif

Bu dahi istabl-i 'âmire tarafından virilen fermândır

Kıdvet-ül-emâsil velâyân mirâhur-ı sâni zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhâl idüb istabl-i 'âmire-i sâniyeye tabi' Sofyada vaki' Receb çeribaşı ve Mehmed ve Ahmed çeribaşılardan defterlü voynuk re'âyâsının ba'zıları baştınaların terk ve İvraca ve Berkofça ve sâir kasaba ve kurâya firar ve mal-ı mîri kesr ve noksan terettüb itmeğın voynuk tâifesi sâir re'âyâ misüllü bulunduğu kazada hâne kayd olunmak ve iskânlarına zaman i'tibar

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 29

olunmak ve aher toprakda ziraat eyledikleri halde hâsıl arazi 'öşrlerin virüb rüsum-ı voynuklukları çeribaşılardan tarafından görülüb serbestiyet üzere zabt olunugelüb zü'emâ ve erbab-ı tîmâr tarflarından müdahale olunub baştınaları hâli kalmamak üzere iskân olunmak şartıyla mukayyed muceb-i düstûr-ül-amel tutulmak üzere sadır olan hatt-ı hümâyûn mucebince perâkende olanları kadîmî baştınalarına nakl ve iskân için emr-i şerif virilmek ricâ itmeğın hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda istabl-i 'âmire-i büzürg ve küçük tabi' voynuk ve zevâid voynuk re'âyâlarının cizyelerinden mâ'adâ baştına ta'bir olunur arazilerinden olan â'sâr-ı şer'iyye ve rüsumât-ı sâire ve bahçe ve bostanlarından hâsıl olan akçeleri çeribaşılardan yedleriyle cem' ve tahsil ve câiz-i defterde beher sene kifâyet mikdarı voynuk câiz-i hizmete gelüb ve hizmetleri ve mal-ı maktu'ları mukabelesinde mefrûz-ül-kalem ve maktu'ül-kadîm serbestiyet üzere çeribaşılardan zabt ü rabt idüb baştınalarına subaşılardan ve mîrîmirân ve voyvodalar min ba'd dahl ve taarruz eylememek üzere mu'af ve gayri mu'af dahil olan sefer-i hümâyûnda tekâlifden ve sâir re'âyâ zikr olunan voynuk tâifesi siz dahi dahilsiz deyü rencide olunmayub ziraatleri vaki' oldukça mîrahûrların 'arzlarıyla görülmek üzere 'avâriz-ı divâniyye ve celebkeşân ve bedel-i nüzl ve sürsât ve sâir bilcümle tekâlif-i örfiyye ve şâkkadan mu'af ve müsellemler olub çeribaşılardan tarflarından zabt olunmak üzere hatt-ı hümâyûnu-ı şevket-makrûn ile muanven evâmîr-i şerife virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince şurutuyla iskânları için hükm-i hümâyûnum virilmek bâbında fermân-ı 'âlîşân sadır olmağla Fî

29 Zilka'de sene 139 Rumili Valisine ve İvraca ve Berkofça ve voynuk bulunan Kazaların Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 20 Şevvâl sene 140

Derkenar Hüküm 1

Bir defa' dahi voynugân ve zevâid voynuk buldukları mahâllerde kadîmî baştinaları üzere nakl buldukları mahâllerde çeribaşları ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le

Voynuk ve zevâid voynugân buldukları mahâllerden kadîmî sâkin oldukları karyelere nakl murad eylediklerinde ba'zı kimesneler mücerred voynuk tâifesini virilmek için zamanı mürur olmuşdur deyü muhâlefet ile (...?) rüsumât mevcudlarından tahsil ve voynuk re'âyâsının iskânlarına dahi zaman olmamağla voynuk ve zevâid voynugân buldukları mahâllerden kadîmî baştinaları üzerlerine nakl ve iskân itdirilmek için mîrâhur-ı evvel Mustafa zîde mecdühû 'arzuhal itmeğin voynuk ve zevâid voynuk buldukları mahâllerde çeribaşları ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le kaldırılıb baştina arazilerine nakl ve taraf-ı aherden muhâlefet olmamak üzere Şeyh-ül-İslâm Abdullah Efendi huzurunda işaretleriyle emr-i şerif virilmek derkenâr olundukda tahrir olunmak üzere hâlâ Şeyh-ül İslâm Esseyid Abdullah dahi işaret itmeleriyle işaretleri mucebince derkenârı üzere tahrir olunmak fermân-ı 'âlîşân sadır olmağın İslimye Kadısına ve Edirne Bostancibaşısına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 17 Muharrem sene 144

Derkenar Hüküm 2

Filibe ve Pazarcık Kazalarında sâkin olan voynugân tâifesinin kanun ve defter mucebince bedel-i 'öşrleri vaz' olunub edâda imtinâ' muhassıl için telhis ve fermân-ı 'âlî virilen emr-i şerif

Bin yüz kırk üç senesine mahsub olmak üzere istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân tâifesinin bedel-i 'öşrleri muhassıl-ı mecdühûnun uhdesinde olmağla Filibe ve Pazarcık Kazalarında sâkin olan voynugân tâifesinin kanun ve defter mucebince bedel-i 'öşrleri talep olundukda edâda imtinâ' ve kâh ref' itdirilmek gerekdir deyü virmeyüb bir vechle tahsili mümkün olmadığın bildirüb zikr olunan 'öşr bedelleri ba'zı umûr-ı mühimmeye hevâle olunduğundan tahsil için ağa-yı mûmâ ileyh memhûr 'arzuhal eylediğin hazine-i 'âmirende mahfuz olundukda istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tâbi' voynugân tâifesinin â'sâr-ı şer'iyye ve rüsum-ı sâireleri maktu'ı senevi iki yük altmış bin akçe mal ile mîrâhur-ı evvel uhdesinde olub taraflarından tahsil olunagelmekle mâruzzikr voynuk tâifesinin kanun ve defter mucebince iktizâ iden bedel-i 'öşrleri tamamen tahsil itdirilüb kimesneye taallül ve muhâlefet itdirilmeye deyü emr-i şerif tahriri telhis olundukda telhis mucebince hüküm-i hümâyûnum virilmek bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağla Filibe ve Pazarcık Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 13 Safer sene 144

Derkenar Hüküm 3

Bu defa' dahi voynugân tâife (...?) hilâf-ı hatt-ı hümâyûn Eskicuma ve Şumnu ve İslimye Kazaları âyân-ı vilâyet birbiriyle yekdil ve teftiş akçesi ve paşa karşılığı ve cürm-i vilâyet nâmıyla alınan akçe gerüye redd için emr-i şerifdir

Istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân tâifesi bâ hatt-ı hümayûn-ı şevket-makrûn ile bilcümle tekâlif-i 'örfiyye ve şakkadan mu'af müsellemler olub ahâliye vilâyet tarafından dahl olunmak icab itmez iken bu defa' Eskicuma ve Şumnu ve İslimye kazalarında sâkin olan voynugân fukarâlarına dahi âyân-ı vilâyet olanlar birbirleriyle yekdil ve yekcihet olub teftiş akçesi ve paşa karşılığı ve cürm-i vilâyet nâmiyla beher karyeye kırkar ellişer gurus tevzi' ve cebren tahsil ve mu'aflarının hilâf-ı taaddî ve perişân olmalarına hilâf-ı hatt-ı hümayûn bu bahane ile voynugân karyelerine tevzi' ve tahsil itdirdikleri akçeleri tahsil idenlerden gerü redd olunub tahsil olunmayanlardan dahi akçe mütalebesiyle üzerlerine taaddîlerin men' ve def' olunmak bâbında mirâhur-ı evvel Mustafa zîde mecdühû 'arzuhâl ve istid'â eylediği ecilden şürût-ı sâikleri ve derkenârı mucebince voynugân tâifesinin mu'aflarının cedid-i hayriye üzere ma'rifet-i şer'le girü ashâblarına redd ve teslim olunmak üzere derkenâr oldukda derkenârı mucebince hükm deyü fermân-ı 'alışânım sadır olmağın Vidin Muhafızı Vezîr Paşaya istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân sâkin olan yerlerin Kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 27 Muharrem sene 144

Hüküm 1

Voynugân ve zevâid voynugân Tekelizâde Ali çeribaşının iltizâmına dahil olmağla kadimî sâkin oldukları baştinayerlerine nakl ve iskân olunmaları için emr-i şerif

Kıdvat-ül-emâcid velâyân mirâhur-ı evvel Elhâc Mehmed zîde mecdühû divân-ı hümayûnuma 'arzuhâl idüb istabl-i 'âmire-i evvele tabi' Tekelizâde Ali çeribaşının iltizâmına dahil olan voynugân tâifeleri mukaddemâ seferler vuku'unda asâkir-i tatarın mürurlarından ve ba'de ve tekâlifden ref' ve hânekeş re'âyâ kayd olduklarından tekâlifleri ziyâde olmağla kadimî baştina arazilerin terk idüb İslimye ve Yanbolu ve Karinâbâd ve Hatuneli ve Zağra-i Atik ve Cedid ve Fıratlu ve Örenceâbâd ve Kurşura ve tevâbi'i karyelerinde ve Ahyolu ve Şumnu ve Osman Pazarı ve Silistre ve Niğbolu Sancaklarında vaki' kazalarda ve havâss ve evkaf ve ze'âmet ve tîmâr karyelerinde ve Hanzâde ve Sultan çiftliklerinde tavattun idüb çeribaşılıkları kemâ-fi-l-evvel tashih ve ibka' oldukda iltizâmına dahil voynuk ve zevâid voynugândan buldukları mahâllerden kadimî yerlerine nakl eylemek murad eyledikten sonra kimesnelere mücerred voynuk tâifesi virmemek için zaman mürur itmiştir deyü illet ile mani' ve ba'zıları dahi iktizâ idüb olmakule perâkendelerinde buldukları mahâllerde çeribaşılıkları tarafından rüsum-ı voynugân talep olundukda zikudret ve mütegalibeden kimesnelere istinâd ile virmekte taallül ve firar idenlerin rüsumları mevcudlarından tahsil olundukda fukarâya gadr ve cümlesinin perişân olmalarına bâis olub bu vechle mal-ı mîriye kesr ve noksan terettüb itmekle voynugân re'âyâsı kimesneye ra'iyet olunmayub iskânlarında dahi zaman olmamağla mezkûr Tekelizâde Ali çeribaşının iltizâmına dahil olan voynugân ve zevâid voynugân tâifesi buldukları mahâllerden kadimî sâkin oldukları baştina yerlerine Edirne Bostancıbaşı tarafından mübaşir ta'yin ve nakl ve iskân itdirilmek için senki nâib-i mevlâna-yı mûmâ ileyhsin müvellâ nasb

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 30

olunman ile emr-i şerif virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Paşa ve Silistre ve Çirmen Sancaklarında ve Vidin ve sâir câniblerinde voynuk ve zevâid voynugân buldukları mahâllerde çeribaşılar ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le kaldırılıb kadîmî baştına arazilerine nakl ve taraf-ı aherden muhâlefet üzere olanları Der-saâdete 'arz olunmak üzere müvellâ ve mübaşir ta'yin ve iskânlarıçün bin yüz otuz yedi senesinde emr-i şerif virildiği derkenâr olunmağın senki İslimye nâibi zîde 'ilmihûsün müvellâ ta'yin olunmak için müsâ'de olunmak için bi-l-fi'l Şeyh-ül-İslâm Abdullah Efendi edâm-Allahü-teâlâ kaza ile işâret eylemeleriyle işâretleri mucibince müvellâ ta'yin olunmak için hüküm deyü fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın Fî 12 Şevvâl sene 140 İslimye nâibi olub müvellâ ta'yin olunan Abdullah zîde ilmühûye hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 20 Şevvâl sene 140

Derkenar

Beher baştına için üçer yüz akçe yazularına göre ma'rifet-i şer'le taksim olunduktan sonra mîrî baştinaları edâsına müdahale itdirilmemek için mîrâhur-ı evvel Mustafa Ağa emr-i müdâfaa virilmek istid'â eylemekle emr-i müdâfaa virilmiştir

Hâlâ rikâb-ı hümâyûnda mîrâhur-ı evvel Mustafa dâme mecdühû bundan akdem 'arzuhal idüb istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' Tekelizâde Ali çeribaşı iltizâmına dahil olan voynugân mîrîlerinden Eskicuma Kazasına tabi' Çerkona ve Virün nâm karyeler ve sâir kazalarda vaki' voynugân karyeleri havâss ve evkaf ve tîmâr toprağıyla mahlût olub ba'zı karyenin voynugânı perîşân olmalarıyla mîrî baştına arzilerini dahi tîmâr re'âyâsı zabt idüb â'sâr-ı şer'iyyesi çeribaşı tarafından mîrî için taleb olunduktan kimileri bilcümle inkâr ve bu vechle mîrî arazi noksan tertib itmekle bundan akdem bu makule havâss ve evkaf ve ze'âmet ve tîmâr karyeleri ile mahlût olub takriben temyizi mümkün olmayan kurânın defter-i hâkânide mukayyet bulunan baştinaları için üçer yüz akçe rûsum nasb ve havâss ve evkaf ve ze'âmet ve tîmâr sipahilerinin yedlerinde olan berevât muciblerince karyenin hâsıl olan â'sârı cem' ve hesap olunub her birilerinin yazularına göre beher baştına için dahi ta'yin olunan üçer yüz akçe yazularına göre hissesi ma'rifet-i şer'le taksim olunduktan sonra mîrî baştına arazisine bir vechle müdahale ve mal-ı mîrîye gadr itdirilmemek üzere mukaddemâ emr-i şerif tezkire ba'zıları muhtevi' olmayub emr ve defterden haric ba'zı karyede tecavüz ve taaddî itmeleriyle olmakulelere hilâf-ı emr ve defter taaddî itdirilmeyüb ve tarafına gadr ve himaye olunmamak şartıyla kemâ-hû-hakka hisselerine icâb iden her ne ise ma'rifet-i şer'le cem' ve tahsil itdirilmek için istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân çeribaşılarının iltizâma dahil olan voynugân tâifesi sâkin oldukları baştinalu karyeler ze'âmet ve tîmâr ve havâss ve evkaf ile mahlût olub mürur mallar nâm ile ba'zı karyenin voynukları bilcümle perâkende ve perîşân olduktan sonra baştına arazisinden 'öşr taleb olundukda ekseri sipahi toprağı olmak üzere cevab idüb bu takrib ile tefrik ve temyiz olunmak kâbil olunduğundan mal-ı mîrîye gadr olmağla o makule kurânın defter-i hâkânide mukayyed olunan baştına arazilerine üçer yüz akçe rûsum nasb olunub yazuları cem' ve hesap olunub kurâ-i mezkûreden

bilcümle hâsıl olan mahsûlat dahi hesab ve cem' olunub mal-ı mîrî olvechle cem' ve tahsil ve kesr ve noksan getirülmesinden ihtirâz olunmak üzere bin yüz otuz altı senesinden emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek bâbında fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere Niğbolu ve Eskicuma ve İslimye ve Şumnu ve Rahova Kadılarına hitâben emr-i şerif virildi Fî 28 Cemâziyelevvel sene 144

Hüküm 1

Istabl-ı 'âmireye tabi' voynugân re'âyâlarının temyizi mümkün olmağla beher karyede mevcut olan baştina arazisinden üçer yüz akçe yazularına göre hisseleri virildikten sonra mîrî baştinasına dahl olunmamak üzere emr-i şerifdir

Vidin Muhafızı Vezîr Paşaya ve Niğbolu Kadısına ve Kadılarına Hükümki

Niğbolu çeribaşısı Ali çeribaşının iltizâmında olan voynugân tâifesinin sâkin oldukları karyelerin ba'zıları havâss ve evkaf ve tûmâr ile mahlût olmağla baştina yerlerin ziraat iden â'sâr-ı şer'iyyesi taleb olundukda baştinayı inkâr idüb temyizi mümkün olmağla çeribaşının yedlerinde olan suret-i defter-i hâkânî mucebince beher karyede mevcut olan baştina arazisinden üçer yüz akçe yazularına göre her birilerinin hisseleri virildikten sonra tûmâr ve ze'âmet ashâblarının mîrî baştina arazisine dahl olunmamak üzere emr-i şerif virilmek için mîrâhur-ı evvel Elhâc Mehmed istid'â-yı 'inâyet eylemeğın mukaddemâ dahi şûrut-ı mezkûre üzere emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere emr-i şerif virilmiştir Fî 3 Zilka'de sene 141

Hüküm 2

Mîrâhur-ı evvel Mehmed zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhâl idüb istabl-ı 'âmire-i evvele tabi' voynuk Beyi ve sekiz nefer çeribaşılarının yedlerinde olan hatt-ı hümâyûn-ı şevket-mâkrûn ile muanven emr-i 'âlişânım mucebince cizyelerinden mâ'adâ kayd olunan mal-ı maktu'larıyla mukaddemâ her bir çeribaşına başka başka emr-i 'âlişânım virilen çeribaşlarından Niğbolu Sancağında Tırnova Nahiyesinde vaki' Telli nâm karyede çeribaşı olan Ahmed fevt olub hâlâ çeribaşılığa mutasarrıf Ali çeribaşının iltizâmına dahil voynuk ve zevâid voynugân tâifesi mal-ı maktu'ları ve hizmetleri edâ ve mukabelesinde kadîmden minküll-il-vücut serbestiyet üzere olub 'avâriz-ı divâniyye ve tekâlif-i 'örfiyye ve şâkkânın cümlesinden mu'af ve müsellemler olub dahl olunmak icâb itmez iken bedel-i nûzl ve bedel-i sürsât ve iştirâ ve beldar ve cerahor ve araba ve menzil bargiri ve sürücü ve kılavuz ve kaftan baha ve nal baha ve kurna ve kurban baha ve çerge ve davar tekmi ve sâir bunun emsâli tekâlif ve tekmi ve vüzerâ-i 'azâm ve mîrîmirân ve mirliva ve voyvodalar ve subaşılar ve mütesellimler taraflarından voynugân tâifelerine taaddî ve zecren ince akçelerin alub gadr ve 'avâriz cem'ine me'mur olanlar dahi sâkin olduğun karyenin 'avâriz hânesine kayd olunmuşdur deyü re'âyâya eyledikleri teklif voynuk tâifesine dahi teklif idüb bu vechle taaddîlerine tahammül ve edâya iktidarları olmayub ekseri kurâlarından kalkub firâren yeni vüzerâ haslarına ve yeni evkaf-ı selâtin ve niceleri dahi mutasarrıf çavuş ve sipah ve yeniçeri ve re'âyâ ve erbâb

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 31

Yüz on altı mukataasından nakl olunmuşdur

Kanunnâme-i gümrük-i Tarzbzon der livâ-i Tarbzon

Karadan kumaş gelse müslüman olsun kâfir olsun Tırabzonda satsa yüz akçede üçer akçe alınur ve illâ satmayub sefineye koyub aher yere alub gitse yüz akçede dörder akçe alınur ve kumaş gemiyle Tırabzona gelse müslüman eğer kâfir kumaşının bahaları mütehammîn olduğu üzere kıymet vaz' olunub yüz akçede dörder akçe alınur ve deryadan metâ' getüren kimesne metâ'in saddıktan sonra deryadan kettân bezi alub gelse yüz akçede dörder akçe alınur ve harac gûzar olmayub ve (...?) bâzırgân eğer karadan eğer deryadan gelse yüz akçede beşer akçe alınur deyü defter-i hâkâniden ihrac olunan kanunnâmedirki aynıyle bâ fermân-ı şerif baş muhasebeye kayd olunmak fermânım olmağın kayd olunmuşdur Fi 16 Zilka'de sene 116

Hüküm 1

Şürut-ı berât-ı bekciyân mahzenler der-mâbeyn-i Yenikapu ve Silivri kapusu

Nişân-ı hümayûn yazılaki nâm divân-ı hümayûnuma 'arzuhal idüb İstanbulda Yenikapu mevlevihânesinde vaki' barut-ı siyâh mahzenlerinin bekçisi olub yedinde olan berâtun zayı' eylemekle zayı'den berât-ı 'âlîşânım virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Âsitâne-i saâdetimde Mevlevihâne Yenikapusu ile Silivri kapusu mâbeyninde vaki' barut mahzenleri her kim torba ile hıfz ve hırâset için hîn-i fetihden Ermeni ve Rum tâifesinden yetmiş altı nefer zımmiye berât-ı 'âlîşân ile nasb ve ta'yin olunmağın berât-ı 'âlîşânım nâtik olduğu üzere 'avâız-ı divâniyyeden ve tekâlif-i 'örfiyyeden ve musaddariyeden ve kazma ve kürek ve kul ve câriye resminden ve kul oğlanı ve yasakçı akçesinden ve ispençe ve onluk sargusundan ve giydikleri libaslarına dahl olunmaktan ve bilâfermân tekâlif-i sâireden mu'af ve müsellemler olmak üzere zikr olunan barut mahzenlerinin vech-i meşruh üzere zabt ve hırâsetine ta'yin olub cümlesi edâ-yı hizmet üzere iken bin yüz on altı senesinde cizye evrakları ednâ îtibariyle kendülere virilmedikçe edâ-yı hizmet itmeziz deyü cevab itmişler idi el-hâletü hâzihi kendülere beher sene üzerlerine edâsı lâzım gelen cizyelerin esnaf-ı selâse îtibariyle her birileri virüb ve kadîmden olageldiği üzere üzerlerine edâsı lâzım gelen hizmetlerin dahi edâ eylemek üzere birbirleri her birlerine kefil olduk deyü takrir ve taahhüdleri Mahmud Paşa mahkemesi nâibi Mevlâna Mehmed zîde ilmühû bin yüz on dokuz senesini Rebi'ülâhîrinin on ikinci günü tarihli müverreh hüccet-i şer'iyye virüb ve zikr olunan beş altı nefer hizmetlere esnaf-ı selâse îtibariyle cizye evrakların beher sene cebecibaşı yediyle kendülere tevzi' ve cizyeleri tahsil ve cânib-i mîrîye teslim olunmak şartıyla zikr olunan barut mahzenleri kadîmden olugeldüğü üzere her kim gereği gibi hıfz ve hırâset için birbirlerine kefil oldukları 'aliyyülesâmi memhûr ve mümzâ defter virmeğın mesfûrdan zımmiler zikr olunan tekâlifden mu'afiyetleri mukabili hizmet-i mezbûreye ta'yin ve mahâlline kayd ve yedlerinde olan berâtların tecdîd olunmak ricâsına sâbık dergâh-ı 'âlî cebecibaşısı Yusuf zîde mecdühû 'arz ve yetmiş altı nefer Rum ve Ermeni olub ehl-i zımmî hallerine göre esnaf-ı selâse îtibariyle cizyelerin edâ eylediklerinden sonra Mevlevihâne Yenikapusu kurbunda vaki' mîrî barut mahzenleri

beher gece ber-nevbet hıfz ve hırâset idüb zarar ve gezend irişdirilmemek üzere muhafaza ve hizmetleri mukabelesinde 'avârız-ı divâniyyeden ve tekâlif-i 'örfiyyeden ve musaddariye ve kazma ve kürek ve kul ve cariyе resminden ve kul oğlanı ve yasakçı akçesinden ve ispençe ve onluk sargusundan

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 32

ve giydikleri libaslarına dahl olunmamak üzere mu'afiyetleri mukabelesinde hizmet-i mezbûreye ta'yin ve birbirlerine kefil olduklarına 'aliyy-ül-esâmî virdikleri mümzâ defter ve hüccet-i şer'iyye tertibi selâse üzere evrakların tevzi' ve kayd olunmağın mesfûrundan Ovannes veled-i Karabet zımmiye tevcih ve bin yüz yirmi dört senesinde berât-ı 'âlişânım virildiği derkenâr olundukda mesfûr Ovannes veled-i Karabet nâm zımmî Mevlevihâne Yenikapısı kurbunda vaki' barut mahzenlerinin berât-ı 'âlişân ile bekcilerinden olub yedinde olan berât zâyî' omağla müceddeden berât-ı 'âlişânım virilmek bâbında dergâh-ı muallâm cebecibaşısı Abdullah zîde mecdühû i'lâm itmeğın i'lâmı mucеbince zâyî'den berât-ı 'âlişânım virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere berât-ı şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 23 Zilka'de sene 141

Hüküm 1

Mensûhât aklâmının zü'emâ ve erbâb-ı tûmâr bedeliyeleri tahsil için alaybeyisine virilen emr-i şerifdir

İnebahtı ve Eğriboz Muhafızlarına ve Karlheli Mütesellimine ve elviye-i mezbûrede vaki' Kadılarına Hükümki

Kıdvet-ül-emâcid velâyân hâlâ matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümayûnuma 'arzuhâl sunub bin yüz kırk bir senesine mahsub olmak üzere Eğriboz ve İnebahtı ve Karlheli Sancağının tûmâr ve zü'emâ ve erbâb-ı tûmâr bedeliyesi tahsili uhdesinde olub Eğriboz Sancağında ve Livakarye(?) Sancağında ve Nahiyesinde on altı bin akçe Ali nâm tûmâr mutasarrıfı Muhammed ve İzdin nahiyesinde Goryaki nâm karye ve gayriden kırk sekiz bin elli iki akçe ze'âmete mutasarrıfı Ali ve İnebahtı Sancağında Ağrafa Nahiyesinde elli bin akçe Kelhoz nâm ze'âmete mutasarrıfı Ali ve nefsi-i Ağrafa nâm karye ve gayriden on beş bin akçeye mutasarrıfı Muhammed kâtib ve Rudiki Nahiyesinde sekiz bin altı yüz kırk bir akçe tûmâra mutasarrıfı Ahmed ve Karlheli Sancağında Zavice ve Ayvasıl nâm karye ve gayriden kırk beş bin yetmiş iki akçe ze'âmete mutasarrıfı Selim ve Aydos Nahiyesinde Delirhan nâm karye ve gayriden yirmi iki bin yüz kırk beş akçe ze'âmete mutasarrıfı Muhammed ve sâirleri birer takrib ile kimi kara seferine eşmek üzere tashih ve kimi bedelleri ifrâz ve in'âm ve kimi tekaüd olub Asitâne darbhânesine hisselü bedeliyesi teslim ve kimi tamamen bedeliyesi teslim ve kimi tamamen bedeliyesi Asitâne hazinesine cebelü bedeliyesin teslim ve kimi tamamen bedeliyesini Asitâne hazinesine teslim idüb tarafından ta'yin olunan bedel tahsildarı Mustafa zîde kadrihûnun yedine virilen emr ve defterde tasrih olunduğu üzere beher bin akçe yazularından sâir zü'emâ ve erbâb-ı tûmâr misüllü birer gurus nâm maişet tahsildariye talep eyledikde her birileri birer

bahane ile virmeyüb gadr itmeleriyle zikr olunan ze'âmet ve tîmârların yazuları yedine î'tâ olunan defter icmâlinde mukayyeti olmağla beher bin akçe yazularından birer guruş nâm malları hesab olunub her kim olur ise olsun gadr ve muhâlefet itdirilmeyüb tahsil ve teslim itdirilmek bâbında 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda bin yüz kırk bir senesi İnebahtı ve Karlheli ve Eğriboz Sancakları zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın yazularına beher bin akçesinden sekizer guruş nâm mîrî ve birer guruş ma'âş tahsildar tahsil ve mal bedeliyeleri yerlülerinden cem' ve tahsil ve teslim-i hazine-i 'âmirem eylemek için hâlâ matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû deruhde ve tahsil için emr ve defteri virildiği derkenâr olundukda mucébince şurutuyla hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere emr-i şerif virilmiştir Fî 28 Cemâziyelevvel sene 141

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 33

Hüküm 1

Bu dahi mensûhât aklâmından zuamâmdan tîmâr ashâbı sîpâhimiz yedinde yokdur tîmârın mart mahsûlü olmaz harman vakti geldikde mahsûlümü fûruht iderim deyü niza' emridir

İnebahtı Muhafızı Vezîr Paşaya ve Eğriboz Muhafızı ve Karlheli Mütesselimine ve elviye-i mezbûrede vakî' Kadılarına Hükümki

Kıdvet-ül-emâcid velâyân hâlâ matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal sunub bin yüz kırk bir senesine mahsub olmak üzere Eğriboz ve İnebahtı ve Karlheli Sancaklarının bedeliyeleri uhdesinde olub elviye-i mezkûrelerde ba'zı ze'âmet tîmâr ashâbları aher mahâllerde sâkin olub mart duhulünde gelüb karyelerinden mart mahsûlünü ahz ve bedelini virmeden firar ve subaşılardan taleb olundukda sipahimiz bunda yokdur tîmârının mart mahsûlü olmaz harman vakti geldikde mahsûlümü fûruht ideyim ve olvaktde edâ idem deyü eziyet ve merkûmlardan olvechle senesini ahirine dek mal-ı bedel tahsil olunmayub ve mal-ı mîrînin tahsiline suûbet ve kesr ve noksan terettüb eylemekle mal-ı bedeliyenin malı matbah-ı 'âmirem masarîfî için hevale olunmağla elviye-i mezbûrelerin malları tahsili mart evvelinden olub tehiri umûr-ı mühimmenin ta'tiline bâis olmağla sîpâhileri bulunanların subaşıları ve mültezimlerinden ve firar eyleyenlerin tîmâr ve ze'âmetleri hass-ı hümâyûna tashih olunmak üzere ma'rîfet-i şer'le bedel tahsildarları tarafından zabt itdirilüb alay beyleri ve mültezim ve subaşılardan ve aher tarafından müdahale olunmayub ze'âmet ve tîmârlarının yazusuna göre mal bedeliyesi ve maaş tahsil itdirilmek için emr-i şerif ricâ etmeğın hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda bin yüz kırk bir senesi İnebahtı ve Karlheli ve Eğriboz Sancaklarının bedeliyeleri zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın beher bin akçe yazusundan sekiz guruş nâm mîrî ve birer guruş nâm maaş tahsildarı tahsil için hâlâ matbah-ı 'âmirem emini Elhâc Halil zîde mecdühû deruhde ve tahsil için emr ve defteri virilüb bedeliyeleri tahsil olunugelen elviyede zü'emâ ve erbâb-ı tîmârın mutasarrıf oldukları ze'âmet ve tîmârın yazularına göre bedeliyeleri mutasarrıfları mevcudlar ise

kendülerinden ve mevcut olmadıkları halde taraflarından deruhde ve iltizâm idenlerden ve vekillerinden kurâlarının mutasarrıflarına 'âid olan mahsûlatından tahsil için evâmir-i 'âlîyyem virilegeldiği derkenâr olundukda vech-i meşruh üzere mucebince tahsil için şürotuyla müekkid emr-i şerifim tahriri bâbında telhis olundukda telhis mucebince hükm-i hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın emr-i şerif virilmiştir Fî 10 Muharrem sene 141

Hüküm 2

Ahmed hâne-i hassanın mutasarrıf olduğu Bozyazı ze'âmetinin zabtiçün virilen emr-i şerifdir

Adana Valisi Vezîr Paşaya ve İçil Valisi Vezîr Paşaya mefâhir-ül-kuzât velhükkâm Kadılarına Hükümki

Kıdvet-ül-emâcid velâyân dergâh-ı muallâm gedikli müteferrikalarından Esseyid Ahmed zîde mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhâl idüb İçil Sancağında vaki' berât-ı 'âlîşânımla mutasarrıf olduğu Bozyazı ze'âmetinin Teke cemâ'ati demekle ma'ruf cemâ'at reâyâları mîrî defterinden ihrac ve mukaddemâ havâss-ı hümâyûnuma tashih olunan ze'âmet mukabili kendüye virüb re'âyâ-yı mezbûreler konar ve göçer makulesinden olub hoş-meniş olmağla Yörük tahrir olunub cem'î tekâlifden mu'af ve müsellemler olmağla mâlikâne şürotu üzere tarafından zabt olunmak için emr-i 'âlîşânım virilüb ve ze'âmet-i mezbûre re'âyâları aslında Yörük olmağla yedlerine virilen mu'afiyet şürotu düstûr-ül'amel olmak üzere cem'î tekâlifden mu'af ve müsellemler olub ze'âmet kayd oldunuz deyü mîrî tahsildarları 'âdet-i ağnâm rüsümü ve erbâb-ı tîmâr ve kurâ sahibleri ve valiler tarafından imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve zahire baha ve kaftan baha ve bunun emsâli tekâlifle rencide olunmamak üzere mukaddemâ yedine emr-i 'âlîşânım virilüb unvan(?) mucebince 'amel olası deyü hatt-ı hümâyûn-ı saâdetmakrûn keşide kılınub bir vechle dahl olunmak icâb itmez iken tahsildarlar mugayir-i emr-i 'âlîşân re'âyâ-yı mezbûreden olmakule tekâlif talebiyle rencide eylediklerin bildirüb yedine virilen emr-i 'âlîşân re'âyâ-yı mezbûreden olmakule tekâlif taleb mucebince olmakule tekâlifile cemâ'at-i mezbûre re'âyâları rencide olunmamak üzere emr-i 'âlîşânım virilmek bâbında istid'â-yı 'inâyet eylediği ecilden hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda İçil Sancağında<<<>>Anamur Nahiyesinde otuz sekiz bin akçe yazusu olan Senür Bozyazı ve tevabi'i aslında ze'âmet iken ber takrib ile havâss-ı hümâyûn aslında ze'âmet iken ber takrib ile havâss-ı hümâyûna tâbi' ve mâlikânelik üzere Ahmed ve Mehmedin bervech-i iştirâk üzerlerinde olmağla irâd-ı müfrezeeye kesr ve noksan gelmemek üzere Ohri ve İlbasan Sancaklarında İşkodra ve gayriden elli bir bin akçe ze'âmete mutasarrıf Ahmed hâne-i hassanın havâss-ı hümâyûna tashih olunan ze'âmeti bedeli icmâl kadîmî mucebince ze'âmet olub üzerinde olan müteferrikalık gedüğine ilhak ve tevcih olunmak için sadır olan fermân-ı 'âlîşânım mucebince tevkîi kalemiyle ze'âmete tashih olduğu defterhâne-i 'âmireden virilen memhûr suret-i icmâl mucebince mukataa-i mezbûrun kaydı ref ve terkin olunan Bozyazı ze'âmetinin Tekeli cemâ'ati re'âyâları konar ve göçer makulesinden hoş-meniş olub Yörük tahrir olunmağla mallarının üzerlerine mal-ı mîrî tahmil olunub müfredat üzere baş muhasebeye kayd olunmağla 'avârız ve nüzl ve menzil ve imdâd-ı hazariyye ve seferiyye ve devriyye ve kaftan baha

ve girdikleri yerlerde defterhâne-i 'âmirede hâsıl kayd olunan kışlak ve yaylak rüsumundan gayri toprak basu ve sâir tekâlif-i şakka mütalebe olunmamak üzere mu'af ve müsellemler olmak şartıyla müceddeden nizama virilüb baş muhasebeye kayd ve mucebince re'âyâ-yı mezbûreler üzerlerine edâsı lâzım gelen mal-ı mîrîleri edâ eylediklerinden sonra tekâlif-i mezbûre ile kata' rencide olunmamak üzere mukayyed ve evâmir-i 'âlîyyem virilmekle serbestiyet ve mu'afiyet üzere ve yüz kırk bir senesi martı ibtidâsından mâlikâne şüruhu üzere sene-i sabıkada virdikleri malları tahsil olunmak şartıyla mümâ ileyhe ze'âmet olunmak talebiyle tevcih ve evâmir-i şerif virildiği derkenâr olundukda vech-i meşruh üzere derkenârı mucebince emr-i şerif virilmek için iftihâr-ül-ümerâ velekâbir bi-l-fi'l baş defterdarım Mehmed dame ulüvvuhû 'arz ve telhis etmeğin mucebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı 'âlîşânım sadır olmağın vech-i meşruh üzere emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fi 17 Zilhicce sene 144

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 34

Hüküm I

Cebelü bedeliyesi tahsil için baş muhasebeden suret-i defter mucebince virilen emr-i şerifdir

Kütahya ve *Karahisar-ı Sahib* ve Hamid ve Sultanönü Sancaklarında vaki' kazaların Kadılarına ve elviye-i mezbûrelerin Alaybeyilerine ve Çeribaşlarına Hükümki

Kıdvet-ül-emâcîd velâyân zîde mecdühû divân-ı hümayûnuma 'arzuhal bin yüz otuz yedi senesine mahsub olmak üzere elviye-i mezbûrelerin cebelü bedeliye tahsili kendüye deruhde ve emr ve defteri virilmek bâbında 'inâyet rica etmeğin hazine-i 'âmiremde mahfuz olan baş muhasebe defterlerine nazar olundukda Kütahya Sancağında vaki' zü'emâ ve erbâb-ı tûmâr sıbyan ve mütekaidinin otuz iki nefer birer rub' ve *Karahisar-ı Şarki* Sancağında on altı buçuk ve Hamid Sancağında otuz beş nefer ve Sultanönü Sancağında on beş buçuk nefer cebelü bedelileri olup zikr olunan dört sancağın cem'an doksan dokuz buçuk nefer ve birer rub' cebelü bedeliesiki beher neferden kırkar guruşdan yalnız üç bin dokuz yüz yetmiş guruş malı olduğu ve yüz otuz yedi senesini henüz kimesneye deruhde ve emr ve defteri virilmediği derkenâr vech-i meşruh üzere elviye-i mezbûrede vaki' sıbyan ve mütekaidinin bin yüz otuz yedi senesini tahsil üçyüz elli guruş peşin ile mümâ ileyh zîde mecdühûye deruhde ve emr ve defteri virilmek telhis olundukda telhis mucebince deruhde ve emr ve defteri virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuştur 'amel idüb dahi zikr olunan sancaklarda vaki' sıbyan ve mütekaidinin yüz otuz yedi senesini cebelü bedelileri mümâ ileyhine yedine virilen memhûr ve mümzâ müfredât defterinde tasrih olduğu üzere beher neferinden kırkar guruşki cem'an doksan dokuz buçuk ve birer rub' neferin iktiza iden yalnız üç bin dokuz yüz yetmiş guruş yerlü yerinden cem' ve tahsil ve kimesneye taaddî ve nizâ' itdirilmeyüb ve senesi içinde fevt olup hasları müteveffa tarafına 'âid olan ze'âmet ve tûmârları mahsûlden tahsil itdirilüb mal-ı mîrîye kesr ve noksan terettüb eylemekden cümleliz ihtirâz ve ictinâb eylesesiz ve senki tahsildar-ı merkûmesin yedine virilen memhûr ve müfredât defteri mucebince cem' ve tahsil ve bu defa'

bervech-i peşin teslim-i hazine-i 'âmirem eylediğın üç yüz elli guruşdan mâ'adâ hâlâ iktizâ iden üç bin altıyüz yirmi guruş dahi teslim-i hazine-i 'âmirem itdirüb senesini ahirinde gelüb hesabın görmek üzere îrâd-ı zimmet eyledikten sonra yedine suret-i muhasebe alub kat'a 'alâka eylesiz deyü şürotuyla emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 25 Zilhicce sene 136

Hulâsa-i cebelü

Sıbyan ve mütekaidîn olan zü'emâ ve erbâb-ı tûmârdan iktizâ iden cebelü bedeliyelerin virmemek üzere firâr ve 'ıtk idüb ze'âmet ve tûmârlarından mevcut olanların iktizâ iden cebelü bedeliyeleri emr ve defter mucebince ma'rifet-i şer'le subaşılardan veyahud ze'âmet ve tûmârları mahsûlünden tahsil itdirilüb mal-ı mîrîye kesr ve noksan itdirilmemek için evâmir-i şerif virileğediği mukayyedir

Hulâsa-i Yörükân

Anadoluda vaki' Yörükân tâifelerinin iktizâ iden resm-i gânem ve bennâk ve rûsum-ı sâireleri voyvodalarına edâ eylediklerinden sonra zü'emâ ve erbâb-ı tûmâr ve evkaf ve mîrî mukataa ve valiler taraflarına ve defterhâne-i 'âmiremde resm-i kışlakları hâsıl kayd olunmuş değil ise hilâf-ı defter-i hâkânî vechen min-el-vücuha rencide itdirilmeye deyü müekkid emr-i şerif virildiği mukayyedir

Suret-i Tezkere-i Divân

'İzzetlü hazinedar başı ağa izzetlü bostancıbaşı ağa ıyd-ı fiturda devletlü 'inâyetlü sadrâ'zam efendim hazretlerine dest-bûsa geldikde bervech-i mu'tâd 'inâyet ve ihsân buyrulacak çuka ve atlas şimdiden mebâliğ virildiği ve hazır idüb in-şâ'-allah-ü-teâlâ geldikde hazine-i 'âmireden virilecek akçe ile maan mu'tâd üzere viresin

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 35

Kuyudat-ı ba'zı müteferrik

Tuhfet-i hümâyûn-ı cihandari mukarrer ve muhakkak olub

Çuka-ı Kutnî (?)		Atlas-ı (...?)	
Donluk	Fi beher donluk	Donluk	Fi beher donluk
7 aded	4,5 zirâ'	7 aded	10 zirâ'
31,5 zirâ'	Fi beher zirâ'	70 guruş	Fi beher zirâ'
78,5 guruş, 1 akçe.	2,5 guruş		200 akçe
Yekün 195 guruş			

Hüküm 1

Bu dahi istabl-ı 'âmire-i evvele müteallik olan evâmir

Vidin Muhafızı Vezîr Paşaya ve sâir voynugân bulunan kazaların Kadılarına Hükümki

İftihâr-ül-ümerâ velekârim mîrahûr-ı evvel Yahya dâme mecdühû divân-ı hümâyûnuma 'arzuhal idüb istabl-ı 'âmire ve sâniye tabi' voynugân tâifesinden oduğu baştına yerlerin terk ve firar idenleri buldukları mahâlden kaldırılıb kadimî sâkin oldukları mahâllere nakl ve iskânları için bundan akdem emr-i 'âlişânım sadır ve mahsus-ı müvellâ ve mübâşir ta'yin ve defter-i hâkânide mukayyed voynugân ve zevâid voynugân oldukları buldukları mahâllerde şer'an sabit oldukdan sonra ba'zıları kadimî yerlerine nakl ve ba'zıları dahi mutavattın oldukları mahâlde kalub beher sene üzerlerine edâsı lâzım gelen rûsum-ı voynukların çeribaşlarına edâya müteahhid ve yedlerine hüccet-i şer'iyye virmişler iken Elhâc Süleyman nâm çeribaşı iltizâmına dahil olan olmakule perâkende voynugândan Selvi Kazasına tabi' Tebun nâm karye ve gayri kurâda mutavattın olan tâife-i voynugânın hüccet-i şer'iyye mucebince kanun üzere mal-ı maktu'ları mîrî için taleb ve tahsil olunmak murad olundukda voyvoda ve evkaf zabitleri voynugân ihtifâ ve aher mahâlde firar itdirüb karyelerimizde voynuk yokdur ve bulunduğu halde dahi karyemizde sâkindir rûsumun biz alurız deyü türlü 'illet ile mal-ı mîrînin tahsiline muhâlif ve gadr itmeleriyle çeribaşı-i mezbûrun yedinde olan suret-i defter ve hüccet-i şer'iyyesi mucebince Tebun nâm karye ve sair karyelerde tavattın iden voynuk ve zevâid voynugânın kanun üzere iktizâ iden mal-ı maktu'ları ma'rifet-i şer'le tahsil ve firar ve 'illet idenlerin karye-i mezbûrede voyvoda ve subaşı ve kocabaşlarına buldurulub mal-ı mîrî tahsil ve muhâlefet idenler ism ve resmleriyle Der-saâdetime 'arz ve ilâm olunmak için emr-i 'âlişânım virilmek bâbında istid'â-yı ('inâyet) eylediği ecilden mucebince emr-i şerif virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur emr-i şerif yazılmak için tezkire virilmiştir Fî 23 Safer sene 146

Hüküm 2

Mehmed çeribaşının iltizâmında olan emr-i şerif

Istabl-i 'âmire-i evvel ve sâniye tabi' voynugân tâifesi sâkin oldukları baştinalu karyelere tabi' havâss ve evkaf ve ze'âmet ve tûmâr ile mahlût olub merdlü nâm ile taraflarından tegalüben voynugân tâifesini ta'ciz iderek ba'zı karyelerin voynukları bi-l-küllîye perâkende ve perîşân olduğundan bundan akdem voynuklukları ref ve hânekeş re'âyâ olmak üzere tahrir olunan kurânın defter-i hâkânide mukayyed yazularına göre tahrir ve baştına arazilerine dahl ve tarruz olunmayub mal-ı mîrîye kesr ve noksan getirülmemek üzere her karyede kendü hevâlarına tâbi' iştirâdan ba'zı kimesneler baştına arazisinden 'öşr taleb olundukda cümle sipah toprağı olmak üzere cevab idüb bu takrib ile tefrik ve temyizi kâbil olamayub bi-l-küllîye mal-ı mîrîyi zayı' ve telef olunmak mukarrer olmağın olmakule toprağı mahlût olub tefrik ve temyizi mümkün olmayan kurânın defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştına arazisine üçer yüz akçe rûsum ta'yin olunmağla yazuları cem' ve hesap olunub bilcümle hâsıl olan malları dahi hesap ve cem' olunub yazularına göre hisseleri tahsil tefrik ve olvechle mal-ı mîrî tahsil olunmak bâbında emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükmi hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlişânım sadır olmuştur Sofya kadısına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 29 Muharrem sene 146

Hüküm 3

Istabl-i 'âmir-i evvel ve sâniye tabi' Niğbolu çeribaşısı Ali ve Selvili Mustafa nâm çeribaşının iltizâmına dahil olan voynugân karyelerinin ba'zıları havâss ve evkaf ve ze'âmet ve ûmâr toprağıyla mahlût olmağın voynugân tâifesi sâkin olub Rumili taraflarından tegalüben mutasarrıfları voynugân tâifesini ta'ciz iderek ba'zı karyelerin voynuklukları bi-l-külliyeye perâkende ve perîşân olduklarından bundan akdem voynuklukları ref ve hânekeş re'âyâ olmak üzere tahrir olundukda kurânın defter-i hâkânide mukayyed bulunan baştina 'arzilerinden üçer yüz akçe rüsum ta'yin olunub ve havâss ve ûmâr ve evkaf ve ze'âmet karyeleri zabitlerinin yedlerinde olan berevât ve defter-i hâkânide mukayyed yazulara göre tahrir ve baştina arazilerine dahl ve taarruz olunmayub mal-ı mîrîye kesr ve noksan getirülmemek üzere her karyede kendü hevâlarına tâbi' iştirâdan ba'zı kimesneler baştina arazilerinden üçer yüz akçe rüsum ta'yin olunmağla yazuları cem' ve hesap olunub yazularına göre hisseleri tefrik ve olvechle mal-ı mîrî tahsil olunmak üzere emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda bi-l-fi'l mîrâhur-ı evvel Yahya zîde mecdühû 'arzuhal ve istid'â-yı 'inâyet eylemeğın yazularına göre hisseleri tefrik ve olvechle mal-ı mîrî tahsil olunmak üzere emr-i şerifim virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince hükmi hümâyûnum virilmek fermân-ı 'âlîşânım sadır olmuştur Vidin Muhafızı Vezîr Paşaya ve Niğbolu ve sâir voynukların sâkin olan yerlerin kadılarına hitâben emr-i şerif virilmiştir Fî 12 Safer sene 146

BOA., KK.d., 5061/1135, s. 36

Bu dahi istabl-ı 'âmiriye müteallik vaki' olan emrin hulâsasıdır

Istabl-ı 'âmiriye tâbi' Süleyman çeribaşının iltizâmında olan Lofça kazasına tabi' Galaza nâm karyede on iki 'aded baştina arazisi olub â'şârı mîrî için taleb olundukda sipahi Hüseyin nâm kimesne baştina yerlerin bi-l-külliyeye inkâr etmeğın taraf-ı mîrîye gadr olmamak mümkün olmayan (silik) defter-i hâkânide mukayyed olan baştina arazisinden üçer yüz akçe rüsum ta'yin olunmağla yazuları bi-l-külliyeye cem' ve hesap olundukdan sonra yazularına göre hisseleri tahsil ve tefrik ve temyiz ve olvechle mal-ı mîrîye kesr ve noksan gelmemek üzere mukaddemâ emr-i şerif virildiği derkenâr olundukda derkenârı mucebince emr-i şerif virilmiştir Fî 3 Cemâziyelevvel sene 147

تاریخ کتب و کتب

تاریخ کتب و کتب... قوه که کتب... اولی که اولی... و غیره...

تاریخ کتب و کتب

تاریخ کتب و کتب... اولی که اولی... و غیره... در این کتاب...

تاریخ کتب و کتب... اولی که اولی... و غیره... در این کتاب...

تاریخ کتب و کتب

تاریخ کتب و کتب... اولی که اولی... و غیره... در این کتاب...

تاریخ کتب و کتب

Handwritten Turkish text in two columns, including a central number '۲۰' and various sections of script.

شرط مسافرت بیگانه

بیمکان سقا طهری جانان افغان
مشتوران و زنان و غیره در این احوال
فهمی او غنچه عواجز ترک
و سوره صحت و عادت انعام و ایام
سینه و سینه و کمال شکر و شادون
مجان و مسلح اولی روز نظام
جلید و فترت سیر اردو

دو کس خردی پیش از خنده حاکم
نواد منوچهر کی بسا که چندی در وقت
عزیزان همه چندی بکنند و در وقت
از این صفت کس که انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
نقد و کویس خردی است که در
نیک و دلده که خردی است که در
و بهر ۳۳ و در وقت که در وقت
کویس در وقت که در وقت
نقد و کویس در وقت که در وقت

تجارت و در وقت که در وقت
کویس در وقت که در وقت
نقد و کویس در وقت که در وقت
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره

از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره

از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره

از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره

از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره

از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره
از مندرج در کتب انداخته و غیره